



Analýza financí s ratingem a střednědobý výhled rozpočtu Jeseníku nad Odrou

Obsahuje mj.:

- ✓ **výhled finančních možností samosprávy na 5 let** od roku 2026 do roku 2030
- ✓ očekávané **dopady novely RUD**
- ✓ analýzu financí obce uzavřenou ratingem CityFinance
- ✓ uvedení silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení financí (SWOT analýza)
- ✓ doporučený strop bezpečné zadluženosti
- ✓ pravidla rozpočtů pro stabilitu financí
- ✓ doporučení

OBSAH

ÚVOD	3
VYBRANÉ POUŽITÉ TERMÍNY	4
<i>Počet obyvatel</i>	<i>4</i>
<i>Počet žáků</i>	<i>4</i>
<i>Počet zaměstnanců.....</i>	<i>4</i>
<i>Saldo rozpočtu</i>	<i>4</i>
<i>Provozní saldo</i>	<i>4</i>
<i>Použité zkratky daňových příjmů (DP)</i>	<i>4</i>
ANALÝZA FINANČNÍHO ZDRAVÍ OBCE	5
ANALÝZA.....	5
<i>Obyvatel</i>	<i>5</i>
<i>Zaměstnanců</i>	<i>6</i>
<i>Počet žáků</i>	<i>6</i>
<i>Saldo rozpočtu</i>	<i>8</i>
<i>Příjmy a výdaje</i>	<i>10</i>
<i>Rozbor příjmů</i>	<i>10</i>
<i>Rozbor výdajů</i>	<i>17</i>
<i>Schopnost reprodukce dosavadního a budování nového majetku obce.....</i>	<i>21</i>
<i>Majetek obce a dosavadní finanční krytí údržby a rozvoje majetku.....</i>	<i>22</i>
<i>Provozní hospodaření obce.....</i>	<i>23</i>
<i>Provozní saldo</i>	<i>24</i>
<i>Finanční kondice obce</i>	<i>27</i>
<i>Investice a opravy.....</i>	<i>30</i>
<i>Finanční aktiva</i>	<i>31</i>
<i>Financování a rozpočtování.....</i>	<i>31</i>
<i>Dlouhodobé závazky.....</i>	<i>32</i>
<i>Dlouhodobé pohledávky.....</i>	<i>32</i>
<i>Strop bezpečné zadluženosti</i>	<i>33</i>
<i>Rozpočtová odpovědnost</i>	<i>33</i>
ZÁVĚR FINANČNÍ ANALÝZY	34
STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU	36
NOVELA RUD (TZV. NPP A ONIV)	36
DOPORUČENÍ (ŘAZENO DLE VÝZNAMU SESTUPNĚ)	37
FINANČNÍ MOŽNOSTI OBCE NA 5LET	41
ZÁVĚR VÝHLEDU	42
PŘEDPOKLADY A PLNĚNÍ STŘEDNĚDOBÉHO VÝHLEDU ROZPOČTU	43
DOPORUČENÁ PRAVIDLA PRO STABILITU FINANČÍ SAMOSPRÁVY	44
DOPADY STŘEDNĚDOBÉHO VÝHLEDU ROZPOČTU DO FINANČÍ OBCE.....	45
PŘÍLOHY	48
PŘÍLOHA 1. STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU - TABULKOVÁ ČÁST.....	48
PŘÍLOHA 2. STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU JESENÍKU – DLE ZÁKONA POVINNĚ ZVEŘEJŇOVANÉ INFORMACE	52
PŘÍLOHA 3. EKONOMICKÉ HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ (RATING).....	53
PŘÍLOHA 4. ÚVOD DO FINANČNÍHO HOSPODAŘENÍ SAMOSPRÁVY	55
PŘÍLOHA 5. PŘÍJMY OBCE – PODROBNÁ STRUKTURA A VÝVOJ ZA 4 ROKY	57

PŘÍLOHA 6. VÝDAJE OBCE – PODROBNÁ STRUKTURA A VÝVOJ ZA 4 ROKY	58
PŘÍLOHA 7. ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANÍ (TZV. RUD) OD 1. 1. 2025 DO 31.12.2025	63
PŘÍLOHA 8. PRÁVNICKÉ OSOBY S VLIVEM OBCE A PŘEHLED DLUHŮ	64
PŘÍLOHA 9. VYBRANÉ OBLASTI HOSPODAŘENÍ Z FINANČNÍCH VÝKAZŮ OBCE	65
SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ	67
OBRÁZKY	67
TABULKY	67
GRAFY	67
KONTAKT NA ZPRACOVATELE	69
PROFESNÍ PROFIL ZPRACOVATELE	69

Úvod

Pro obec Jeseník nad Odrou (IČ: 00297976, dále jen **obec** nebo **Jeseník**) vyhotovujeme tuto analýzu financí s ratingem, uvádíme výhled finančních možností samosprávy a návrh střednědobého výhledu rozpočtu. Tento dokument je zpracován v souladu se zákonem o pravidlech rozpočtové odpovědnosti č. 23/2017 Sb.

Cílem je definovat vlastní finanční možnosti samosprávy a finanční limity.

Tento dokument proto analyzuje **finanční zdraví** (rating) samosprávy a na základě vývoje a trendů financí stanovuje finanční možnosti, mj. také **strop bezpečného úvěrového zatížení** k financování cílů samosprávy. Materiál obsahuje SWOT analýzu financí, silné a slabé stránky financí, hrozby a příležitosti a **doporučení**.

Střednědobý výhled rozpočtu je nástroj sloužící pro střednědobé finanční plánování rozvoje a hospodaření samosprávy. Ze střednědobého výhledu se vychází při zpracování rozpočtu a využívá se mj. jako příloha k případným žádostem o úvěry a některé dotace. Smyslem střednědobého výhledu rozpočtu je definovat finanční možnosti samosprávy, podpořit zdravý vývoj financí, a především prokázat schopnost samosprávy dostát svým závazkům. Pro správnou funkci výhledu je třeba, aby byl pravidelně aktualizován a reagoval na ekonomickou situaci, změny zákonů, hrozby a příležitosti financí ve vazbě na výsledky hospodaření samosprávy. Výhodou střednědobého výhledu rozpočtu je možnost včas finančně reagovat na různé situace, má velký manévrovací prostor.

Platný střednědobý výhled rozpočtu schvaluje zastupitelstvo dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Podle § 3 zákona musí střednědobý výhled rozpočtu obsahovat alespoň souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů.

Ke zpracování střednědobého výhledu rozpočtu bylo použito zejména těchto zdrojů:

- Účetní a finanční výkazy od roku 1997;
- Monitor státní pokladny MF ČR (<http://monitor.statnipokladna.cz>);
- Vyhlášky MF ČR, o podílu jednotlivých obcí;
- Aktuální predikce výnosů daní CityFinance a makroekonomické prognózy MF ČR, ČNB a vybraná data ČSÚ.

Samospráva může díky finančnímu plánování lépe zajistit financování cílů, reagovat na rizika a využít příležitosti. Aby materiál bezpečně plnil svou roli, **doporučujeme roční aktualizaci této analýzy**. Aktualizace tohoto materiálu posiluje finanční jistotu samosprávy při realizaci rozvoje a splácení závazků v rychle se měnícím prostředí vyznačujícím se vyššími finančními riziky.

Vybrané použité termíny

Počet obyvatel

Podle údajů ČSÚ. Při stanovení počtu obyvatel obce se vychází ze stavu k 1. lednu běžného roku uvedeného v bilanci obyvatel České republiky zpracované Českým statistickým úřadem k 1. lednu běžného roku.

Počet žáků

Podle dokumentace škol vedené dle školského zákona. Přesněji se při stanovení počtu dětí a žáků vychází z dokumentace škol vedené podle školského zákona, a to ze stavu k 30. září roku, který bezprostředně předchází běžnému roku.

Počet zaměstnanců

Počet zaměstnanců vykázaný v příloze k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů. Bere se celkový počet zaměstnanců vykázaných v České republice k 1. prosinci bezprostředně předcházejícího kalendářního roku. Jde o počet zaměstnanců, kteří mají v katastru samosprávy místo výkonu práce.

Saldo rozpočtu

Je rozdíl mezi příjmy a výdaji daného roku. Pokud jsou plánované vyšší příjmy než výdaje, je saldo kladné, v opačném případě záporné. Ze salda rozpočtu rozhodně nelze odvodit, že samospráva hospodáří dobře či špatně. Posoudit hospodaření je mnohem složitější a saldo rozpočtu obce/městyse/města je pouze dílčí údaj.

Upozornění. Splátky úvěrů nejsou vedeny jako rozpočtové výdaje a přebytky rozpočtu mohou být použity jednak na splácení úvěrů z minulosti nebo slouží k vytvoření finanční rezervy do budoucna na realizaci jiných projektů. Proto přebytek rozpočtu se rozhodně nerovná definici „to jsou peníze, které zbývají“.

Záporné saldo rozpočtu znamená, že v rozpočtu jsou vyšší výdaje než příjmy. Chybějící prostředky pocházejí buď z úvěrů, nebo je ke krytí deficitu využito prostředků uspořených v minulosti. Záporné saldo znamená špatné hospodaření pouze v situaci trvalých deficitů a ty má v ČR hlavně státní rozpočet.

Bez přebytků a deficitů nelze zajistit hospodaření, ale platí, že podle zákona by měly být rozpočty dlouhodobě vyrovnané.

Provozní saldo

Běžné příjmy – Běžné výdaje = Provozní saldo (Pozn. Součástí běžných výdajů jsou i opravy, které často působí pocitově jako investice).

Použité zkratky daňových příjmů (DP)

DNV = daň z nemovitých věcí, **DPPO** = daň z příjmů právnických osob, **DPFO** = daň z příjmů fyzických osob, **ZČ** = závislé činnosti, **P** = podnikání, **DPH** = daň z přidané hodnoty.

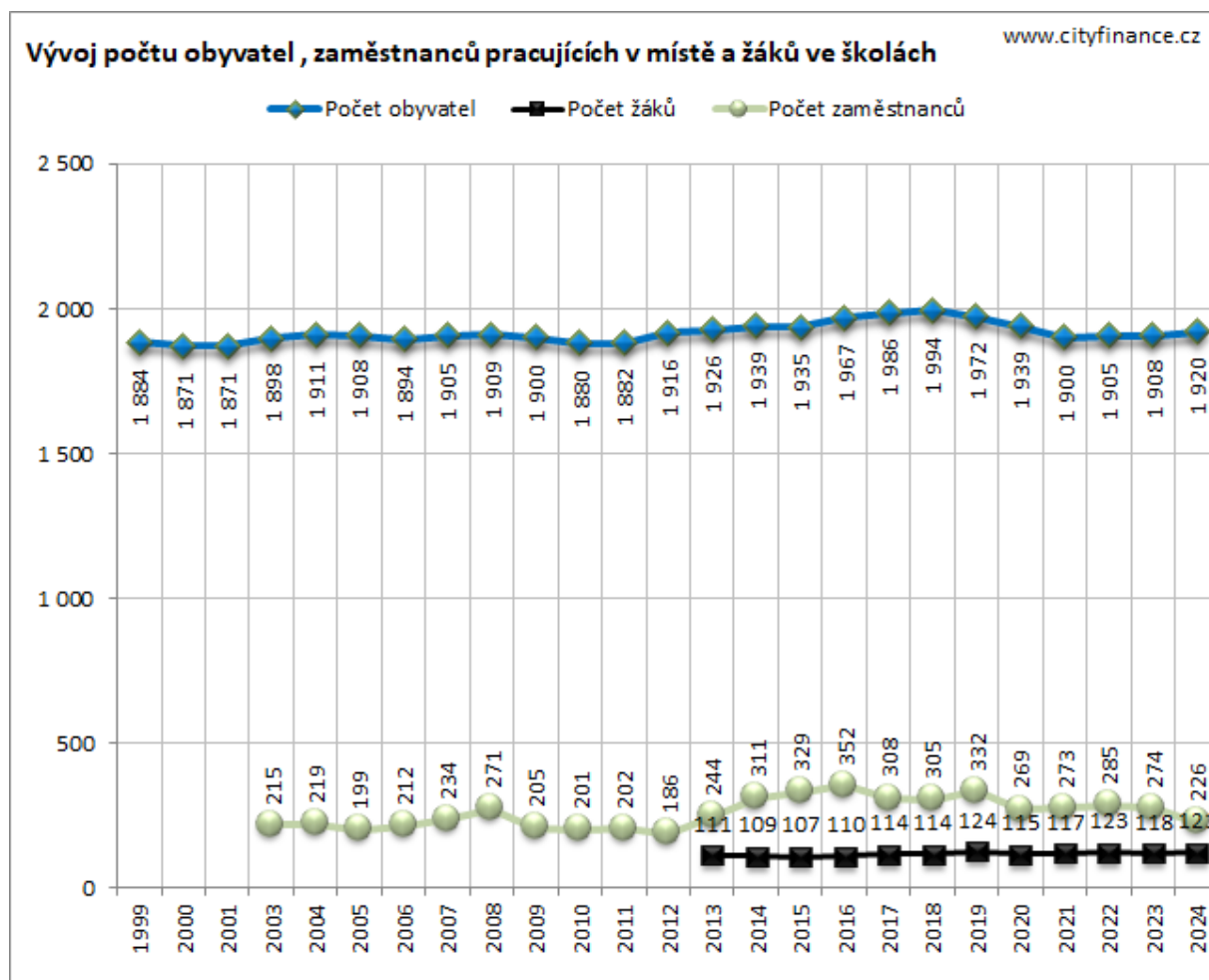
Analýza finančního zdraví obce

Pro získání lepší orientace a základního přehledu o finančním řízení samosprávy je k dispozici, viz *Příloha 4. Úvod do finančního hospodaření samosprávy*.

Analýza

Obyvatel¹ Jeseníku za posledních 10let jen mírně ubylo o 19 obyvatel (-1 %) což změnilo roční sdílené daňové příjmy o cca -0,3 mil. Kč. Je to důležité, protože počet obyvatel se používá jako základní kritérium pro stanovení tzv. sdílených daňových příjmů. Počet obyvatel obce byl za rok 2024 (k 1. 1. 2025) cca 1,9 tis.

Graf 1. Počet obyvatel, žáků a zaměstnanců v Jeseníku



Zdroj: MFČR, ČSÚ a www.cityfinance.cz

¹ Počet obyvatel podle údajů ČSÚ. Při stanovení počtu obyvatel samosprávy se vychází ze stavu k 1. lednu běžného roku uvedeného v bilanci obyvatel České republiky zpracované Českým statistickým úřadem.

Rok 2021 byl posledním rokem, ve kterém Český statistický úřad sčítal lid, domy a byty. Po sčítání výrazně poklesl počet obyvatel v ČR z důvodu statistické chyby, konkrétně se nesečetlo či nebyla zaznamenaná změna (stěhování, narození/úmrťi...) u cca 207 tis. obyvatel (výrazně menší chyba cca 46 tis. obyvatel byla při sčítání z roku 2011). V roce 2022 zase ČSÚ dopočítal do počtu obyvatel cca 300 tisíc cizinců (převážně uprchlíků z Ukrajiny). Podstatný je trend vývoje počtu obyvatel, protože podle počtu obyvatel ze statistiky ČSÚ se dělí mezi obce výnosy daní dle zákona č. 243/2000 Sb., o Rozpočtovém určení daní, tzv. „RUD“, schéma rozdělování viz *Příloha 7. Rozpočtové určení daní (tzv. RUD)*.

Zaměstnanců², kteří měli v katastru obce místo výkonu práce za posledních 10let **výrazně ubylo** o -85 zaměstnanců (**-27 %**). Na území samosprávy bylo evidováno pouze 226 zaměstnanců. Kritérium počtu zaměstnanců přineslo do příjmů obce za rok 2024 celkem 137 tis. Kč. Podle počtu zaměstnanců se stanovuje malý podíl z výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti³. Kritérium počtu zaměstnanců má pro samosprávu především **sociální význam**.

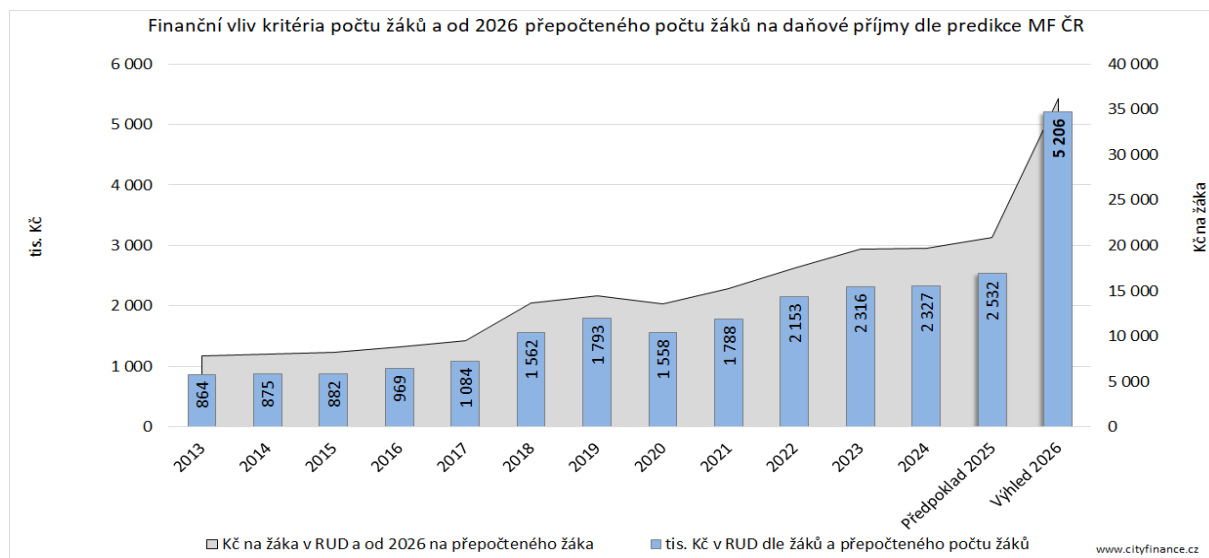
Počet žáků⁴ ve školském zařízení (ZŠ s MŠ) je údaj, na kterém od roku 2013 záleží část daňových příjmů obcí. Za 10let se počet žáků **zvýšil** o 12 žáků, **11 %**. Obec má cca 120 žáků. Příjmy na žáky rostly, zvýšila je i novela tzv. RUD v roce 2018. Rolí samosprávy je především financování provozu a investic do majetku. Školy, včetně školek jsou ve velké míře závislé na dotacích státu (platy učitelů a nepedagogických zaměstnanců apod.), což částečně mění od 1. 1. 2026 **novela RUD**. *Dopady novely RUD viz text v pasáži výhledu.*

Jeseník inkasoval z tzv. RUD dle kritéria počtu žáků v roce 2024 přes **2,3 mil. Kč** a poslal školskému zařízení provozní příspěvek 2 mil. Kč + za 10let proběhly investice za 18 mil. Kč. Průměrný **provozní příspěvek byl nižší než inkaso z RUD** dle kritéria žáků, **až po zohlednění investic se ukázalo doplácení**.

² Počet zaměstnanců vykázanému v příloze k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů, k celkovému počtu zaměstnanců takto vykázaných v České republice, a to podle stavu k 1. prosinci bezprostředně předcházejícího kalendářního roku.

³ 1,5 % celostátního výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti se dělí mezi obce dle počtu zaměstnanců vykázanému v příloze k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů, a to k celkovému počtu zaměstnanců takto vykázaných v České republice k 1. prosinci bezprostředně předcházejícího kalendářního roku.

⁴ Počet žáků podle dokumentace škol vedené dle školského zákona. Přesněji se při stanovení počtu dětí a žáků vychází z dokumentace škol vedené podle školského zákona, a to ze stavu k 30. září roku, který bezprostředně předchází běžnému roku.

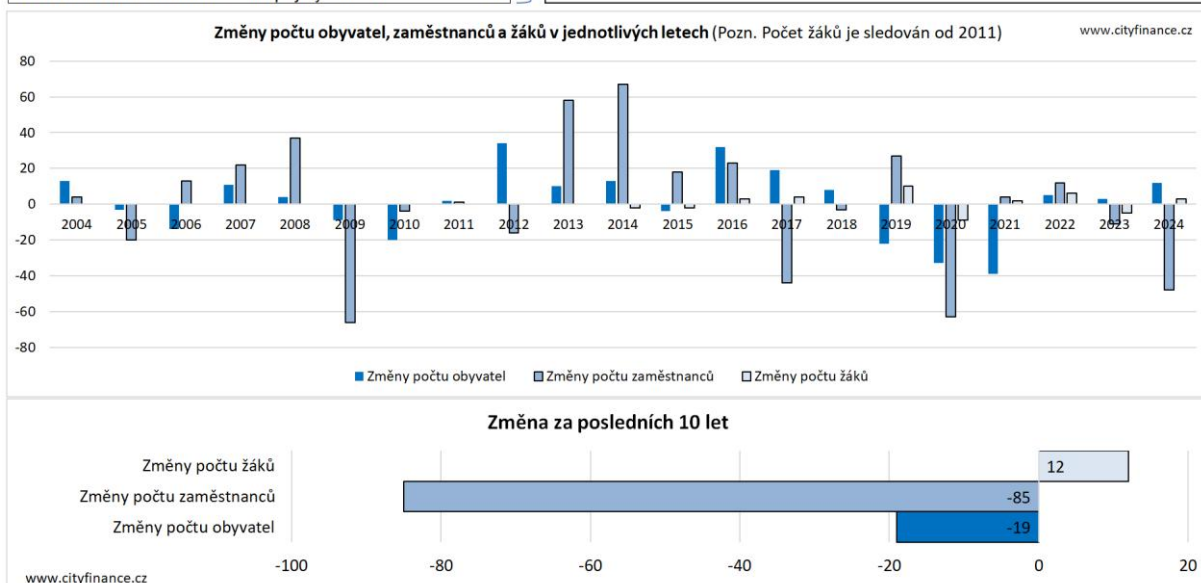
Graf 2. Suma daňových příjmů dle kritéria počtu žáků pro Jeseník

Zdroj: MFČR, ČSÚ a www.cityfinance.cz

Graf 3. Změny obyvatel, žáků a zaměstnanců za posledních 10 let s finančními dopady na roční sdílené daňové příjmy Jeseníku**Změny za posledních 10 let**

Změna počtu obyvatel:	-19
To změnilo roční sdílené daňové příjmy v tis. Kč:	-349
Změna počtu zaměstnanců pracujících v katastru:	-85
To změnilo roční sdílené daňové příjmy v tis. Kč:	-43
Změna počtu žáků v ZŠ a MŠ:	12
To změnilo roční sdílené daňové příjmy v tis. Kč:	236

Celkem měly tyto vlivy dopad na změnu ročních sdílených daňových příjmů cca:

-156 tis. Kč

Zdroj: MFČR, ČSÚ a www.cityfinance.cz

Jeseník byl stabilní obcí se zvýšeným rizikem stagnace. Počet obyvatel se stabilizoval až poslední roky jinak měl tendence stagnovat, počet žáků byl stabilní a počet zaměstnanců pracujících na území obce poslední roky klesal. Především na počtu obyvatel a žáků závisí tzv. sdílené daňové příjmy. Změny všech uvedených ukazatelů, které proběhly za posledních **10let** jen mírně snížily roční sdílené daňové příjmy obce.

Tabulka 1. Vývoj základních ukazatelů příjmů a výdajů Jeseníku

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1. Daňové příjmy	16 105	19 583	21 171	21 863	23 418	26 905	28 722	30 867	29 213	32 191	36 338	40 336	41 696
2. Nedaňové příjmy	4 927	6 567	8 509	6 105	5 529	4 939	4 841	5 062	5 355	5 728	5 768	7 616	9 010
3. Kapitálové příjmy	1 655	605	955	2 341	7 015	779	133	4 633	10 437	2 904	5 963	48	25
4. Přijaté dotace	9 296	5 966	8 721	14 844	3 470	3 496	8 551	3 505	23 805	11 922	5 792	4 603	9 353
Příjmy celkem	31 984	32 720	39 355	45 154	39 432	36 119	42 246	44 067	68 811	52 746	53 861	52 603	60 085
5. Běžné výdaje	20 220	19 367	23 597	27 052	20 720	32 527	20 215	23 939	21 499	23 490	28 617	30 936	37 747
6. Kapitálové výdaje	13 620	9 710	13 305	14 419	3 917	13 218	14 328	15 572	30 877	38 918	8 236	21 696	20 704
Výdaje celkem	33 840	29 077	36 902	41 471	24 637	45 745	34 543	39 511	52 376	62 408	36 854	52 632	58 451
Saldo příjmů a výdajů	-1 856	3 643	2 453	3 683	14 795	-9 627	7 702	4 555	16 435	-9 663	17 008	-28	1 634

tis. Kč

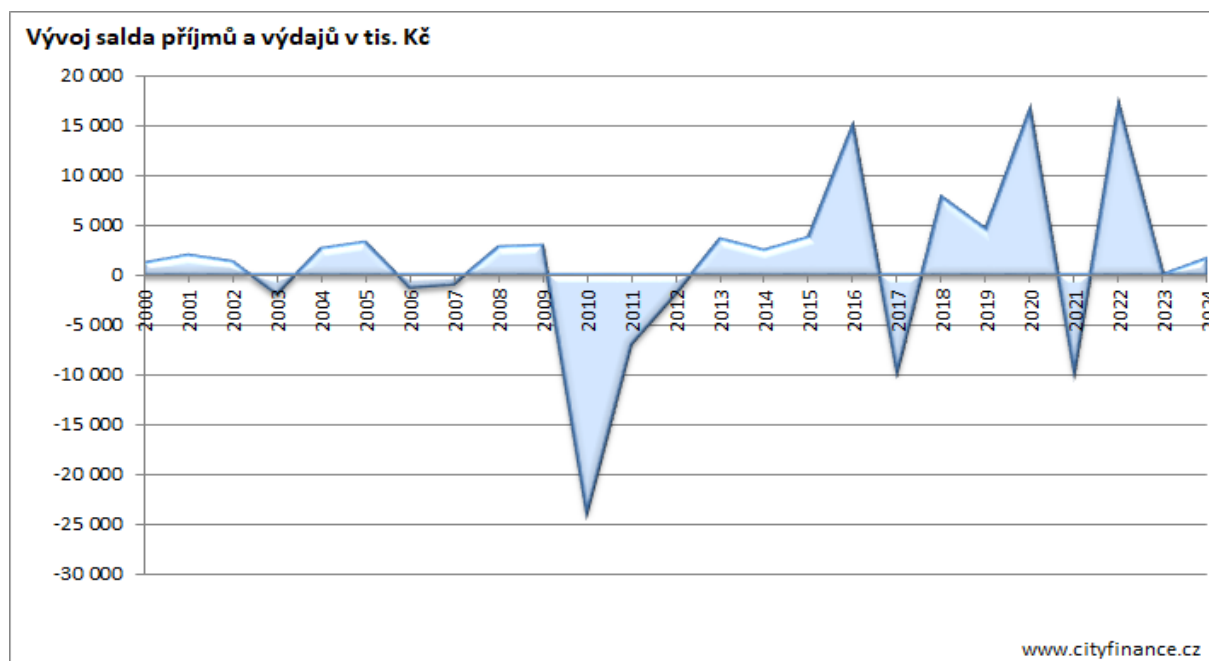
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1. Daňové příjmy	26 905	28 722	30 867	29 213	32 191	36 338	40 336	41 696
2. Nedaňové příjmy	4 939	4 841	5 062	5 355	5 728	5 768	7 616	9 010
3. Kapitálové příjmy	779	133	4 633	10 437	2 904	5 963	48	25
4. Přijaté dotace	3 496	8 551	3 505	23 805	11 922	5 792	4 603	9 353
Příjmy celkem	36 119	42 246	44 067	68 811	52 746	53 861	52 603	60 085
5. Běžné výdaje	32 527	20 215	23 939	21 499	23 490	28 617	30 936	37 747
6. Kapitálové výdaje	13 218	14 328	15 572	30 877	38 918	8 236	21 696	20 704
Výdaje celkem	45 745	34 543	39 511	52 376	62 408	36 854	52 632	58 451
Saldo příjmů a výdajů	-9 627	7 702	4 555	16 435	-9 663	17 008	-28	1 634
INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	průměr za poslední 4 roky	průměr za 10 let
1. Daňové příjmy	107	95	110	113	111	103	109	107
2. Nedaňové příjmy	105	106	107	101	132	118	114	102
3. Kapitálové příjmy	3485	225	28	205	1	52	71	457
4. Přijaté dotace	41	679	50	49	79	203	95	164
Příjmy celkem	104	156	77	102	98	114	98	106
5. Běžné výdaje	118	90	109	122	108	122	115	108
6. Kapitálové výdaje	109	198	126	21	263	95	127	139
Výdaje celkem	114	133	119	59	143	111	108	111

Zdroj: ČSÚ, MFČR, www.cityfinance.cz

Saldo rozpočtu vyjadřuje rozdíl mezi příjmy a výdaji za daný rok. Deficity jsou přirozeným výsledkem rozpočtu samosprávy v situaci zvýšených výdajů například na investice a opravy a říkají, že ten daný rok samospráva realizuje více výdajů než příjmů, což je právě přirozené zejména v letech vyšších investic. Přebytky rozpočtu období deficitů vyrovnávají. Svou roli hraje také řešení cash flow, přesněji tok příjmů a výdajů mezi roky, zejména v případě dotací. Samospráva obvykle střídáním deficitů s přebytky „finančně dýchá“.

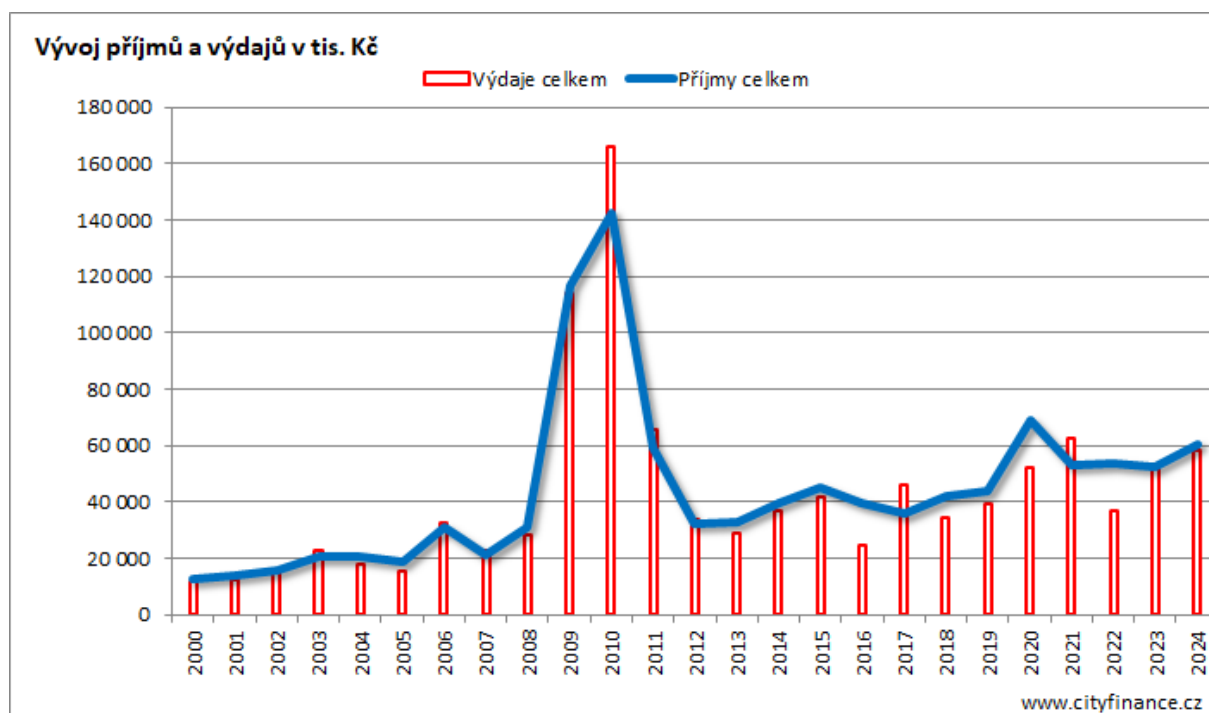
Dlouhodobý vývoj **salda rozpočtu** samosprávy znázorňuje následující *graf*. Balance rozpočtu Jeseníku ukázala za 25let s ohledem na výsledky provozního hospodaření **nevysoký přebytek 32 mil. Kč** (nevysoký s ohledem na finanční kondici, která bude rozebrána později a za rok 2024 činila cca 21 mil. Kč). Zákon požaduje dlouhodobě vyrovnaný rozpočet, aby samosprávy využívaly finance. Jeseník **mohl finance využívat o něco více**.

Graf 4. Vývoj salda rozpočtu Jeseníku



Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 5. Vývoj příjmů a výdajů Jeseníku

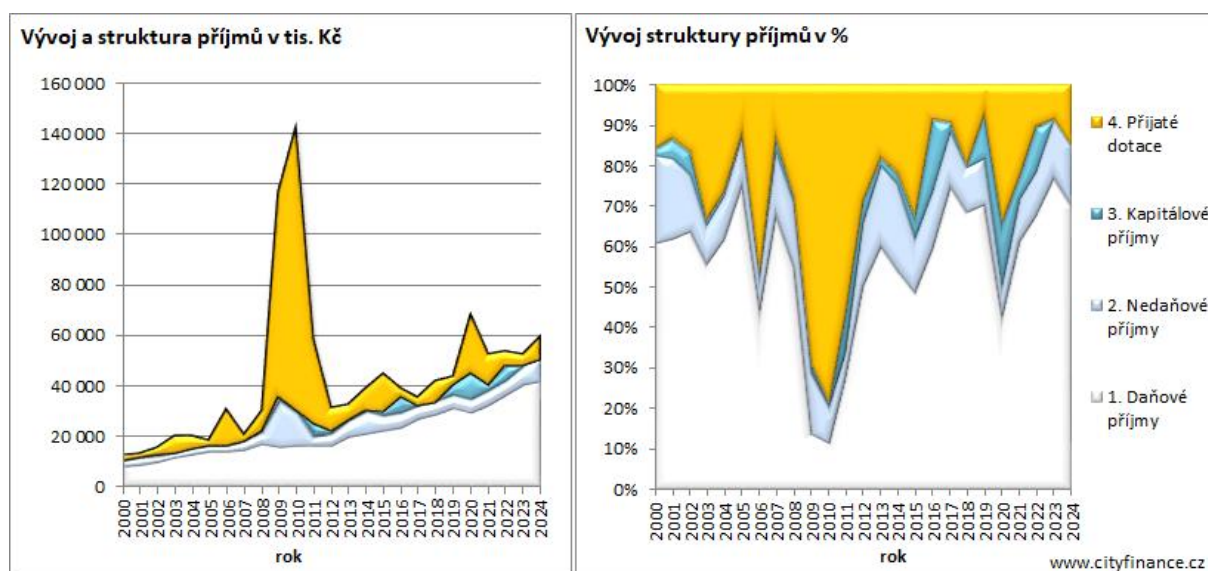


Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Příjmy a výdaje samosprávy měly **rostoucí** trend.

Historicky byly příjmy i výdaje (viz předchozí graf) ovlivňovány mj. následujícími vnějšími faktory. V roce 2001 se nejvíce změnilo RUD (rozpočtové určení daní) tzv. velkou novelou. V roce 2003 vznikly obce s přenesenou působností a obce s pověřeným obecním úřadem, v roce 2005 se změnilo financování školství (dotace nově tekly mimo rozpočty samospráv). Následovaly dopady finanční krize po roce 2009, poté v roce 2012 došlo k přesměrování transferů sociálních dávek mimo rozpočty větších měst na úřady práce. Lepší vývoj daňových příjmů zajistila samosprávám novela tzv. RUD v roce 2013, kdy pozitivně působil přesun příspěvků na žáky do daňových příjmů a dále též výrazně zapracoval dobrý vývoj ekonomiky ČR. Novely RUD v roce 2017 a 2018 byly v režii pro města a obce posíleného RUD u sdílených daní. Rok 2020 přinesl covidovou krizi, kompenzace propadu inkas sdílených daní dotacemi a podporami a na rok 2021 proběhly větší daňové změny (zejména daně z příjmů fyzických osob) a opět byl zvýšen podíl obcí na sdílených daních v RUD. Následovala vysoká inflace a zisky velkých firem, což zvyšovalo i příjmy obcí v letech 2021 a 2022. Úprava RUD snížila podíly na sdílených daních obcím v letech 2024 a 2025, z toho v roce 2024 ve prospěch DNV a pro rok 2025 z titulu zvyšování daní, na kterém obce neparticipují. Celkově **obce ztratily část dynamických sdílených daní** a většinu výlučné daně z lokálního hazardu. **Finanční výhodu získaly samosprávy využívající potenciál DNV.**

Rozbor příjmů Jeseníku ukazuje **stabilní strukturu**. Stabilita struktury příjmů byla založena na běžných příjmech, především daňových (v grafu bíle vyznačený podíl) doplněných nedaňovými příjmy. Význam dotací v čase zeslábl. Kapitálové příjmy měly malý význam. Vývoj struktury příjmů obce vyjadřuje graf.

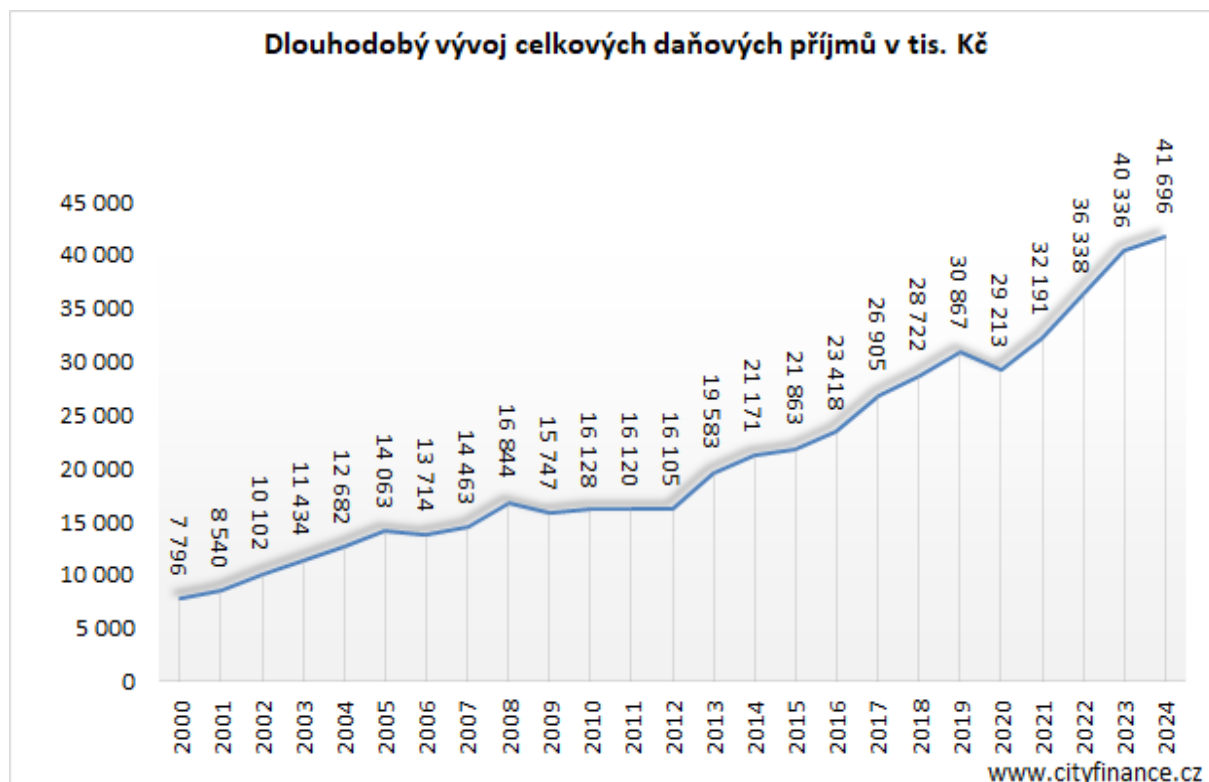
Graf 6. Vývoj struktury příjmů Jeseníku

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Podrobnou strukturu a změny příjmů Jeseníku za poslední 4 roky naleznete vzadu viz Příloha 5. Příjmy obce – podrobná struktura a vývoj.

Daňové příjmy Jeseníku tvořily v roce 2024 cca **69 %** příjmů, cca **42 mil. Kč** a meziročně v rámci ČR **stagnovaly** s mírným růstem 1,4 mil. Kč, 3,4 %. Na obyvatele připadalo pouze 22 tis. Kč daňových příjmů (malý podíl tzv. výlučných, jako DNV, odpady apod.), resp. standardních 18,5 tis. Kč sdílených daňových příjmů.

Graf 7: Vývoj daňových příjmů Jeseníku v tis. Kč



Zdroj: MF ČR, www.cityfinance.cz

Zásadní **sdílené** daňové příjmy **stagnovaly**, zejména proto, že zákon snížil podíl obcí na sdílených daních ve prospěch DNV a byl tu i horší vývoj ekonomiky. Vlivem donedávna nepřirozeně vysokých záloh dle očekávání klesl sdílený výnos daně z příjmů právnických osob a bohužel ani inkaso DPH nemělo dobrý vývoj.

Samospráva Jeseníku dosud **nepřevzala daňovou odpovědnost** u DNV čímž si **finančně škodí**, protože zákon v roce 2024 snížil význam dosud progresivních sdílených daní ve prospěch DNV. Je dobré vnímat, že nemovitosti k bydlení se zhodnocovaly také přičiněním samosprávy (infrastruktura a služby) a služby pro bydlení vyžadují největší zdroje samosprávy a vlastníci tu nejvíce majetkově těží (zhodnocování cen nemovitostí k bydlení za 10let přesáhlo 2násobek).

Odpadové hospodářství ukázalo **doplácení**. Aktuálně je poplatek nastaven na 800 Kč na poplatníka. Samospráva vybrala v roce 2024 cca 559 Kč na obyvatele a zaplatila 790 Kč na obyvatele, což je neobvykle nízká částka v rámci běžných hodnot v ČR. Samospráva Jeseníku za 13let doplatila za tvůrce odpadů **6,6 mil. Kč**. Viz Příloha 9.

Podrobně daňové příjmy uvádí další *grafy a tabulky*.

Meziroční změny daňových příjmů v tis. Kč a v %

Rok	Meziroční změna (tis. Kč)	Meziroční změna (%)
2001	744	9,5%
2002	1 562	18,3%
2003	1 332	13,2%
2004	1 248	10,9%
2005	1 381	10,9%
2006	-349	-2,5%
2007	748	5,5%
2008	2 381	16,5%
2009	-1 097	-6,5%
2010	381	2,4%
2011	-7	0,0%
2012	-15	-0,1%
2013	3 478	21,6%
2014	1 588	8,1%
2016	1 554	7,1%
2017	3 488	14,9%
2018	1 816	6,8%
2019	2 145	7,5%
2020	-1 54	-5,4%
2021	2 978	10,2%
2022	4 147	12,9%
2023	3 997	11,0%
2024	1 361	3,4%

Vývoj struktury daňových příjmů v tis. Kč

Vývoj struktury daňových příjmů v %

Přehled vývoje jednotlivých daňových příjmů v tis. Kč

Daňové příjmy sdílené vs. výlučné

LUDĚK TESÁŘ CITYFINANCE
www.cityfinance.cz

LUDĚK TESAŘ
—CITYFINANCE—

Tabulka 2. Podrobný vývoj daňových příjmů Jeseníku

indexy	100,0	99,9	121,6	108,1	103,3	107,1	114,9	106,8	107,5	94,6	110,2	112,9	111,0	103,4	tis. Kč	
Bilance (tis. Kč)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Změna poslední rok	%
1. Daňové příjmy:	16 120	16 105	19 583	21 171	21 863	23 418	26 905	28 722	30 867	29 213	32 191	36 338	40 336	41 696	1 361	3,4
1111 DPFO ZČ:	2 945	3 021	3 636	3 867	3 932	4 601	5 403	6 141	6 897	6 492	4 729	5 053	5 813	6 333	520	8,9
1112 DPFO OSVČ:	102	-110	131	99	217	128	174	143	189	105	308	461	485	467	-18	-3,7
1113 DPFO zvláštní sazba:	270	322	392	453	487	494	497	563	636	639	800	1 024	1 399	1 452	53	3,8
1121 DPPO:	2 825	3 153	3 797	4 338	4 520	5 061	5 291	5 170	5 923	4 779	6 748	7 741	10 142	8 994	-1 148	-11,3
1122 DPPO za obce:	489	418	569	734	751	808	1 697	820	662	812	913	794	716	1 092	376	52,5
1211 DPH:	6 702	6 369	7 994	8 700	8 865	9 199	10 717	12 723	13 333	13 112	15 098	17 591	18 263	18 056	-206	-1,1
133 až 135 +1381 Místní poplatky a ostatní DP včetně hazardu:	842	953	1 130	1 034	934	970	1 006	1 029	1 016	1 193	1 448	1 395	1 387	1 524	137	9,8
1361 Správní poplatky:	27	39	29	26	27	31	30	34	28	22	26	25	18	25	8	42,7
1511 DNV:	1 919	1 942	1 906	1 921	2 131	2 126	2 089	2 098	2 183	2 061	2 121	2 254	2 113	3 753	1 640	77,6
Sumární přehled daňových příjmů v tis. Kč	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Změna poslední rok	%
DPFO	3 316	3 232	4 158	4 419	4 636	5 222	6 074	6 847	7 722	7 235	5 838	6 538	7 697	8 252	555	7,2
DPPO	3 314	3 570	4 366	5 072	5 271	5 869	6 988	5 991	6 585	5 591	7 661	8 535	10 858	10 086	-772	-7,1
DPH	6 702	6 369	7 994	8 700	8 865	9 199	10 717	12 723	13 333	13 112	15 098	17 591	18 263	18 056	-206	-1,1
Poplatky a ostatní DP	868	992	1 159	1 059	961	1 001	1 037	1 063	1 044	1 214	1 474	1 420	1 405	1 549	144	10,3
DNV	1 919	1 942	1 906	1 921	2 131	2 126	2 089	2 098	2 183	2 061	2 121	2 254	2 113	3 753	1 640	77,6
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	poslední rok	%
Výlučné daňové příjmy	3 277	3 352	3 634	3 714	3 842	3 935	4 823	3 982	3 889	4 087	4 508	4 468	4 234	6 394	2 160	51,0
Sdílené daňové příjmy	12 843	12 753	15 949	17 457	18 021	19 482	22 083	24 740	26 977	25 126	27 683	31 870	36 102	35 302	-799	-2,2
Výlučné daňové příjmy v tis. Kč na obyvatele	1,7	1,7	1,9	1,9	2,0	2,0	2,4	2,0	2,0	2,2	2,4	2,3	2,2	3,4	1,1	51,0
Sdílené daňové příjmy v tis. Kč na obyvatele	6,7	6,6	8,2	9,0	9,2	9,8	11,1	12,5	13,9	13,2	14,5	16,7	18,9	18,5	-0,4	-2,2

DNV-daň z nemovitých věcí, DPH-daň z přidané hodnoty, DP-daňový příjem, FO-fyzických osob, PO-právnických osob, OSVČ - osob samostatně výdělečně činných, ZČ-závislé činnosti

www.cityfinance.cz

Tabulka 3. Položky daňových příjmů Jeseníku se změnami v tis. Kč

					tis. Kč	
Položka	2021	2022	2023	2024	Změna 2024-2023	Suma
Příjem z daně z přidané hodnoty	15 098	17 591	18 263	18 056	-206	69 008
Příjem z daně z příjmů právnických osob	6 748	7 741	10 142	8 994	-1 148	33 624
Příjem z daně z příjmů fyzických osob placené plátcí	4 729	5 053	5 813	6 333	520	21 929
Příjem z daně z nemovitých věcí	2 121	2 254	2 113	3 753	1 640	10 242
Příjem z daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně	800	1 024	1 399	1 452	53	4 675
Příjem z poplatku za obecní systém odpadového hospodářství a příjem z poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovitě věcí	910	1 059	1 061	1 073	12	4 104
Příjem z daně z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je obec, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně	913	794	716	1 092	376	3 515
Příjem z daně z příjmů fyzických osob placené poplatníky	308	461	485	467	-18	1 721
Příjem z daně z hazardních her s výjimkou dílčí daně z technických her	223	249	259	75	-183	806
Příjem z odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu podle zákona upravujícího ochranu zemědělského půdního fondu	258	27	13	7	-6	305
Příjem z daně z hazardních her s výjimkou technických her neprovozovaných prostřednictvím internetu	0	0	0	211	211	211
Příjem z poplatku ze psů	54	53	49	49	0	205
Příjem z daně z technických her neprovozovaných prostřednictvím internetu	0	0	0	104	104	104
Příjem ze správních poplatků	26	25	18	25	8	95
Příjem z úhrad za dobývání nerostů a poplatků za geologické práce	3	3	3	4	1	11
Příjem ze zrušených místních poplatků	0	4	2	0	-2	6
Příjem z poplatku za odnětí pozemku podle lesního zákona	0	1	0	0	0	2

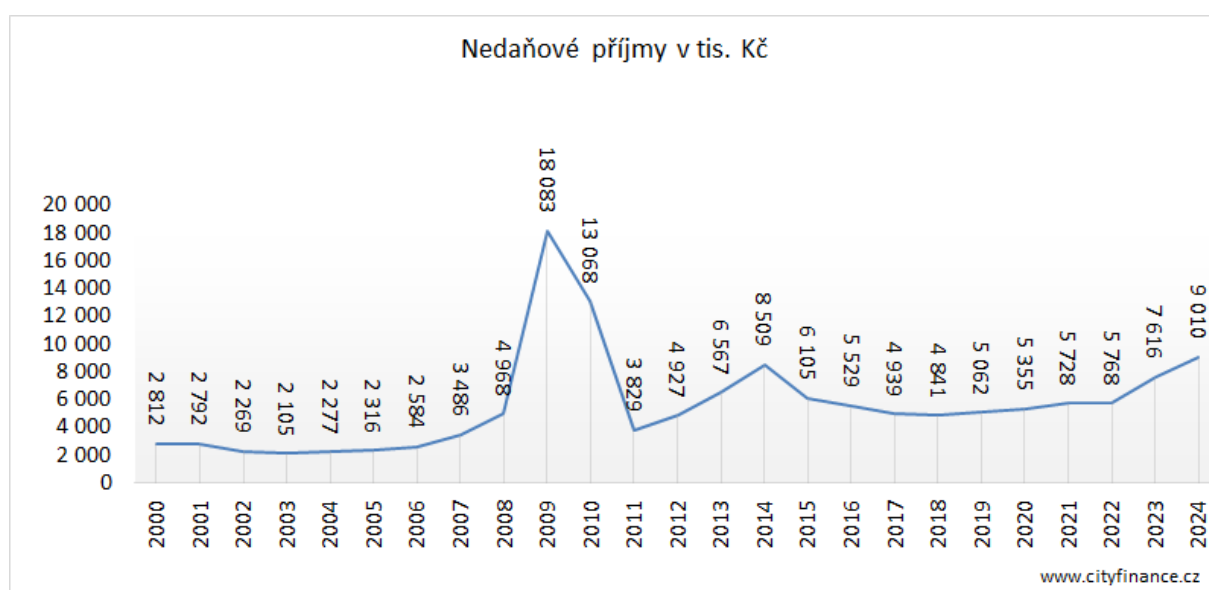
Zdroj: MF ČR, www.cityfinance.cz, Pozn. Řazeno dle sumy od nejvyšší hodnoty.

Nedaňové příjmy Jeseníku představovaly v roce 2024 cca **15 %** příjmů, cca **9 mil. Kč**. Zdůrazňujeme, že se tu nejedná o zisky, ale o průtok peněz na straně příjmů. K většině příjmů se vážou výdaje a náklady, které tu nejsou souvztažně evidovány. Výhodou nedaňových příjmů je, že nereagují tak silně na vývoj ekonomiky.

Obec nedaňové příjmy **dokázala zvyšovat**. Nejvyšší nedaňové příjmy pocházely z bytů, ČOV, úroků a části odpadového hospodářství. Je třeba vnímat, že pronájmy bytů se začínají finančně dostávat k nule až při pronájmech 140-150 Kč/m² (hladina pro sociální bydlení) a vodné a stočné při platbách nad 130 Kč/m². Finanční toky některých oblastí viz *Příloha 9*.

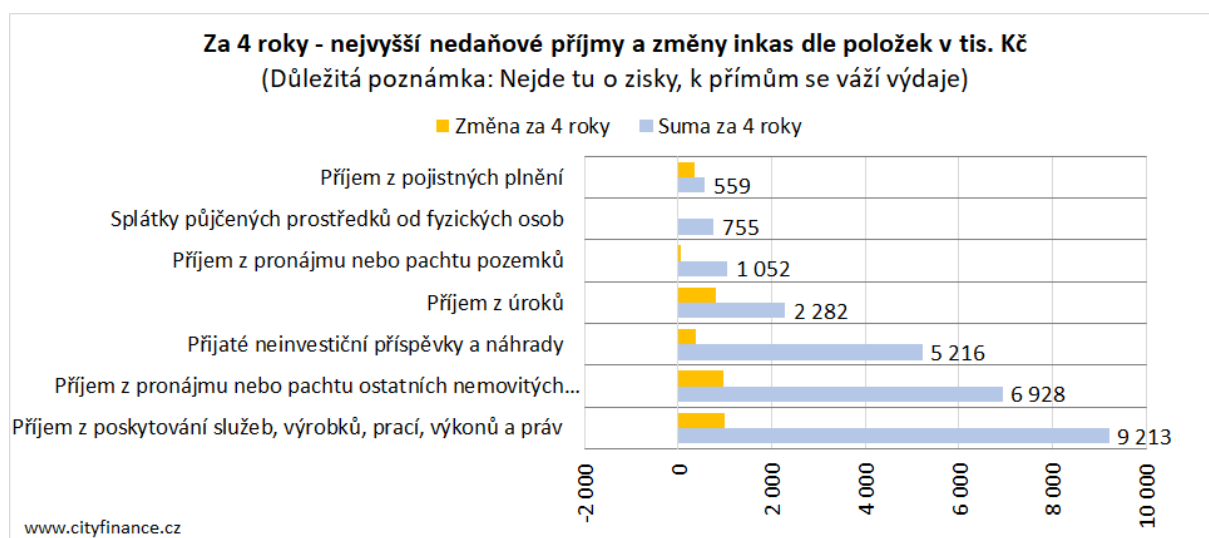
Podrobněji nedaňové příjmy viz *grafy a tabulka*.

Graf 9. Vývoj nedaňových příjmů Jeseníku v tis. Kč



Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 10. Nejvyšší nedaňové příjmy Jeseníku za 4 roky na položky



Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

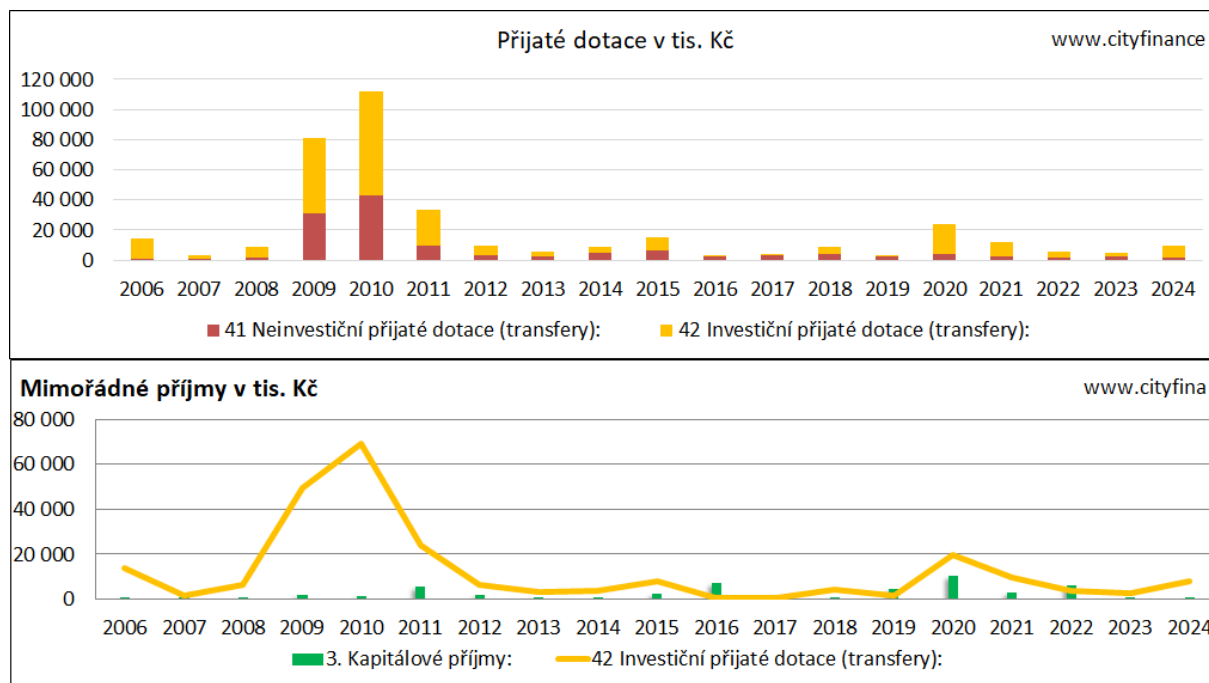
Tabulka 4. Nedaňové příjmy Jeseníku podrobně na položky a § v tis. Kč

								tis. Kč	
Položka	§	2021	2022	2023	2024	Změna poslední rok	Změna za 4 roky	Suma	
Příjem z pronájmu nebo pachtu ostatních nemovitých věcí a jejich částí	Bytové hospodářství	1 046	1 519	1 887	2 008	122	963	6 459	
Příjem z poskytování služeb, výrobků, prací, výkonů a práv	Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly	767	759	827	1 130	303	363	3 483	
Příjem z poskytování služeb, výrobků, prací, výkonů a práv	Bytové hospodářství	439	441	940	1 138	198	699	2 957	
Příjem z úroků	Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	21	676	763	822	59	801	2 282	
Přijaté neinvestiční příspěvky a náhrady	Ostatní nakládání s odpady	432	511	567	0	-567	-432	1 510	
Příjem z poskytování služeb, výrobků, prací, výkonů a práv	Pitná voda	340	313	323	6	-317	-334	982	
Příjem z poskytování služeb, výrobků, prací, výkonů a práv	Nebytové hospodářství	118	157	367	305	-62	187	948	
Přijaté neinvestiční příspěvky a náhrady	Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	0	0	375	528	153	528	903	
Příjem z pronájmu nebo pachtu pozemků	Podnikání a restrukturalizace v zemědělství a potravinářství	160	152	227	224	-3	65	764	
Spátky půjčených prostředků od fyzických osob	Pro příjmy (technický záznam)	192	238	162	164	3	-28	755	
Přijaté neinvestiční příspěvky a náhrady	Podpora ostatních produkčních činností	742	0	0	0	0	-742	742	
Přijaté neinvestiční příspěvky a náhrady	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	0	0	0	729	729	729	729	
Příjem sankčních plateb přijatých od jiných osob	Cestovní ruch	432	0	0	0	0	-432	432	
Příjem z pronájmu nebo pachtu ostatních nemovitých věcí a jejich částí	Nebytové hospodářství	102	95	109	108	-1	6	414	
Ostatní příjmy z vlastní činnosti	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	71	118	52	113	61	42	353	
Příjem z poskytování služeb, výrobků, prací, výkonů a práv	Ostatní záležitosti kultury, církví a sdělovacích prostředků	0	74	133	78	-55	78	285	
Přijaté peněžitě neinvestiční dary	Ostatní záležitosti kultury, církví a sdělovacích prostředků	0	68	100	102	2	102	270	
Příjem z odvodů příspěvkových organizací	Základní školy	250	0	0	0	0	-250	250	
Přijaté neinvestiční příspěvky a náhrady	Základní školy	0	13	0	230	230	230	244	
Ostatní příjmy z pronájmu nebo pachtu majetku	Ostatní záležitosti kultury, církví a sdělovacích prostředků	0	0	111	106	-5	106	217	
Přijaté neinvestiční příspěvky a náhrady	Ostatní záležitosti kultury, církví a sdělovacích prostředků	0	19	6	185	180	185	210	
Příjem z poskytování služeb, výrobků, prací, výkonů a práv	Podpora ostatních produkčních činností	22	130	31	25	-6	3	208	
Přijaté peněžitě neinvestiční dary	Ostatní záležitosti civilní připravenosti na krizové stavy	10	0	0	191	191	181	201	
Přijaté neinvestiční příspěvky a náhrady	Bytové hospodářství	14	11	4	149	146	136	178	
Přijaté neinvestiční příspěvky a náhrady	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	107	51	17	3	-15	-104	177	
Přijaté neinvestiční příspěvky a náhrady	Ostatní záležitosti pozemních komunikací	165	0	0	0	0	-165	165	
Příjem z pronájmu nebo pachtu pozemků	Rybářství a myslivost	0	63	63	31	-31	31	156	
Příjem z pojistných plnění	Činnost místní správy	0	0	0	147	147	147	147	
Příjem z pojistných plnění	Základní školy	0	0	0	143	143	143	143	
Přijaté neinvestiční příspěvky a náhrady	Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly	2	98	13	0	-13	-2	114	
Příjem sankčních plateb přijatých od jiných osob	Základní školy	0	0	113	0	-113	0	113	
Příjem z prodeje zboží (již nakoupeného za účelem prodeje)	Ostatní záležitosti kultury, církví a sdělovacích prostředků	0	0	51	62	11	62	112	
Příjem z pojistných plnění	Pořízení, zachování a obnova hodnot místního kulturního, národního a historického povědomí	0	0	109	0	-109	0	109	
Příjem z poskytování služeb, výrobků, prací, výkonů a práv	Ostatní nakládání s odpady	30	18	24	31	6	1	103	
Příjem z poskytování služeb, výrobků, prací, výkonů a práv	Základní školy	0	36	64	0	-64	0	101	

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz, Pozn. Řazeno dle sumy sestupně a zobrazeny hodnoty nad 100 tis. Kč.

Přijaté dotace Jeseníku tvořily v roce 2024 cca **16 %** příjmů, cca **9 mil. Kč**, z toho cca 1,7 mil. Kč neinvestiční dotace včetně příspěvku na přenesený výkon státní správy cca 0,6 mil. Kč (pozn. to stačí na krytí nákladů cca 1/2 zaměstnance). Většinu doplnily **investiční dotace**, které **měly zásadní význam** pro Jeseník **pouze v letech 2009 až 2011**.

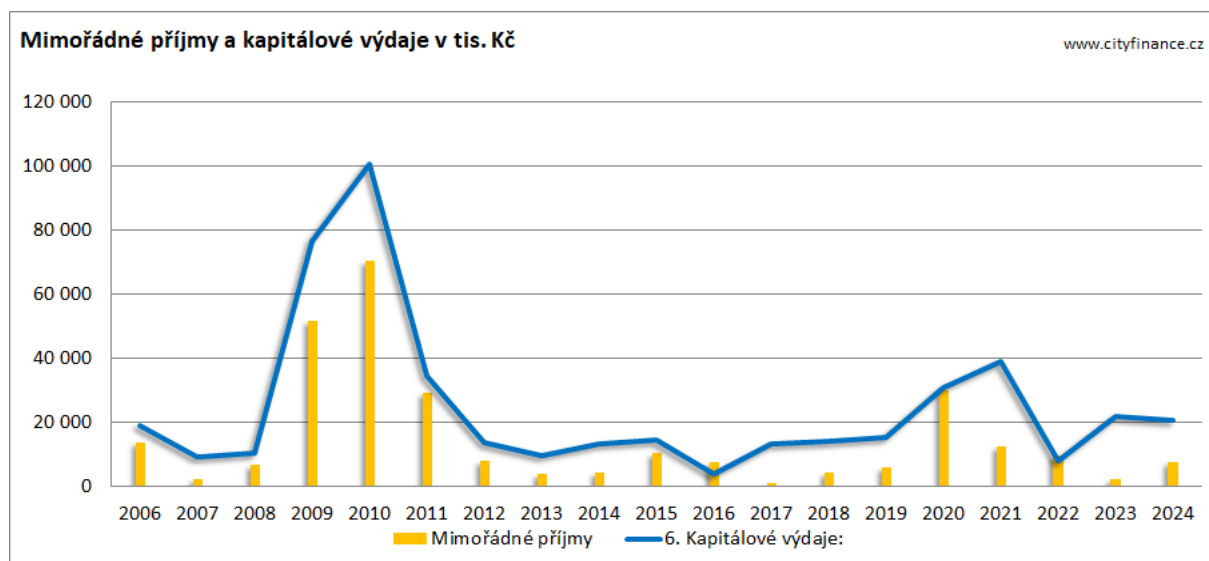
Graf 11: Vývoj dotací a kapitálových příjmů Jeseníku



Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Mimořádné příjmy Jeseníku (míněno kapitálové příjmy a investiční dotace) za poslední 4 roky přinesly cca 32 mil. Kč, z toho investiční dotace 24 mil. Kč. Mimořádné příjmy za poslední 4 roky kryly **36 % investic** (viz další graf). Je cítit přetrvávající cílená **vysoká závislost Jeseníku na mimořádných příjmech**.

Graf 12. Mimořádné příjmy a investice Jeseníku



Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

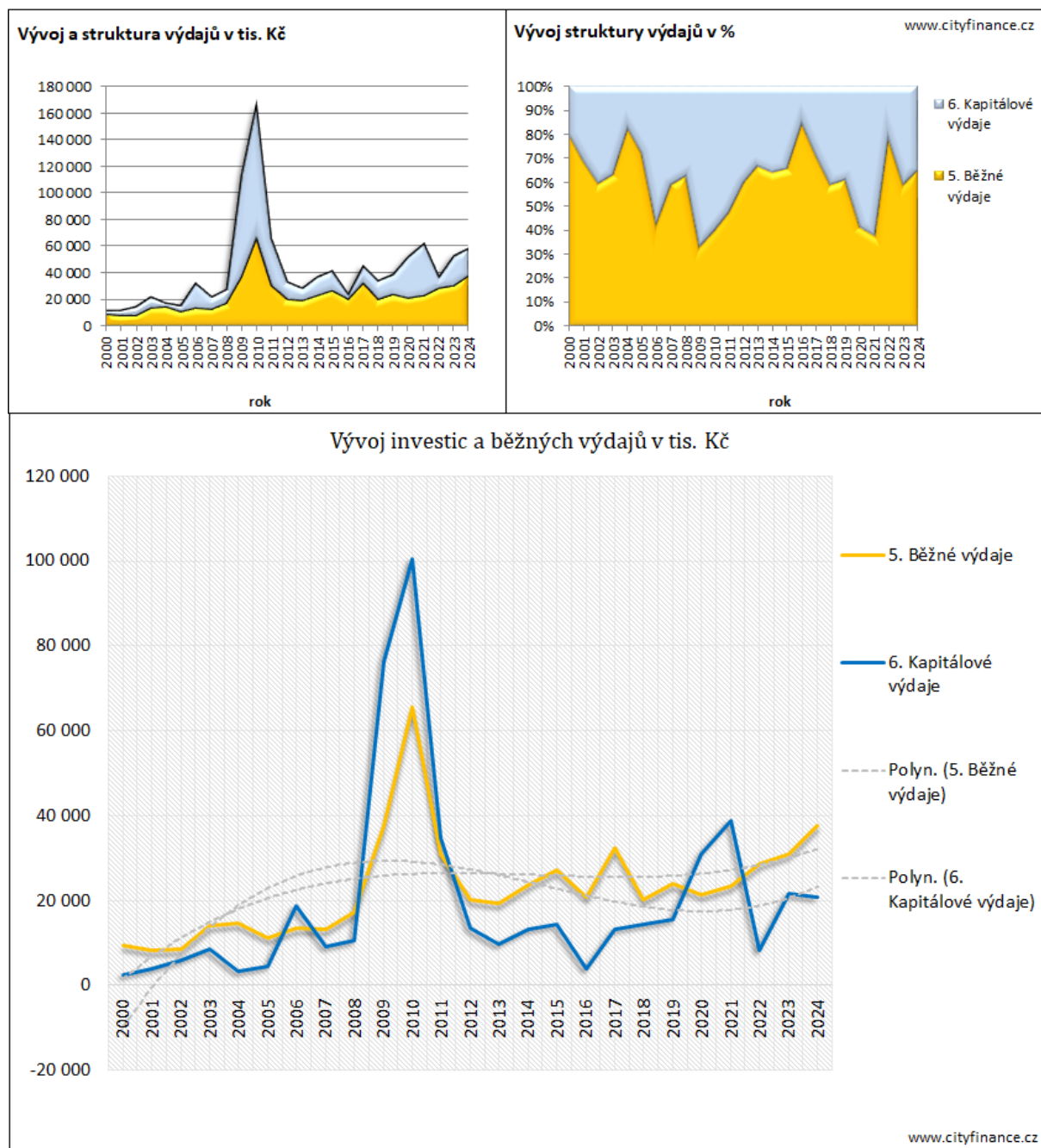
Rozbor výdajů obce založíme na vyhodnocení investic a běžných výdajů. Podrobně viz Příloha 6. *Výdaje obce – podrobná struktura a vývoj.*

Přehled vývoje výdajů Jeseníku ukazuje **růst běžných výdajů a současně vysokou aktivitu a rostoucí úroveň investic.**

Součástí běžných výdajů byly také **opravy**. Investice s opravami vyhodnotíme později.

Výdaje si заслужují podrobnější rozbor, jenž následuje.

Graf 13. Struktura a vývoj výdajů Jeseníku

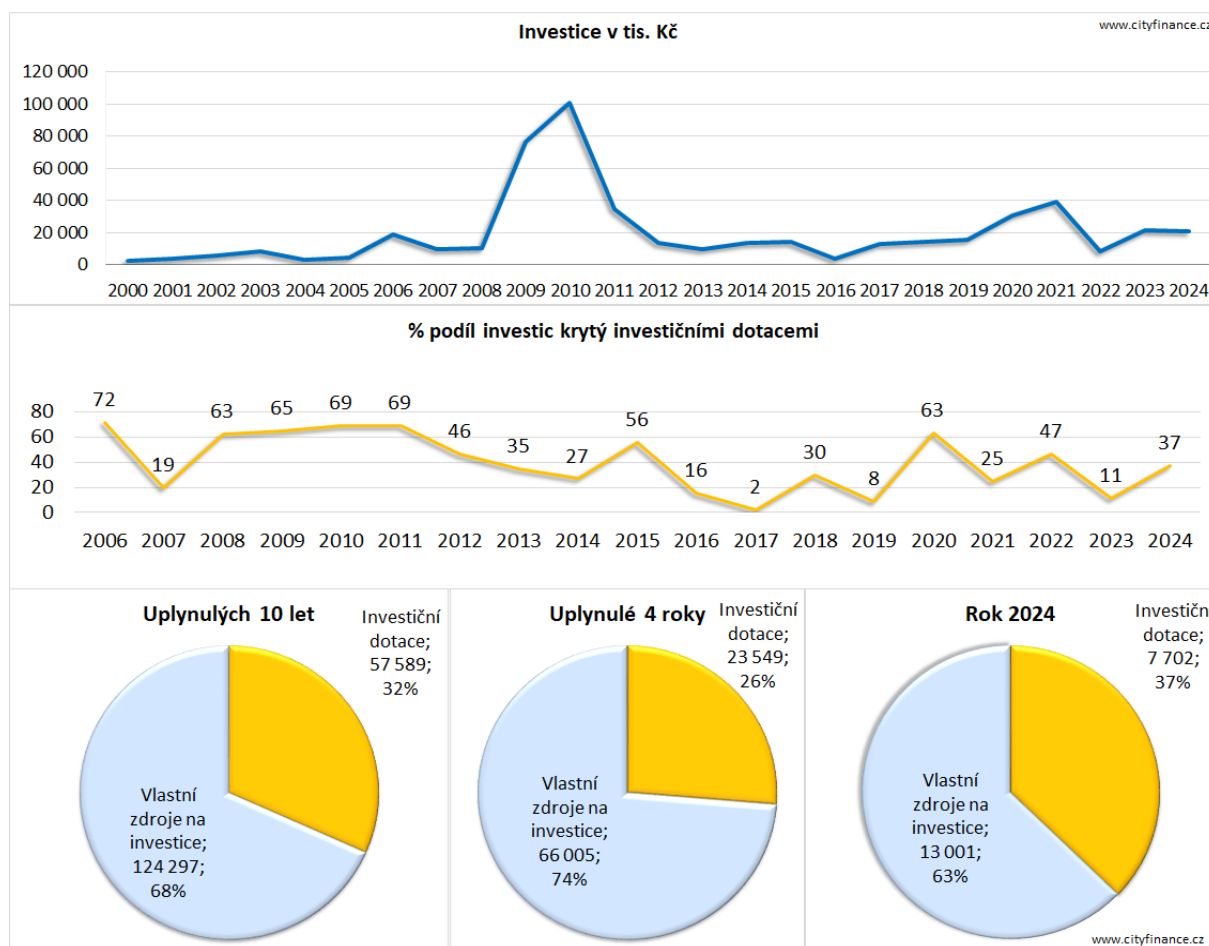


Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Investice Jeseníku měly **výborné** hodnoty. Samospráva za poslední 4 roky investovala cca 90 mil. Kč, tj. 47 tis. Kč na obyvatele. Spolu s investicemi probíhaly ještě opravy. Objem investic s opravami dohromady vyhodnotíme později, proto je na závěry brzy.

Investiční dotace kryly za posledních 4 roky 23,5 mil. Kč, tj. 26 % investic a 66 mil. Kč dodala samospráva. **Schopnost samosprávy získávat dotace pomohla, ale dotace nebyly zásadní.**

Graf 14. Vývoj investic Jeseníku a jejich krytí z dotací a vlastních zdrojů

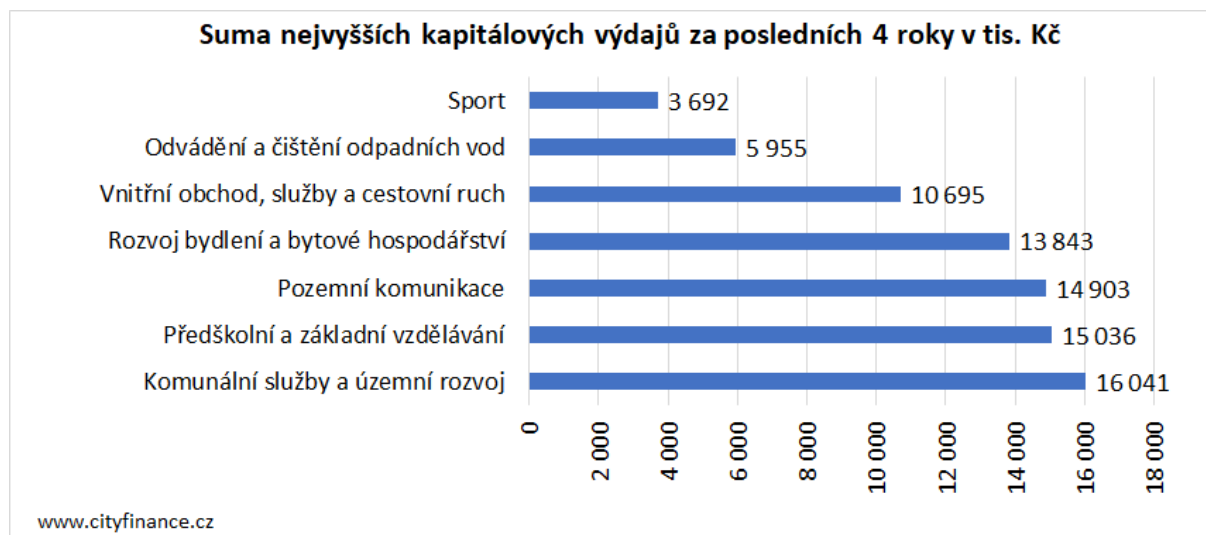


Zdroj: MF ČR, propočty www.cityfinance.cz

Nejvyšší investice (kapitálové výdaje) Jeseníku za poslední **4 roky** směřovaly především do staveb, viz *Příloha 6*. Nejvyšší investice ukazuje následující graf. „Medailové pozice“ obsadily oblasti:

1. Pozemní **komunikace a silnice**, 15 mil. Kč + 8 mil. Kč oprav = 23 mil. Kč;
2. Komunální **služby a územní rozvoj**, 16 mil. Kč + 2 mil. Kč oprav = 18 mil. Kč;
3. Rozvoj **bydlení a bytové hospodářství**, 14 mil. Kč + 2 mil. Kč oprav = 18 mil. Kč;
4. Předškolní a základní **vzdělávání**, 15 mil. Kč.

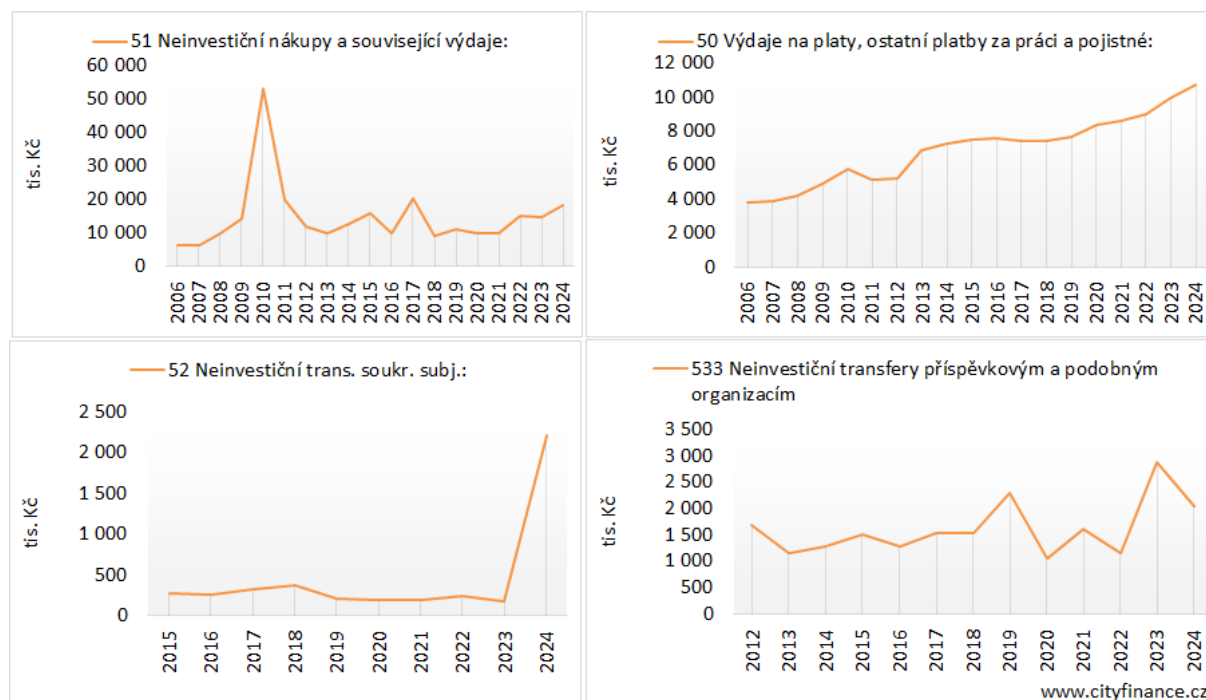
Za uvedení stojí i ČOV, sport, cestovní ruch... **Obdivuhodná výše i spektrum akcí** a úctyhodná **aktivita samosprávy** patřila mezi silné stránky obce.

Graf 15. Suma nejvyšších investic Jeseníku za uplynulé 4 roky

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Běžné výdaje. Nejvyšší běžné výdaje obce putovaly do majetku a lidí a s ním souvisejících služeb a aktivit, kdy podrobné členění uvádí *Příloha 6*.

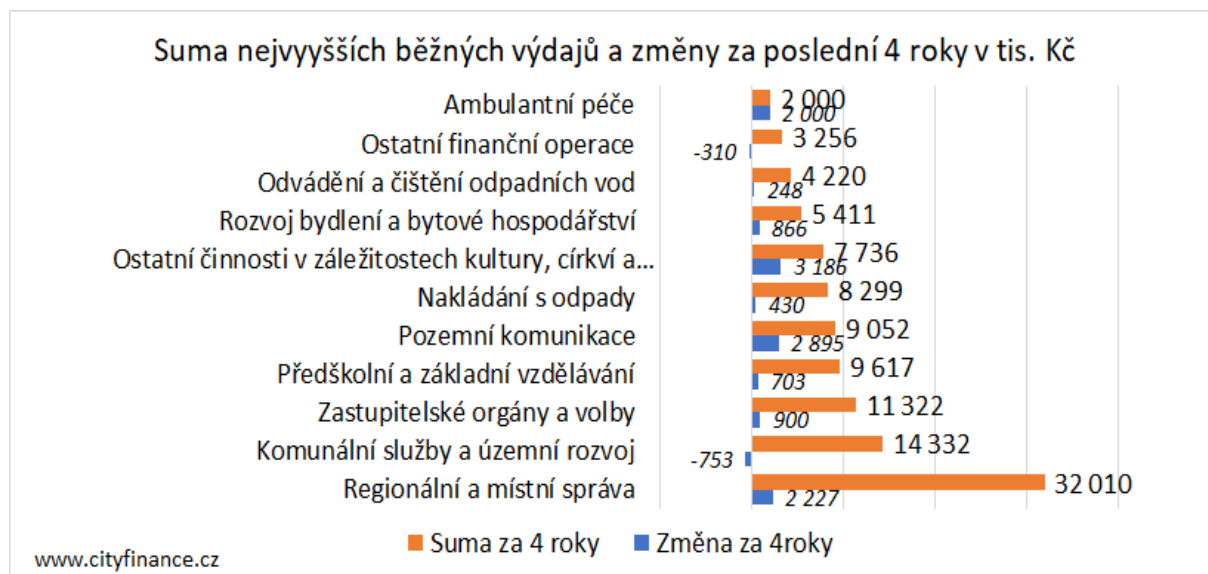
Podstatné je, jak se každá činnost obce dotkne provozních výdajů, jak velké náklady vyvolá údržba, provoz, rozsah služeb a majetku (odpisy). Zásadní je jak velký a provozně náročný majetek obec má, kolik lidí zaměstná a co pořídí, jaké služby poskytuje a za jakou cenu. Řízení provozních výdajů, ale i využití možností příjmů jsou alfou a omegou provozního hospodaření. Provozní hospodaření ovlivňuje finanční kondici obce, resp. finanční možnosti do budoucnosti.

Graf 16. Vývoj základních běžných výdajů Jeseníku

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz (POZ. u transferů soukr. subj. v roce 2022 došlo ke změně účtování dopravní obslužnosti, konkrétně z 5193 (neinvestiční nákupy) na 5213 (neinvestiční transfery soukromoprávními osobám))

Běžné výdaje (provozní výdaje, včetně oprav) – **nejvyšší objemy** za poslední 4 roky ukazuje *následující graf* (včetně výdajů krytých dotacemi a opravami). **Opravy** realizované Jeseníkem přes rozpočet samosprávy za 4 roky dosáhly **23 mil. Kč**. Nejvyšší opravy směřovaly do silnic 8 mil. Kč, bydlení, služeb a kultury atd., podrobně viz *Příloha 6, tabulka 18*. Svou výší včetně oprav dominovaly výdaje dle grafu níže. Vedle v ČR obvyklých vysokých běžných výdajů na platy, zastupitelstvo, vzdělávání, pozemní komunikace a odpady rezonovalo u Jeseníku **služby** a územní rozvoj a **kultura**, podrobněji viz *Příloha 6*.

Graf 17. Suma nejvyšších běžných výdajů Jeseníku za 4 roky v tis. Kč



Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Běžné výdaje (provozní výdaje, včetně oprav) – absolutní **nejvyšší nárůsty** za poslední 4 roky ukazuje *následující graf* (včetně výdajů krytých dotacemi a opravami).

Graf 18. Nejvyšší růst běžných výdajů Jeseníku za 4 roky v tis. Kč



Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

Snížení provozních výdajů Jeseníku, které by bylo významné a trvalé na tolik aby stálo za uvedení **nebylo zaznamenáno**.

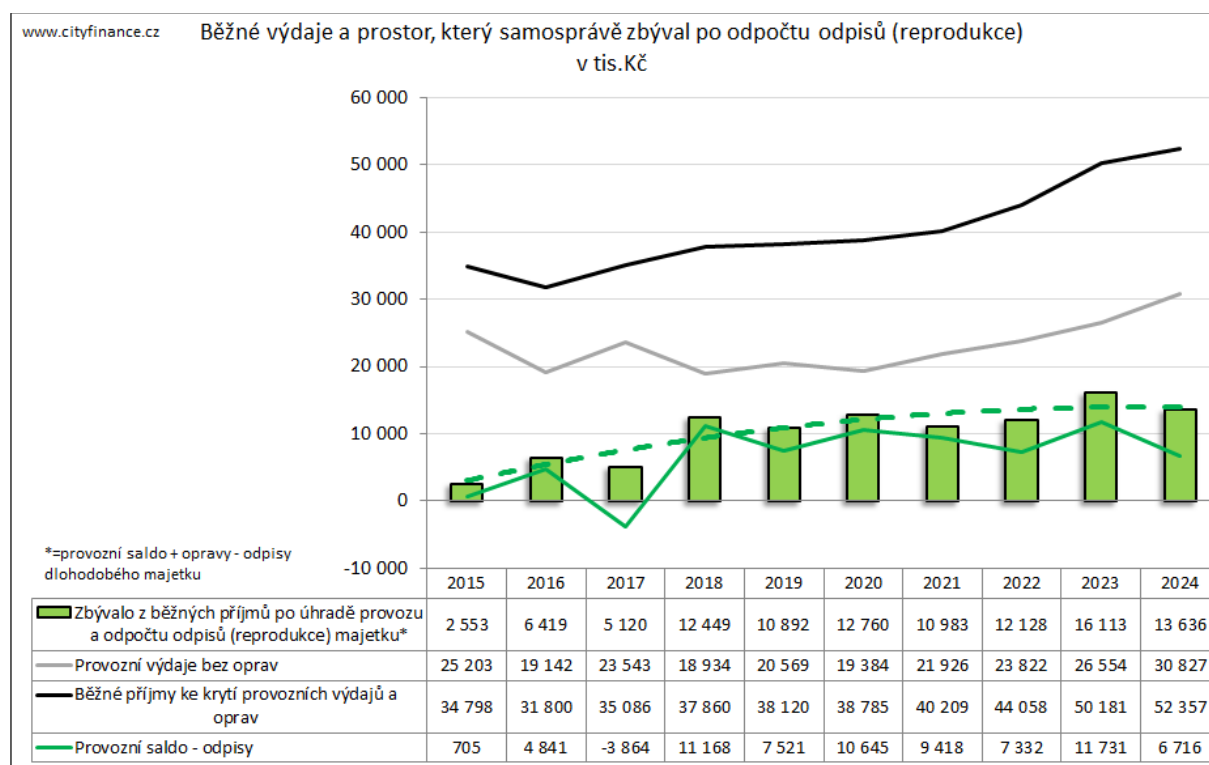
Schopnost reprodukce dosavadního a budování nového majetku obce dává odpověď na otázku, zda si samospráva může dovolit udržovat dosavadní a budovat nový majetek. Jde o poměrně komplikovanou problematiku, protože majetek spravovaný samosprávou se hodnotí obtížně a může být rozptýlen do organizací a společností, které mohou také realizovat opravy a investice. Majetek může být v účetnictví zaveden také s různou hodnotou (pořizovací se může výrazně lišit od reálné) s tím, že samosprávy odepisují majetek od roku 2012. My můžeme zevrubně posoudit míru schopnosti údržby majetku alespoň teoreticky z účetnictví.

Vyjdeme z běžných příjmů, které lze využívat viz *černý čárový graf* ke krytí provozních výdajů, oprav a údržby majetku. Dále provozní výdaje bez oprav (opravy jdou k dobru), které ukazuje *šedý čárový graf*. To, co zbude z běžných příjmů po úhradě „nutných provozních výdajů“ je využíváno i k obnově majetku, k investicím i splácení dluhů. Pokud z toho, co zbude z běžných příjmů po úhradě nutných běžných výdajů strhneme ještě odpisy (obnovu majetku), lze odhadnout, **zda si samospráva může dovolit budovat nový majetek či nikoliv**.

Konečně vlastní prostor k investicím a opravám z běžných příjmů, který samosprávě zbýval po úhradě provozu a zohlednění potřeb nutné reprodukce majetku obce (účetně) vyjadřuje *zelený sloupcový graf*.

Jeseník **měl na údržbu svého majetku** a s opatrností si **může dovolit budovat** úplně nový dotovaný/nerentabilní majetek, ale obec je malá a tím křehká, což je vidět i tím, že se **schopnost údržby majetku stagnovala, obec je na limitu**.

Graf 19. Finanční schopnost Jeseníku udržovat dosavadní majetek



Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

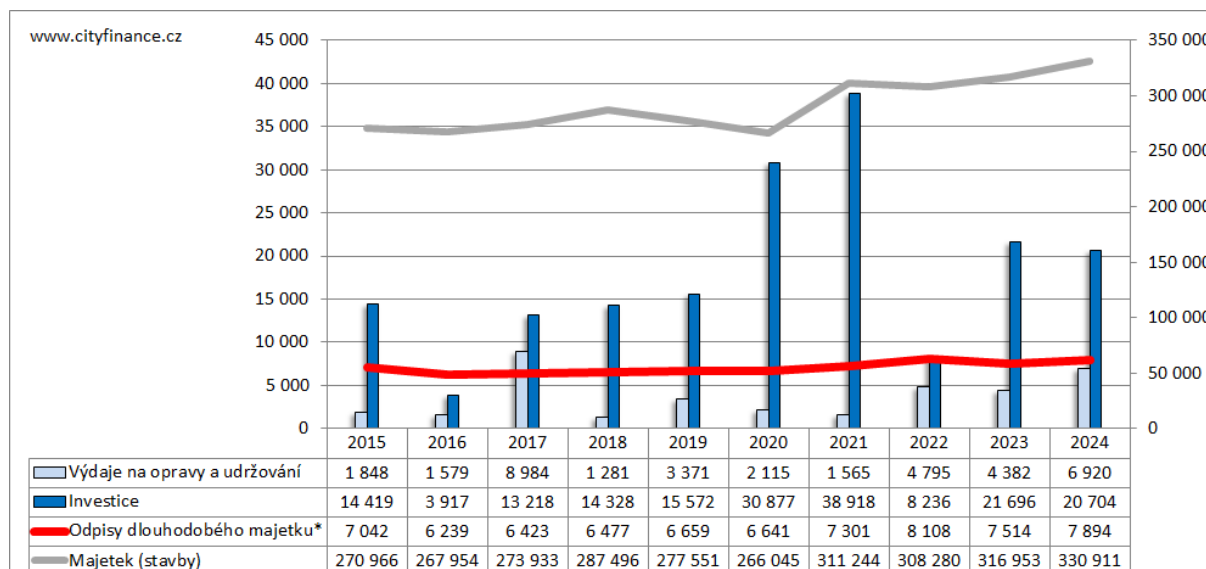
Majetek obce a dosavadní finanční krytí údržby a rozvoje majetku. Majetek v účetnictví Jeseníku, resp. jen stavby představovaly z rozvahy cca **331 mil. Kč (výrazně rostl)**. Samospráva **potřebuje na reprodukci svého** dlouhodobého **majetku** dle odpisů z účetnictví alespoň **8 mil. Kč⁵ ročně**. Skutečná potřeba bude zřejmě vyšší neb účetnictví bohužel neodráží skutečnou hodnotu a stav majetku. Odpisy mohou být také sníženy tak, že jsou časově více rozloženy a vybraný majetek svěřen do organizací nebo vložen do společností. Obnova majetku obce je vícezdrojová a realizuje se především třemi způsoby:

1. způsobem běžných výdajů (účet 511 – opravy a udržování);
2. investicemi;
3. příspěvky na obnovu majetku organizacím, případně společnostem obce, případně spolkům na zapůjčený či pronajatý majetek apod. (investičními i neinvestičními).

Do obnovy majetku obce směřovaly opravy a investice (viz *další graf*). Červená čára představuje odpisy, tedy minimální potřebnou částku na obnovu majetku z účetnictví, světle modré sloupce ukazují opravy a udržování (bez oprav realizovaných příspěvkovými organizacemi, případně obchodními společnostmi) a tmavě modré sloupce jsou investice.

Jeseník **za poslední 4 roky vynaložil do svého majetku 107 mil. Kč** (cca 90 mil. Kč investicemi a zbytek opravami). Na pouhou reprodukci majetku by za tu dobu dle odpisů stačilo řádově 31 mil. Kč. Zajištění financí na reprodukci a budování majetku obce bylo **excelentní** (investice + opravy, jak ukazují modré sloupce *grafu*).

Graf 20. Financování obnovy a budování majetku Jeseníku v tis. Kč



Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

⁵ Odpisy – obce od roku 2012 povinně odpisují a odpisy mají sloužit k financování oprav a obnovy dosavadního majetku. Dle účetního výkazu zisku a ztrát (výsledovka, účet 551).

Provozní hospodaření obce. Na provozním hospodaření obce přímo závisí vlastní finanční možnosti rozvoje.

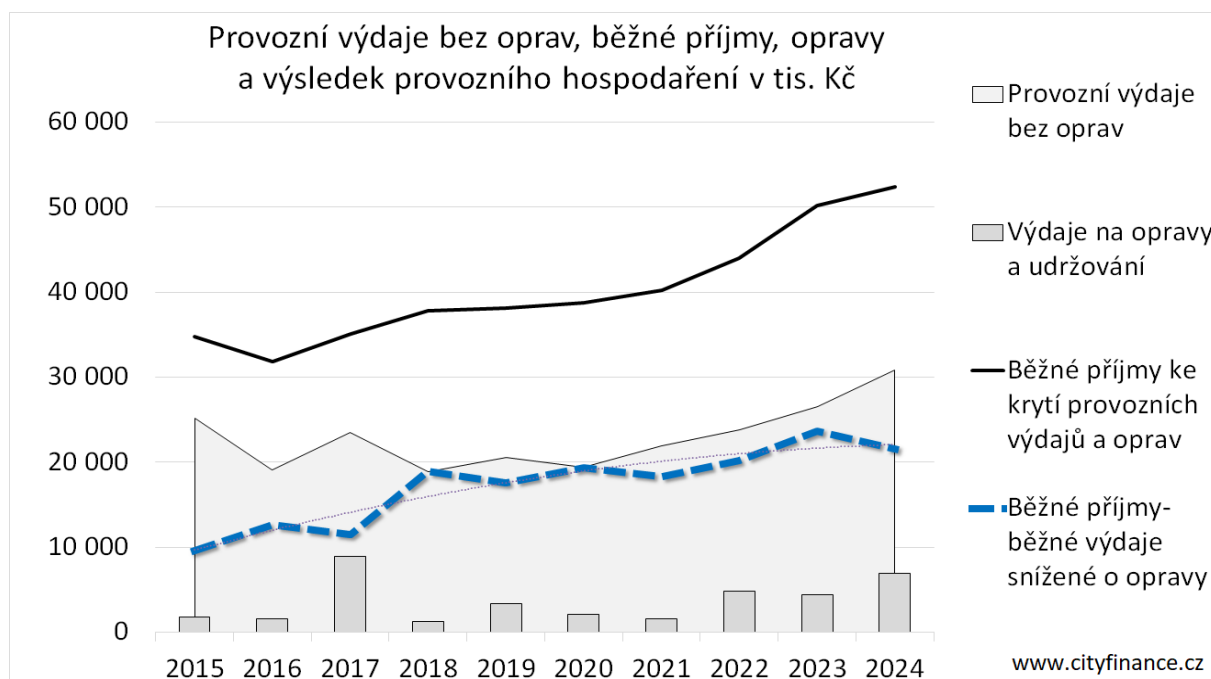
Samospráva řídí svou finanční kondici především skrze regulaci běžných výdajů bez oprav (provozní výdaje), což je podstatné, ale k tomu má také možnosti získávat poměrně významnou část běžných příjmů na základě vlastních rozhodnutí a hospodaření. Běžné výdaje definuje z největší části rozsah a kvalita majetku, lidí a potažmo služeb, které jsou poskytovány samosprávou a na ní finančně napojenými subjekty.

Příjmy může samospráva nastavovat sice jen v omezených případech dle svých možností a schopností. Zde však o to více záleží na politické odpovědnosti a odvaze spočívající v tom, do jaké míry samospráva obyvatele přiblíží nebo naopak vzdálí finanční realitě u adresných nesociálních a neveřejných služeb (např. pronájmy, odpady), a do jaké míry převezme daňovou odpovědnost (DNV, poplatky). Čím dále od finanční reality a daňové odpovědnosti se samospráva pohybuje, tím jsou zpravidla provozní finanční výsledky horší a naopak. Záleží však také na objemu majetku a provozních výdajů, co vše a jak samospráva provozuje, co „zdědila“. Jisté je to, že naprosto nic není zadarmo, i kdyby to tak mělo politicky působit.

Vývoj běžných příjmů a běžných výdajů bez oprav znázorňuje *černý čárový graf k šedému plošnému grafu*. Ohledně provozního hospodaření byl vidět z dlouhodobého pohledu **výborný trend**, viz *modrý přerušovaný čárový graf*.

Pozn. opravy jsou pro informaci, vliv zde nemají, viz *sloupcový graf*.

Graf 21. Vývoj provozního hospodaření Jeseníku



Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

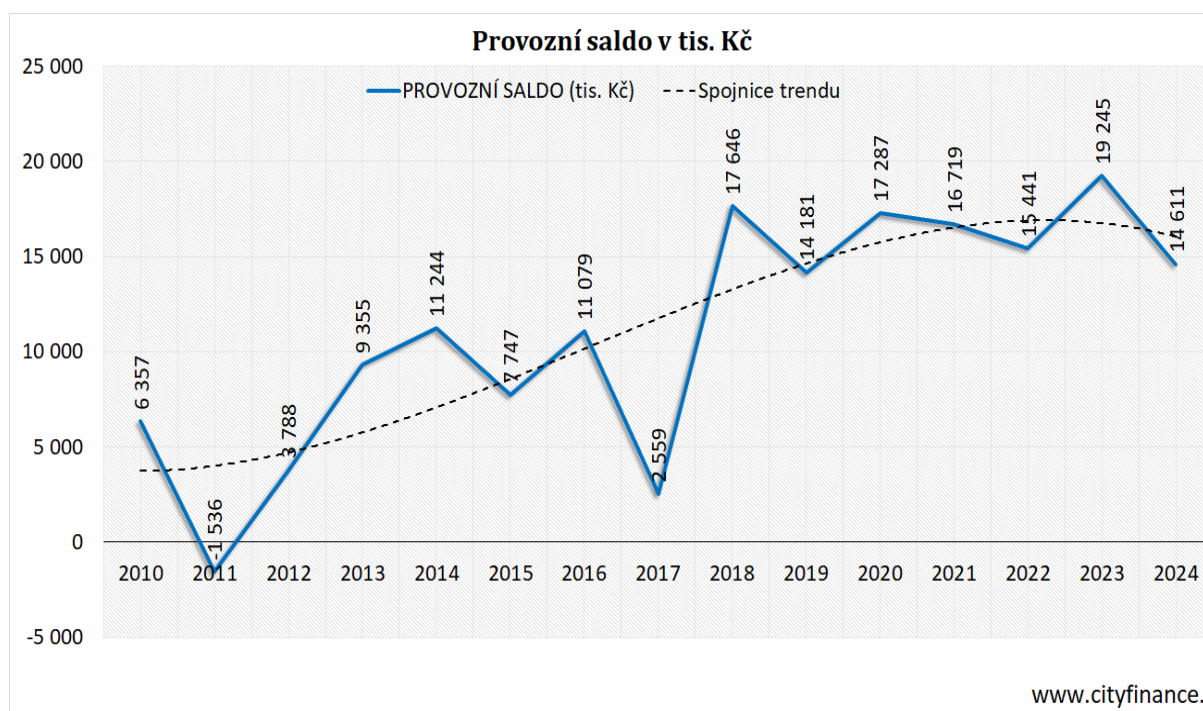
Výsledky provozního hospodaření obce vyhodnotíme přesněji prostřednictvím ukazatelů provozního salda a finanční kondice a porovnáme výsledky s průměrem.

Provozní saldo je jeden z klíčových údajů pro sledování finančního zdraví obce a znamená rozdíl mezi běžnými příjmy (včetně neinvestičních dotací) a běžnými výdaji. Za běžné příjmy označujeme všechny příjmy, vyjma kapitálových příjmů (prodeje majetku) a investičních dotací, tedy zpravidla sčítáme opakující se příjmy. Běžné výdaje jsou veškeré výdaje vyjma investic. Běžné výdaje jsou tedy výdaje na běžný provoz a údržbu, včetně obnovy majetku (neinvestiční výdaje v podobě oprav). Provozní saldo znamená fakticky vlastní finance, které ročně zbývají samosprávě na „volnou útratu“, tedy na investice, ale také na budoucí reprodukci majetku, na splátky dluhů či na úspory, a tedy tvorbu rezerv. Proto banky při žádostech o úvěr stav a vývoj ukazatele provozního salda velmi bedlivě posuzují a sledují ho také v průběhu čerpání a splácení úvěru. Ovšem banky zajímá hlavně to, zda bude mít samospráva na splátky, ale už se nezajímají tolik o stav majetku, pokud jí samospráva neručí za úvěr. Provozní saldo vyjadřuje jakousi „roční finanční sílu“ samosprávy, tedy ročně vytvořený potenciál na investice, obnovu majetku, splácení dluhů, ale i na tvorbu finančních rezerv apod. Provozní saldo je však snižováno opravami, které výsledek zkreslují. Provozní saldo může být podobně zkresleno také transfery organizacím, které pak realizují opravy v rámci své činnosti, či opravami v rámci hospodářské činnosti.

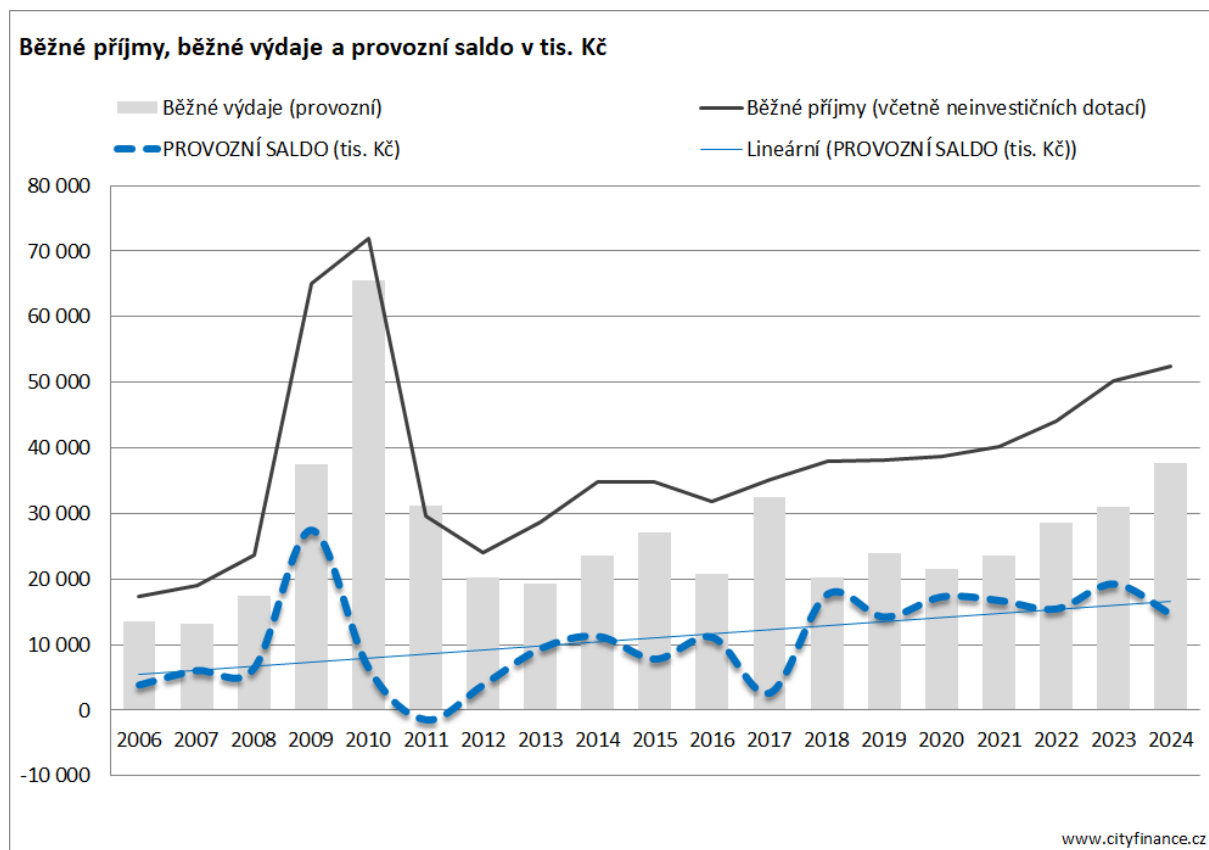
Provozní saldo Jeseníku mělo **dobrý trend** a mírně **nadprůměrné** výsledky. Provozní saldo mělo průměr za 4 roky cca 16,5 mil. Kč a v roce 2024 uzavřelo na bezmála **15 mil. Kč**, tj. cca 8 tis. Kč na obyvatele (průměr obcí bez Prahy, Brna, Ostravy a Plzně byl v ČR 9 tis. Kč/obyvatel).

Provozní saldo posuzují především banky při žádostech o úvěry. Jak bylo řečeno provozní saldo snižovaly **vyšší opravy** v r. 2024, viz *Tabulka 18*.

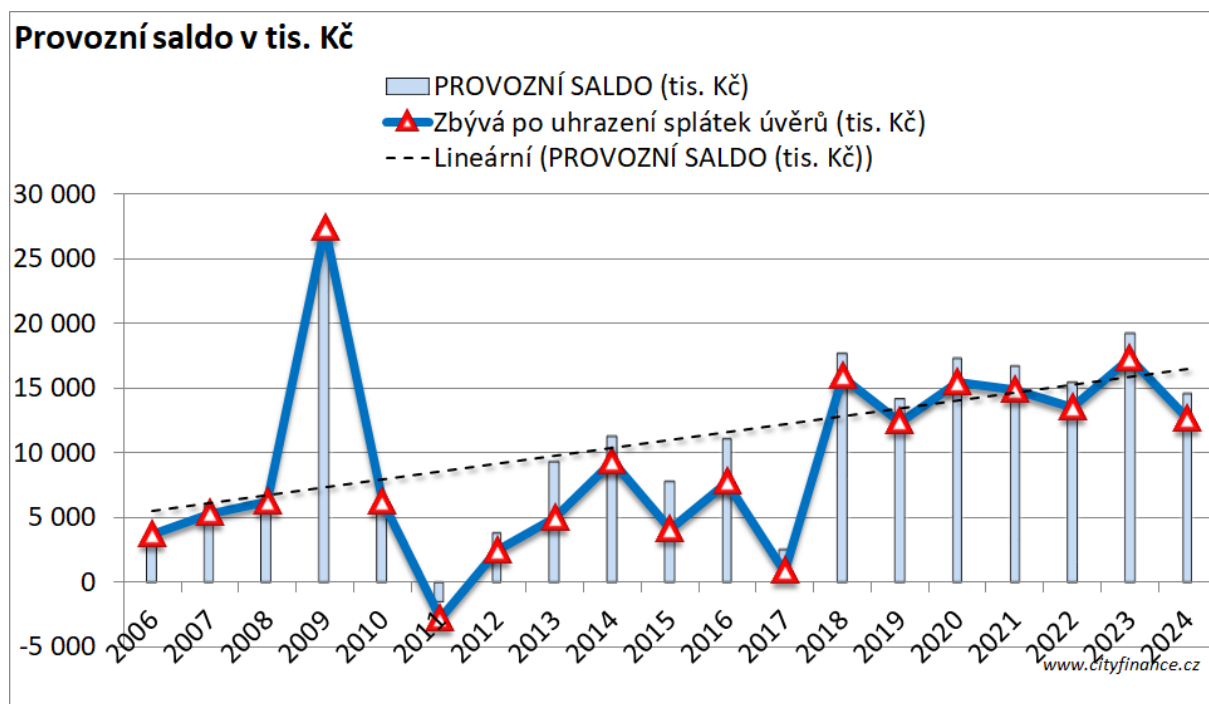
Graf 22. Vývoj provozního salda Jeseníku



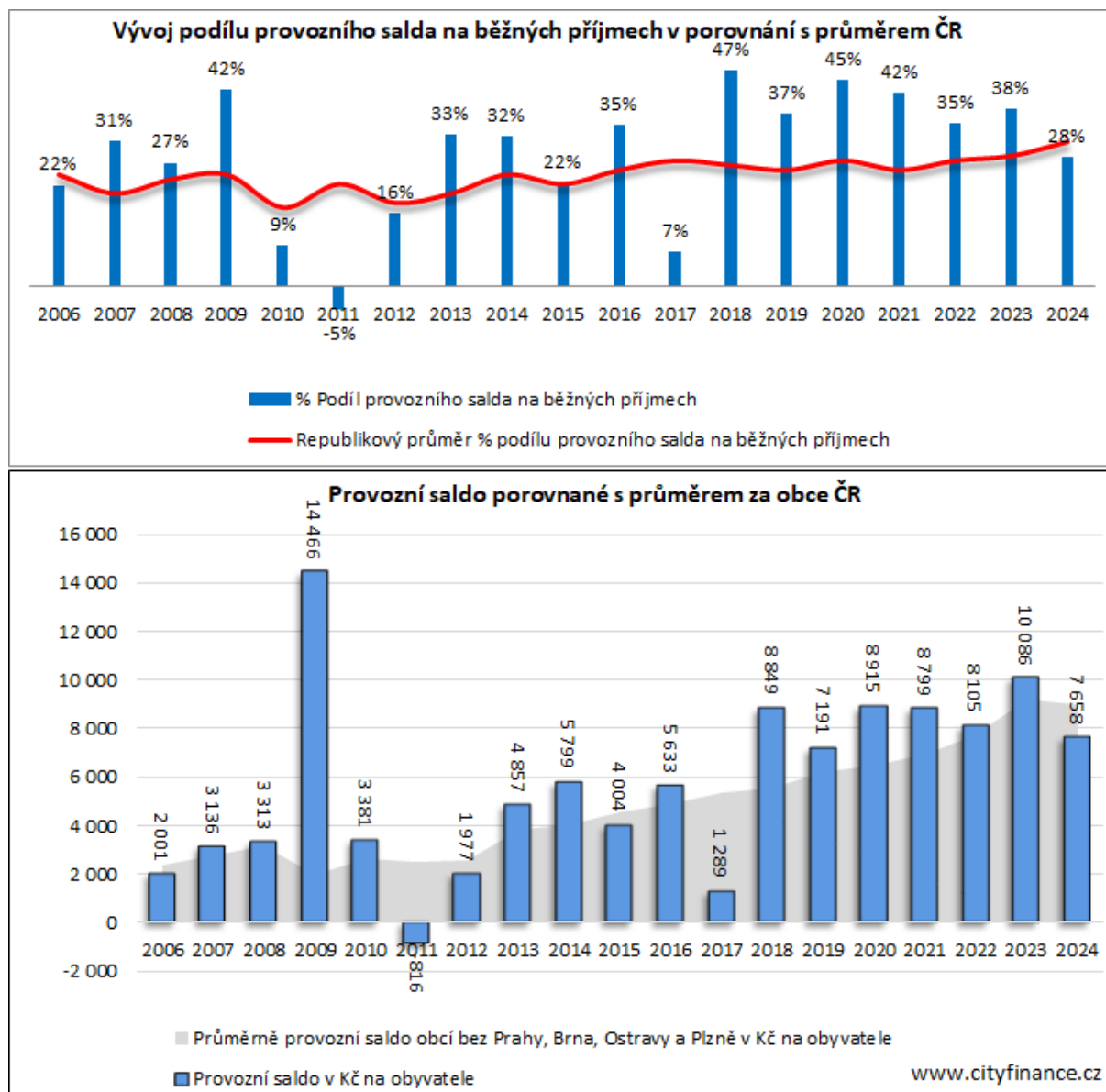
Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 23. Provozní saldo Jeseníku, běžné příjmy, běžné výdaje a saldo

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 24. Vývoj zátěže provozního salda splátkami dluhů Jeseníku

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 25. Porovnání vývoje provozního salda Jeseníku s průměrem v ČR

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Tabulka 5. Vývoj provozního salda Jeseníku

Údaje (číslo značí druhové členění rozp. skladby)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1+2+4 Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	34 798	31 800	35 086	37 860	38 120	38 785	40 209	44 058	50 181	52 357
5 Běžné výdaje (provozní)	27 052	20 720	32 527	20 215	23 939	21 499	23 490	28 617	30 936	37 747
8124 Uhrazené splátky dlouhodobých půjček	3 650	3 355	1 725	1 763	1 803	1 843	1 885	1 927	1 970	2 012
PROVOZNÍ SALDO (tis. Kč)	7 747	11 079	2 559	17 646	14 181	17 287	16 719	15 441	19 245	14 611
Zbývá po uhrazení splátek úvěrů (tis. Kč)	4 097	7 725	834	15 882	12 378	15 444	14 834	13 514	17 275	12 598
% Podíl provozního salda na běžných příjmech	22%	35%	7%	47%	37%	45%	42%	35%	38%	28%
REPUBLIKOVÝ PRŮMĚR % podílu provozního salda na běžných příjmech	25%	27%	26%	25%	27%	25%	27%	28%	31%	29%
Krátkodobá finanční aktiva (jako fondy, účty)	5 839	17 567	5 993	12 725	14 672	29 204	18 275	32 756	32 100	30 790
Provozní saldo po úhradě splátek úvěrů + stav na bankovních účtech předchozího roku (tis. Kč)	9 936	25 291	6 827	28 607	27 049	44 648	33 109	46 270	49 375	43 388
Změna běžných příjmů (tis. Kč)	-43	-2 999	3 287	2 774	259	666	1 424	3 849	6 123	2 177
Změna běžných výdajů (tis. Kč)	3 455	-6 332	11 807	-12 312	3 724	-2 441	1 992	5 127	2 319	6 811
Suma za poslední 4 roky										13 572
										16 248

Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

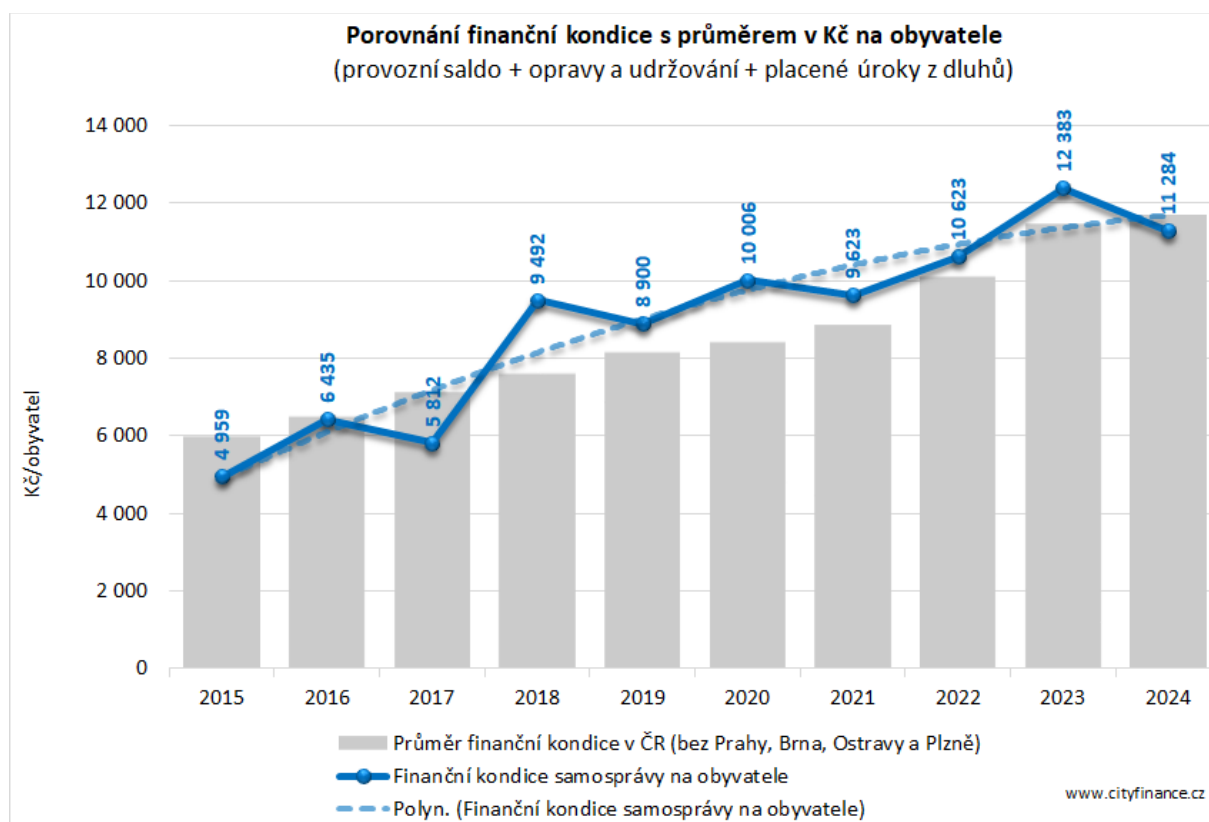
Finanční kondice obce je **nejdůležitější údaj** celé analýzy. Nyní konečně zohledníme opravy realizované přímo obcí, které přičteme k provoznímu saldu (rozdíl běžných příjmů a běžných výdajů), čímž dostaneme celkovou výši roční finanční kondice obce a po přičtení placených úroků pak čistou finanční kondici, viz graf dále (modré sloupce, přerušovaný žlutý čárový graf vyjadřuje zůstatky účtů, které nejsou pro finanční kondici směrodatné). Finanční kondice **představuje peníze z ročních běžných příjmů po úhradě provozu, které mohla samospráva nasměrovat do oprav, investic, případně na splátky dluhů nebo na účty** apod., zkrátka o nich mohla ještě rozhodnout samospráva. Údaj finanční kondice je zásadní pro stanovení finančních možností na rozvoj obce.

Finanční kondice Jeseníku s vypětím sil stále **držela kontakt s republikovým standardem** a měla za poslední 4 roky průměr cca 21 mil. Kč a rok 2024 uzavřel na podobné hodnotě **21,5 mil. Kč**, tj. cca 11,3 tisíc na obyvatele.

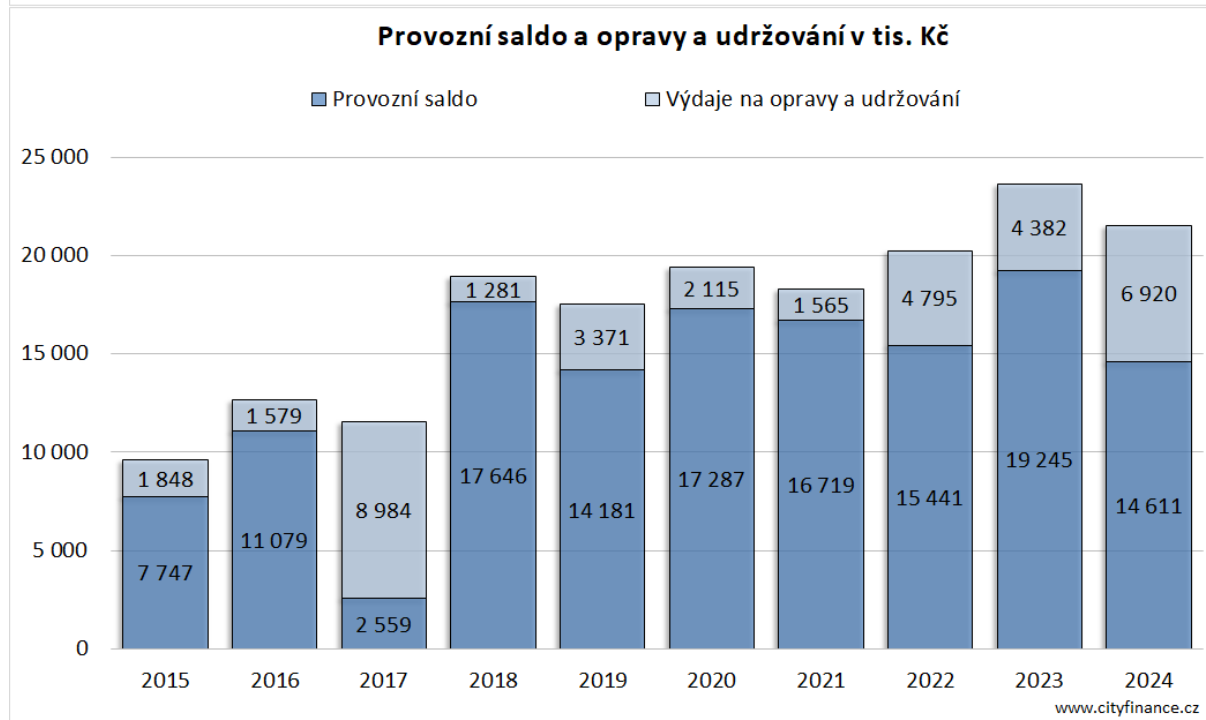
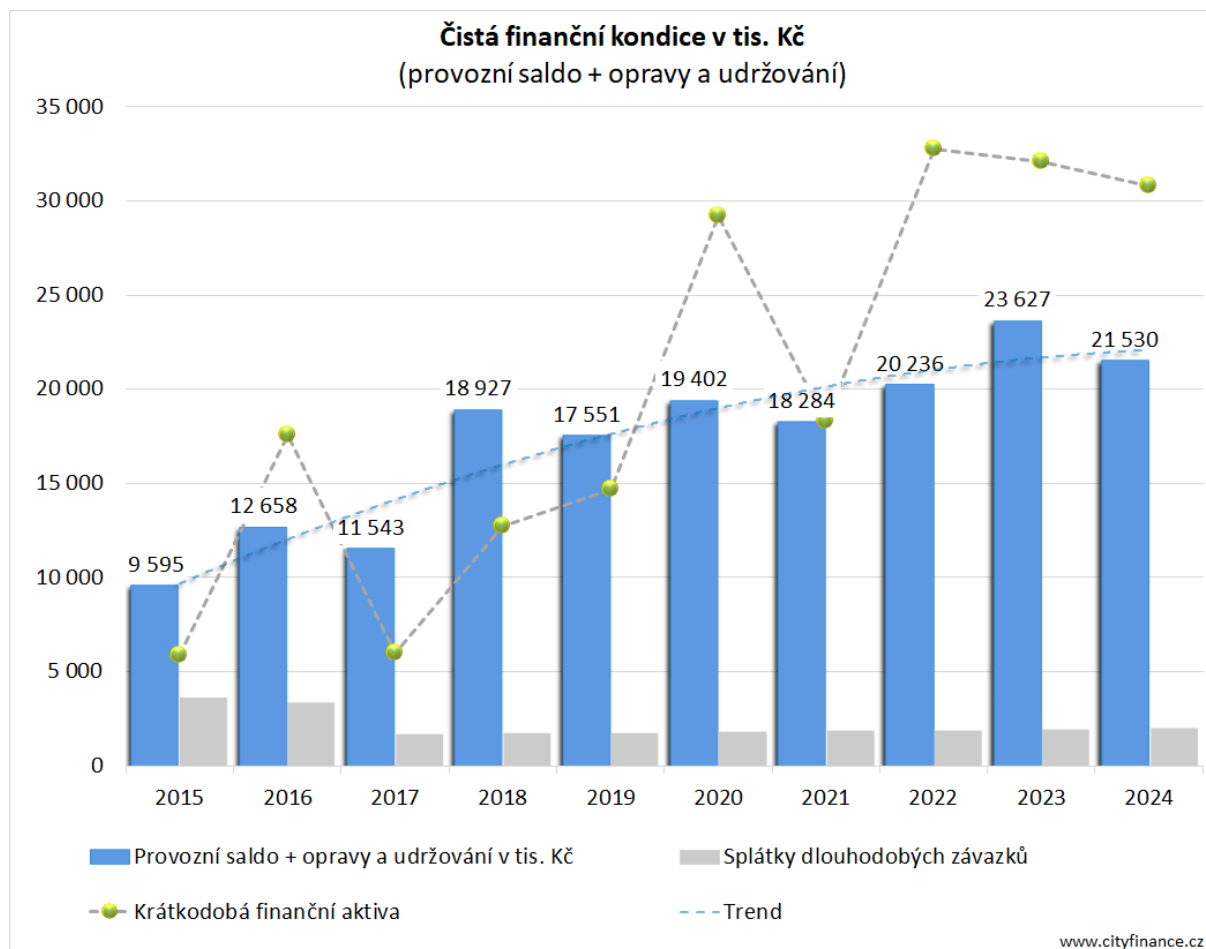
Průměr finanční kondice v ČR bez Prahy, Brna, Ostravy a Plzně byl v roce 2024 téměř 12 tis. Kč, přesně 11,7 tis. Kč na obyvatele (jsou v tom však také města a obce s nadstandardními příjmy ze skládek, hazardu, lesů, těžební činnosti, podnikání, uplatňující koeficienty DNV, poplatků z pobytu apod.).

Výhled počítá s průměrnou finanční kondicí Jeseníku necelých **19 mil. Kč**.

Graf 26. Porovnání finanční kondice Jeseníku s průměrem v ČR (Kč/obyv.)



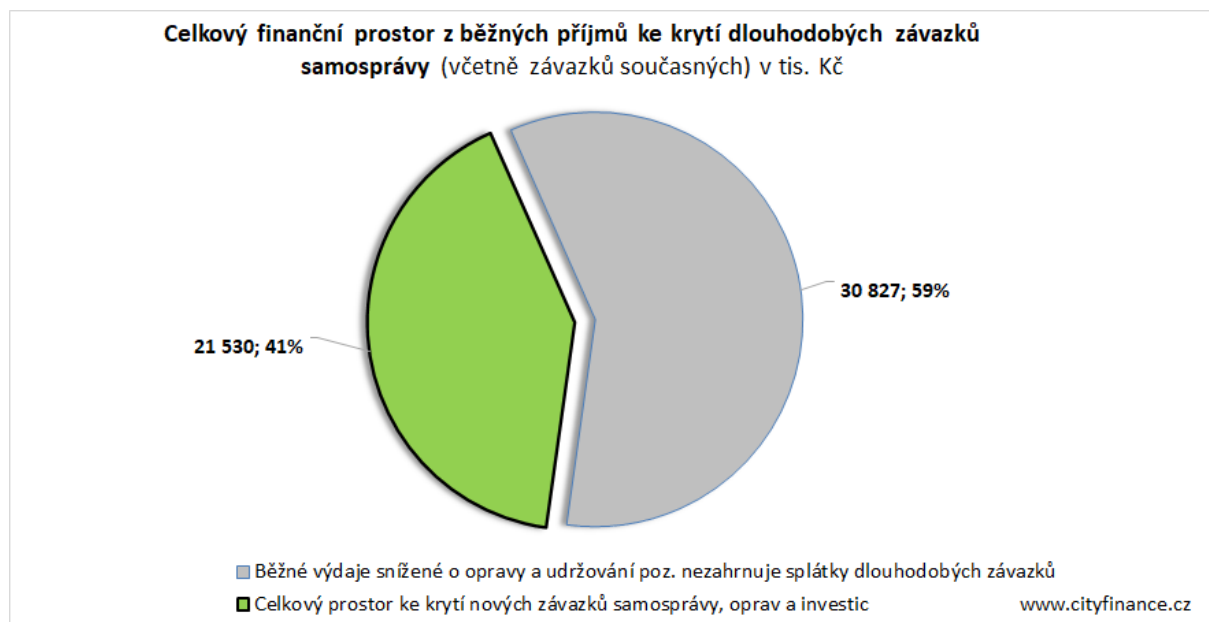
Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

Graf 27. Vývoj finanční kondice Jeseníku (modré sloupce)

Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

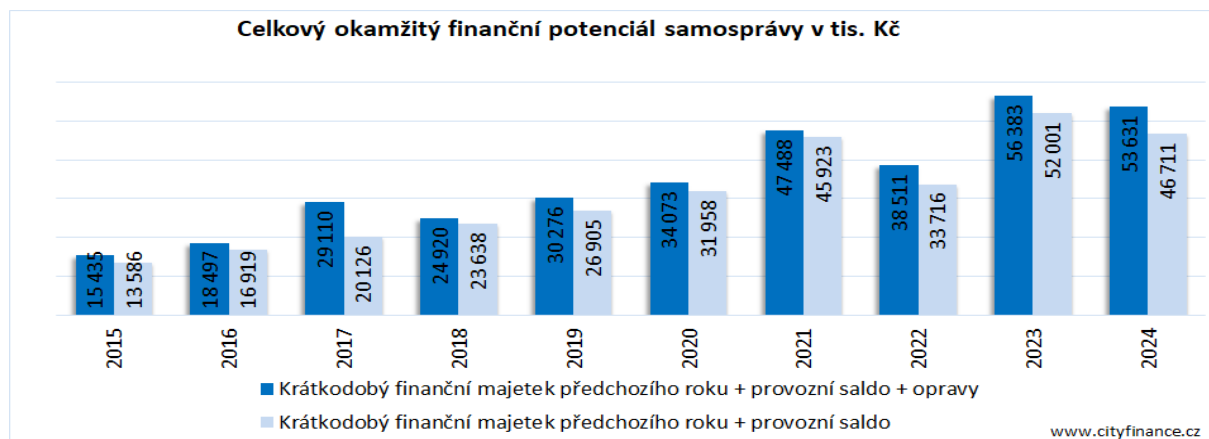
Rozdíl mezi celkovými běžnými příjmy a běžnými výdaji sníženými o opravy byl v roce 2024 v Jeseníku **excelentních 41 %** běžných příjmů (za spolehlivě výborných bývá považováno zpravidla více než 33 %). Ukazatel vyjadřuje podíl z běžných příjmů, o kterém mohla libovolně rozhodovat ještě dále samospráva, zbytek spolky víceméně „povinné“ (mandatorní a quasi mandatorní) výdaje, včetně transferů (dotací), které již samospráva rozdělila.

Graf 28. Volný finanční prostor samosprávy Jeseníku z běžných příjmů



Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

Graf 29. Vývoj okamžitého finančního potenciálu Jeseníku

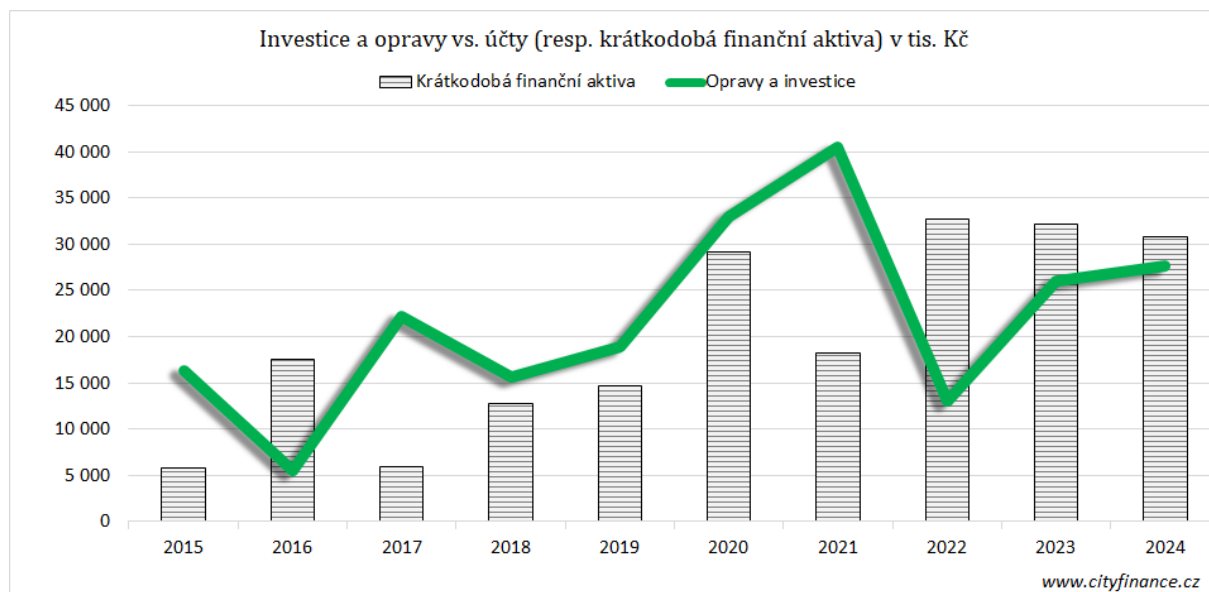


Zdroj: MFČR, propočet www.cityfinance.cz

Jeseník měl **poslední roky nejlepší finanční potenciál**, který **mohla samospráva více využívat** (viz sloupcové grafy). Tento potenciál ukazuje objem financí, který mohla samospráva po úhradě provozu obce v daném roce využít. Kdyby samospráva např. v roce 2024 poslala na investice a opravy či splátky dluhů cca **50 mil. Kč**, nepotřebovala by využít úvěr ani získat investiční dotaci. Samospráva realizovala opravy, investice a splátky dluhů v roce 2024 za **22 mil. Kč bez dotací** (splátky dluhů 2 + investice 21 + opravy 7 – dotace 8).

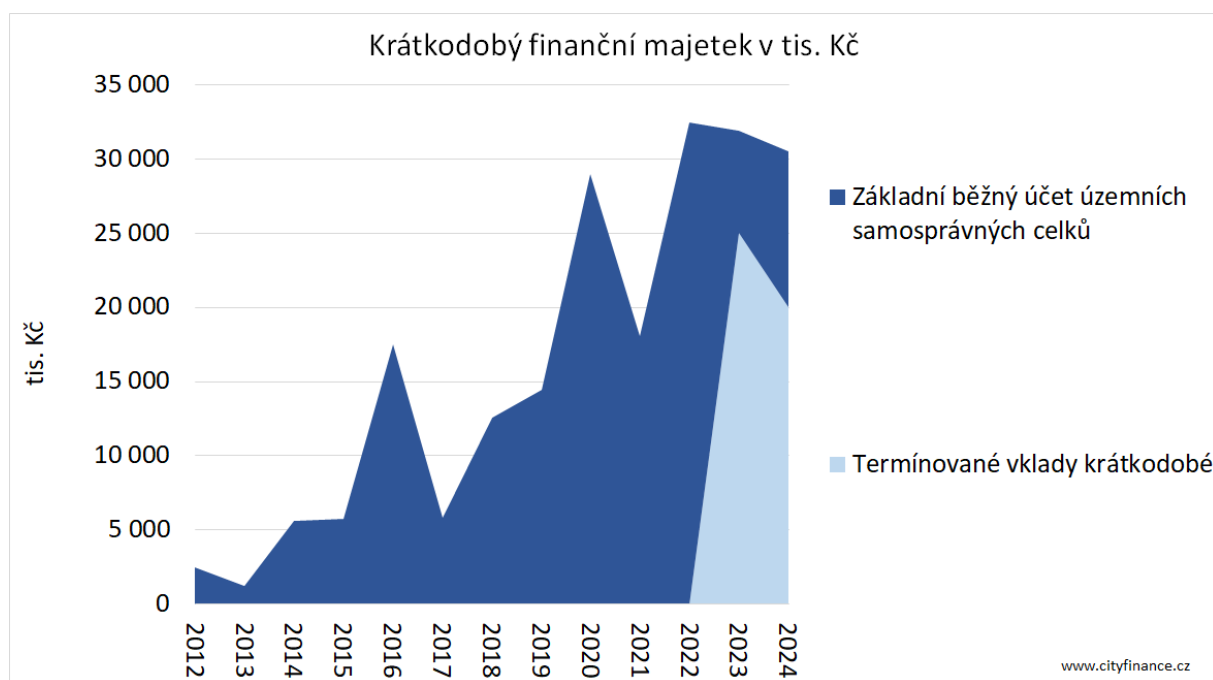
Investice a opravy Jeseníku měly **excelentní** hodnoty. Samospráva za poslední **4 roky** dokázala realizovat investice a opravy za více než **107 mil. Kč**, tj. úctyhodných 56 tis. Kč na obyvatele.

Graf 30: Opravy a investice vs. krátkodobá finanční aktiva Jeseníku



Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 31: Struktura krátkodobého finančního majetku Jeseníku



Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Finanční aktiva⁶ (míněno likvidní krátkodobý finanční majetek), tedy v případě Jeseníku převážně termínované vklady a účty měly na konci roku 2024 hodnotu cca **30 mil. Kč** viz předchozí *graf*. Rezerva na účtech **byla poslední roky zbytečně trochu vyšší**. Jeseník balancoval na hraně kategorie obcí, kterou MF ČR kritizuje za nahromadění financí bez užitku. **Inflace** po zohlednění úroků za poslední 3 roky ukousla **6 mil. Kč**. Každá mince má dvě strany a zde je to **výborná finanční likvidita**.

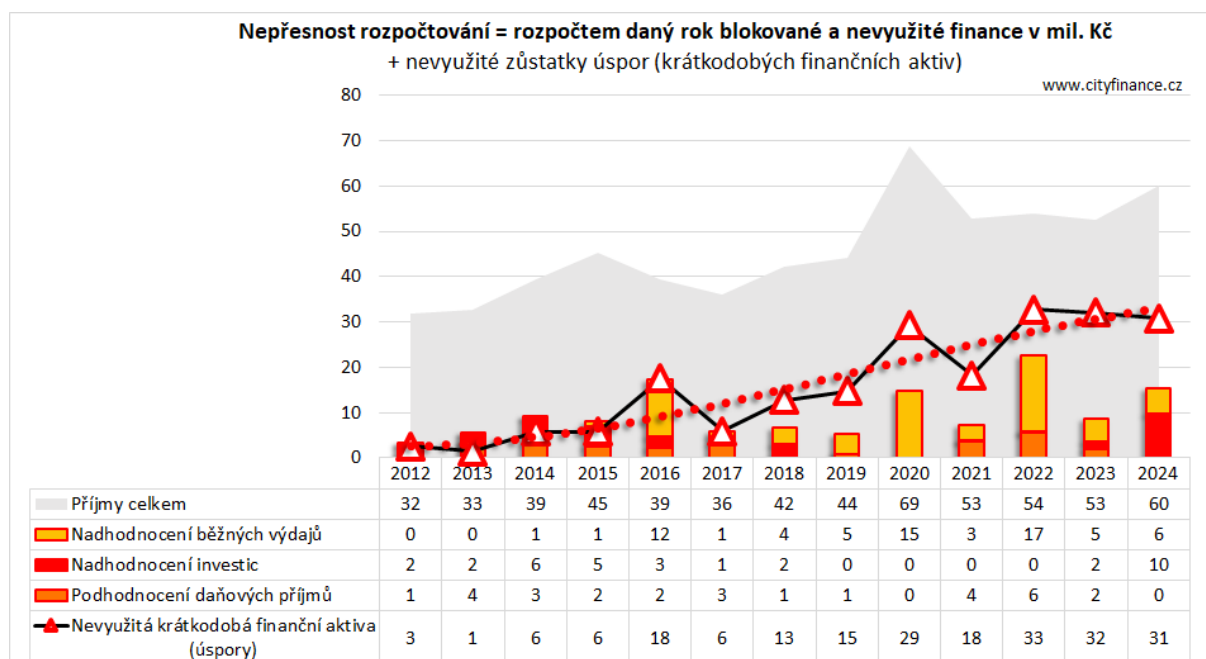
Rozpočet počítá se zůstatkem finančních aktiv **8 mil. Kč**, když plánuje investice cca 40 mil. Kč s plněním k srpnu 14 mil. Kč. Dosavadní realističnost rozpočtu chválíme i když je možné, že na konci roku **zbyde možná o dost víc peněz**.

Financování a rozpočtování

Mezi silné stránky patřila jednoznačně **přesnost a kvalita finančního řízení a plánování**. Rozpočet obce byl blízko realitě finančních toků a netrpěl tím čím většina samospráv v ČR, sice zbytečným blokováním velkých objemů peněz, které by nebyly nebo nemohly být využity viz *Graf*. **Skvělá práce!**

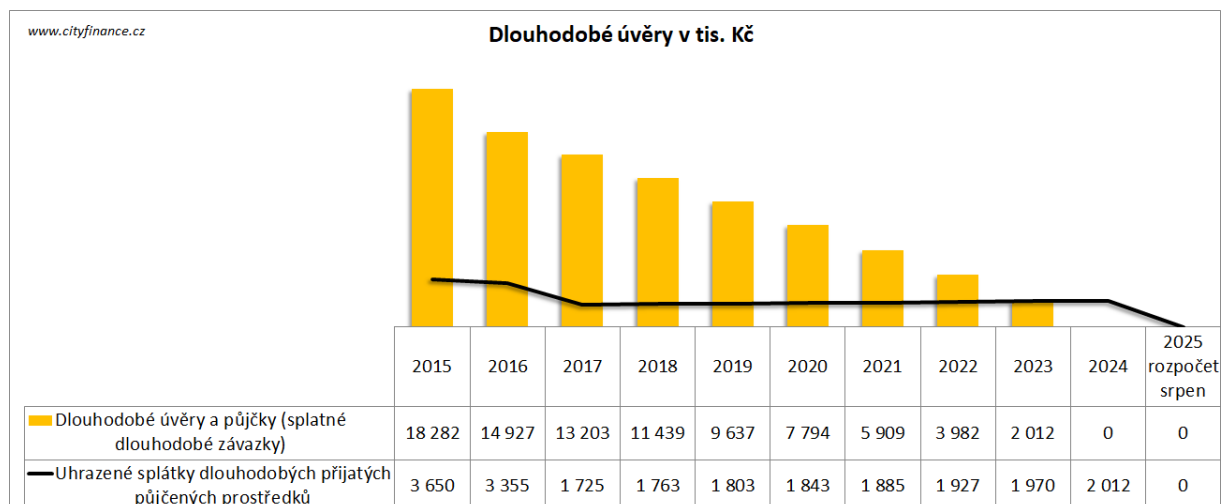
Co se týká struktury **rozpočtu** neukazuje provozní výdaje, je strukturován zastarale na oddíly, ale uvádí alespoň přehled akcí, **zasluhoval by modernizaci**.

Graf 32. Finanční plánování vs realita Jeseníku ukazuje výbornou kvalitu/přesnost finančního plánování



Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

⁶ Krátkodobý finanční majetek, zejména základní běžný účet a účty fondů. Součty účtů 068+231+236+241.

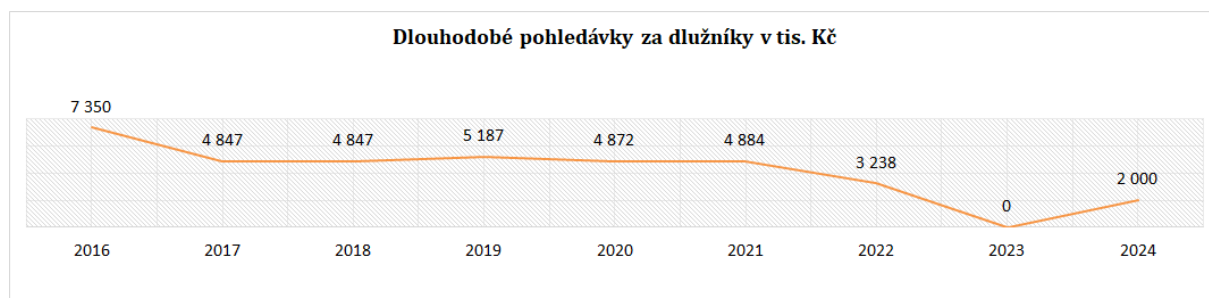
Graf 33. Vývoj dluhů a splátek Jeseníku

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Dlouhodobé závazky typu úvěrů Jeseník **splatil**. Podrobně viz *Příloha 8. Právníkové osoby s vlivem obce a přehled dluhů*.

Samotné dluhy, městům šetřily finance rozdílem mezi úroky a inflací. Inflace byla v roce 2023 celkem 10,7 % a v roce 2022 dokonce 15,1 %. Inflace za rok 2024 byla 2,4 % a úroky klesly a mají klesat letos blíže ke 3 %.

Dlouhodobé pohledávky⁷ měl Jeseník relativně nízké a navíc za zálohami na transfery.

Graf 34. Vývoj dlouhodobých pohledávek Jeseníku

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

⁷ účty 462 až 471 z účetního výkazu rozvahy.

Strop bezpečné zadluženosti Jeseníku s ohledem na výsledky a trend provozního hospodaření lze stanovit na cca **120 mil. Kč**⁸ při správně nastavených parametrech úvěrů, resp. dluhů. Uvedený strop je blízko bankovnímu limitu. Limit dluhu může omezit nastavení parametrů úvěrů. Výrazně limit snižuje např. kratší splatnost, či vyšší úroky a především ho ovlivňují výsledky provozního hospodaření samosprávy.

Připomeňme, že **průměrná finanční kondice** Jeseníku byla za poslední 4 roky cca **21 mil. Kč** a rok 2024 uzavřel na podobné hodnotě 21,5 mil. Kč, tj. cca 11,3 tis. Kč na obyvatele (průměr v ČR bez Prahy, Brna, Ostravy a Plzně byl 11,7 tis. Kč na obyvatele). Data minulosti viz *Graf 27. Vývoj finanční kondice Jeseníku*. **Výhled** počítá s finanční kondicí průměrně necelých **19 mil. Kč**.

Při docílení bezpečného stropu zadluženosti by při optimálním nastavení úvěrů za normálních okolností směřovalo na splátky 6 mil. Kč bez úroků (20letá splatnost, a úrok při 5 % max. 6 mil. Kč), tj. splátky celkem i s úroky max 12 mil. Kč ročně. Při docílení stropu zadluženosti by průměrně s rezervou **ideálně alespoň 7 mil. Kč mělo zbýt** na další opravy, investice a výdaje, včetně mimořádných splátek.

Rozpočtová odpovědnost neuvádí bezpečný limit dluhů. Podle zákona o rozpočtové odpovědnosti začíná platit od dluhu nad cca 33 mil. Kč pro Jeseník platit pravidlo realizovat splátky ve výši alespoň 5 % z rozdílu výše dluhu nad 60 % průměru příjmů za poslední 4 roky (být v režimu splátek). Pakliže samospráva posílá splátky, plní pravidlo.

Tato analýza se zabývá pouze financemi samosprávy jako takové. Na závěr přikládáme pro zajímavost přehled právnických osob, ve kterých se samospráva angažovala, viz *Příloha 8. Právnícké osoby s vlivem obce a přehled dluhů*.

⁸ Jedná se o odborný odhad. Vycházíme z výše a trendu provozního salda, výdajů na opravy, stability a trendu běžných příjmů, výhledu daňových příjmů, struktury a trendu výdajů a zohledňujeme vnější i vnitřní rizika. Provozní saldo a výdaje na opravy jsou zdrojem umořování dluhu a předpokládáme, že samospráva by měla být schopná ideálně do 10 let bez komplikací vytvořit finance na úplné umoření dluhu. Dluh je nutné do max. 25 let bezpečně splatit tak, aby byl zajištěn běžný provoz a samospráva mohla nadále plnit úkoly, opravy a investice.

Závěr finanční analýzy

Jeseník dokázal s vypětím udržet **výborné finanční zdraví**. Je tu zvýšené riziko stagnace.

Excelentní byly zejména investice a opravy, aktivita samosprávy a schopnost získávat dotace. Jeseník získal nevýhodu změnou RUD, která v roce 2024 oslabila vliv sdílených daní a posílila význam DNV na kterou město rezignovalo a nepřevzalo daňovou odpovědnost navzdory velkému objemu dotovaného majetku a služeb. Je třeba dbát zvýšené pozornosti rozsahu majetku zejména v oblasti kultury (4x kulturní dům) a sladit objem majetku a finanční odpovědnost a udržitelnost hospodaření a rozvoje bez ohledu na dotace.



Během příštích 5let by měly být finanční možnosti na investice a opravy v rozmezí **100 mil. Kč až 220 mil. Kč** bez dotací apod. Bezpečný strop zadluženosti byl stanoven na cca 120 mil. Kč, přičemž splátky úvěrů musí být zasílány již od dluhu 33 mil. Kč podle pravidla rozpočtové odpovědnosti.



Doporučujeme zaměřit se na konsolidaci majetku a převzít daňovou odpovědnost. Podrobněji viz kapitola *Doporučení* ve výhledu.

Tabulka 6. Silné a slabé stránky financí Jeseníku (řazeno dle významu sestupně)



- ✓ Obdivuhodná výše i spektrum investic a oprav.
- ✓ Schopnost samosprávy získávat finanční zdroje.
- ✓ Finanční kondice na průměrných hodnotách. Provozní hospodaření s dobrými výsledky.
- ✓ Výtečná kvalita finančního řízení a plánování ve smyslu realističnosti a struktury rozpočtu.
- ✓ Finanční likvidita.
- ✓ Bezdlužnost (ale zkušenost s dluhem, což je výhoda).



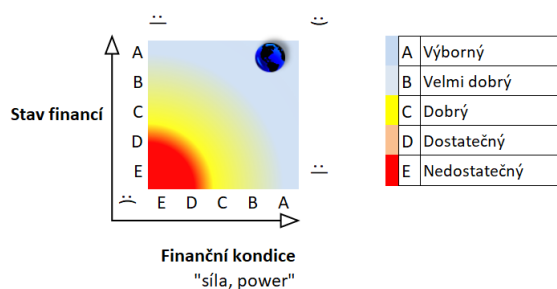
- Od roku 2020 Jeseník držel zbytečně vysoké zůstatky finančních aktiv (jednalo o zvyk). Inflace jen za 3 roky ukousla 6 mil. Kč z finančních aktiv po zohlednění úroků z vkladů.
- Zříkaní se daňové odpovědnosti u DNV
- Cílená vyšší závislost na mimořádných příjmech.
- 4x kulturní dům je na velikost obce podle našeho názoru moc.

Tabulka 7. Příležitosti a ohrožení financí Jeseníku (řazeno dle významu sestupně)

Příležitosti financí	Ohrožení (rizika) financí
Prosperita podnikání, dobře placené práce a stabilizace či přírůstek počtu obyvatel, zaměstnanců, žáků a podnikatelů. Investovat do podmínek pro bydlení a podnikání, zejména mladých lidí (budoucnost). Zavádění nových technologií a investice snižující provozní výdaje a zlepšující služby. Správně nastavené úvěry dokážou šetřit finance na investice.	Odkládání investic či nemožnost jejich realizace (připravenost projektů, dodavatelé, dotace...). Příliš mnoho majetku v oblasti kultury Jeseníku (4x kulturní zařízení). Zmanipulovaná referenda a tendence lidí zvolit na první pohled pohodlnější cestu bez finanční logiky, odpovědnosti a vize prosperity s širší logikou ekonomicko-sociálních souvislostí. Např. prostor pro podnikání ne, ale práci ano, elektrárny ne, ale proud ano, spalovny ne, ale odpady ano, nepoužívat peníze a neplatit a současně bez používání peněz prosperovat a využívat „služby a hodnoty zdarma“... Projevy politického populismu a paradigmat služeb zdarma... Ohrožení stability veřejných financí špatným hospodařením státu.

Finanční zdraví Jeseníku hodnotíme **známkou A-A+**, první písmeno značí finanční kondici, druhé stav financí. Hodnocení opíráme zejména o:

- **A-** (výbornou s mínusem za zříkání se daňové odpovědnosti) **finanční kondici** obce zakládáme zejména na výsledcích provozního hospodaření, schopnosti investovat a získávat dotace, pracovat s některými příjmy.
- **A+** (výborný s plusem) **stav financí**. Samospráva měla výbornou kvalitu finančního řízení a plánování, splatila dluh i když držela zbytečně moc nevyužitých financí.

Obrázek 1. Rating – hodnocení finančního zdraví Jeseníku

POZ. Škála známkování A nejlepší, město pak představuje symbol planety.
Čím dále a výše od "slunce" se v matici planetka nachází, tím lepší finanční zdraví.
© Ing. Ludek Tesar, Cityfinance, www.cityfinance.cz

Jeseníku v roce 2024 zbývalo cca 21 mil. Kč z běžných příjmů po úhradě provozu bez oprav, tj. cca 11,3 tis. Kč na obyvatele (průměr v ČR bez Prahy, Brna, Ostravy a Plzně byl 11,7 tis. Kč na obyvatele), viz Graf 26. Na reprodukci majetku obce je zapotřebí alespoň 8 mil. Kč ročně. Obec na konci roku 2024 splatila dluh a převážně na účtech a vkladech bylo cca 30 mil. Kč.

Střednědobý výhled rozpočtu

Výhled pracuje s platnými zákony v době zpracování dle Sbírky zákonů a je konzervativně pojatý a samozřejmě **zahrnuje dopady novely RUD**.

Samospráva dostojí svým dosavadním dlouhodobým závazkům. Pro střednědobý výhled rozpočtu je výchozím rok 2026⁹ a je nastaven do roku 2030 (na 5 let).

Navazujeme na rozpočet 2025, který také uvádíme. Ve výhledu zohledňujeme vyšší finanční rizika a pracujeme s vyššími rezervami zejména v prvních letech.

Novela RUD (tzv. NPP a ONIV)

Posílené je od 1.1.2026 kritérium počtu žáků v RUD. Podle typu školského zařízení existují přepočítávací koeficienty dle nařízení vlády. Samosprávě vzrostou příjmy z RUD a současně školským zařízením klesnou dosavadní dotace z MŠMT na agendu tzv. NPP a ONIV. Dotace školským zařízením pošle samospráva v roli zřizovatele ze zvýšeného inkasa daňových příjmů.

Jeseníku má na rok 2026 vzrůst novelou RUD daňové příjmy na žáky **z cca 2,5 mil. Kč na cca 5,2 mil. Kč** (cca +2,7 mil. Kč) a současně by mělo dojít k poklesu dotací pro školská zařízení z MŠMT (přes kraj) o cca 2,3 mil. Kč. Změna RUD zapůsobí na obec **finančně pozitivně**.

Doporučit lze pokrýt školskému zařízení výdaje na NPP a ONIV, vyjít ze skutečných zaměstnanců a ideálně dodržet pravidlo, aby celkové běžné provozní příspěvky pokud možno nepřesáhly na rok 2026 prostředky z RUD získané z RUD na žáky. *Ve výhledu počítáme s provozním příspěvkem školskému subjektu celkem cca 5 mil. Kč v roce 2026.* Samospráva bude hradit **až lednové platy** (výdaj v únoru 2026, lednovou platbu za prosinec uhradí tak jako dosud ještě MŠMT přes kraj).

Nemá cenu řešit zda bude samospráva doplácet či nikoliv na agendu NPP a ONIV. Z peněz z RUD se musí financovat i opravy a investice. Zejména malé obce a obce provozující malá a tudíž finančně viděno většinou málo efektivní zařízení (do cca 150 žáků) nebo zařízení s potřebou vysokých oprav a investic se nevyhnou doplácení k němuž většinou dochází i nyní.

⁹ Dle zákona „rok následující po roce, na který se sestavuje rozpočet“, sestavuje se na dobu 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje rozpočet.

Doporučení (řazeno dle významu sestupně)

Předpoklady prosperity veřejné správy jsou podle našich zkušeností z praxe (sami vyhodnoťte na základě analýzy a zkušeností, která kritéria samospráva plní):

Obrázek 2. Předpoklady prosperity měst a obcí (červeně na čem může samospráva více zapracovat)



- ┌ **finanční realita** – nákladům blíží se ceny adresných nesociálních služeb např. poplatků za odpady, pronájmů majetku (bytů), vodného a stočného...
- ┌ **daňová odpovědnost** – zejména místní koeficienty u DNV a místní poplatky, jako z pobytu apod. odpovídající nastavenému standardu rozsahu dopláceného majetku a služeb (např. dotované budovy a služby, jako zámky, muzea, knihovny, koupaliště a bazény, zimní stadiony a sportovní haly, městská policie, divadla a kulturní domy, kina, domovy pro seniory, sociální služby).
- ┌ **schopnosti a ambice** projektů pro rozvoj – ambiciózní a správně zacílené projekty spoluvytvářející podmínky pro podnikání a bydlení zejména budoucnost mladých pracujících a podnikajících obyvatel a perspektivních rodin, tvůrců hodnot ze kterých současně pochází příjmy pro financování měst a státu, finanční udržitelnost a budoucí možná prosperita.

Pro jistější zajištění těchto předpokladů máme subjektivní doporučení, která bez ohledu na to, zda jsou či nejsou politicky populární sledují tyto cíle:

- Cíl: **Udržení standardního výsledku provozního hospodaření**, tedy výsledku rozdílu běžných příjmů a výdajů na financování provozu a dotovaných služeb samosprávy.
- Cíl: Zajištění **financí na rozvoj** samosprávy.

Pro realizaci cílů uvádíme tato doporučení řazená dle významu a času sestupně:

1) Majetek

a) Konsolidovat

- i) Na velikost obce 4x kulturní zařízení je podle našeho názoru velmi drahé a těžko udržitelné. Je třeba volit které kulturní zařízení ponechat a modernizovat. Zbytku bychom doporučovali se zbavit.

2) Příjmy:

a) DNV

- i) Doporučujeme vydat ideálně ještě letos nebo příští rok vyhlášku a s účinností od 1.1.2027 zavést místní **koeficient 3** na celé území obce a **5 pro stavební pozemky** (není v zájmu obce aby stavební pozemky ležely u investorů ladem). Jeseník se dosud zříkal daňové odpovědnosti přesto, že samospráva provozuje a udržuje služby a infrastrukturu, která výrazně zhodnocuje nemovitosti vlastníků zejména k bydlení. Navíc Jeseník provozuje a udržuje velký rozsah kulturního majetku (4x kulturní zařízení). Argumenty pro uplatnění místní daně z majetku jsou velmi silné, např.:

- (1) Majetek se majetným lidem a podnikům *vysoce zhodnocoval*, u bytů např. o řád více než 10 % ročně...

(a) DNV je *statická, na rozdíl od hodnoty majetku vlastníků, který roste*. Přesto, že cena nemovitostí vysoce rostla, rostly mzdy, samotná výše daně se od roku 2010 do roku 2023 nezměnila, čímž její význam klesal. Sice se zavádí inflační koeficient, což tuto vlastnost zmírní, ale i tak neexistuje vazba na ceny nemovitostí či růst a výši hodnoty majetku a daň. **Ceny nemovitostí rostly a mají nadále růst o řád až statisíce ročně, daň je jen zlomkem růstu ceny.**

(b) *Při prodeji majetku již vlastník neplatí daň z růstu hodnoty majetku.*

- (2) Samospráva investicemi do veřejné infrastruktury a provozováním prospěšného majetku a služeb *zhodnocuje nemovitosti vlastníků, aniž by inkasovala podíl* na tomto zhodnocení. Prostřednictvím vyšších výnosů DNV je možné zajistit vyšší investice do infrastruktury a na provoz vybavení v oblasti sportu, kultury apod. a tím dále zhodnocovat majetek obyvatel/vlastníků a zlepšovat standard a rozsah služeb;
- (3) Dotovaný majetek a služby využívají především vlastníci nemovitostí na území samosprávy;
- (4) DNV se *netýká chudých a nemajetných lidí*;
- (5) *Soukromý majetek* umístěný na území samosprávy sebou *přináší také potřebu veřejných služeb*, a tudíž *generuje samosprávě náklady* (např. komunikace, bezpečnost, úklid, veřejné osvětlení);
- (6) *Majetní a bohatí lidé byli a měli by být nositeli rozvoje našich měst a obcí*, více se podílet na rozvoji veřejného prostoru ve stylu uvažování „Baťa postavil Zlín, Zlín nepostavil Baťu“;
- (7) Samospráva investicemi do infrastruktury *zlepšuje podmínky pro podnikání i bydlení*; tím zároveň zvyšuje zaměstnanost;
- (8) Zvýšení výnosů DNV může nejen *zvýšit finance na rozvoj samosprávy*, ale také *financovat nadstandardní služby a doplácení* a s tím spojené náklady v případě, že takové služby obyvatelé vyžadují (např. doplácení na odpady...);

- (9) Vyšší DNV tlačí na *efektivnější využívání nemovitostí*, protože se *nevyplatí držet prázdné nemovitosti*, např. u bytů to může odblokovat prázdné byty k bydlení;
- (10) Převzetí daňové odpovědnosti je *předpokladem prosperity samosprávy*. Samospráva, která převezme daňovou odpovědnost může realizovat více investic a je více nezávislá na dotacích;
- (11) Je třeba zajistit *příjmy na investice do infrastruktury a služeb samosprávy*. Výnos DNV je určen *k financování rozvoje samosprávy a nákladů* spojených se službami, udržováním a obnovou infrastruktury, majetku apod. Potřebuje-li samospráva nějakou investici, která je ve veřejném zájmu, může na ni získat zdroje z daní a realizovat záměr. Za pár stovek ročně mohou obyvatelé získat rychleji např. novou mateřskou školu, místní komunikaci, koupaliště, společenský sál, sportovní halu atd.
- (12) DNV obsahuje také kompenzaci za tzv. „externality“ některého majetku jako *zhoršení životního prostředí* na území samosprávy související s aktivitou vlastníků ve městě. Také ve vazbě na rozhodnutí Ústavního soudu jsou uváděny důvody ekologické zátěže, zvýšené dopravy a dopravní zácpy, znečištění hlukem, prašností, ale také např. i rekreační objekty (chaty), kdy chataři nepřináší samotné obci příjmy jako rezidenti na zajištění služeb spojených s odpady, údržbou komunikací apod. Uvést můžeme také zábor životního prostředí vlastníky nemovitostí atp.;
- (13) DNV je možné vnímat jako poplatek za *zabrání životního prostoru* ve městě v podobě nemovitosti (soukromé zahrady, pozemku, výrobních a skladovacích areálů, rekreačních objektů...);
- (14) Zavedení *místního koeficientu* podle §12 dle zákona o dani z nemovitostí se stává v ČR *pozvolna standardem a obce ho mnohem více využívají*;
- (15) DNV je *100% příjmem obce*. Stát svěřil obcím možnost uplatňovat místní koeficient v rozpětí 0,5 až 5 a zvýšit tak v případě potřeby příjmy na investice a provoz. Místní koeficienty mohou obce využívat od roku 2009;
- (16) Aplikace návrhu může Jeseníku přinést navíc odhadem cca **5 mil. Kč ročně, tj. 50 mil. Kč během 10let. Pomůže to mj. dofinancovat doplácení na kulturní zařízení Jeseníku, infrastrukturu, služby odpadů apod.**

b) Nesociální adresné služby na rentabilní hranici

- i) Nájemné v obecních bytech od 140 Kč na m², vodné a stočné nad 130 Kč/m² apod. To jsou aktuální ekonomicky rentabilní hladiny.

3) Pokračovat ve využívání financí a investovat

- a) Pro následujících **5 let** (počínaje rokem 2026) Jeseníku doporučujeme **realizovat** projekty za alespoň **100 mil. Kč až 220 mil. Kč** bez kapitálových příjmů, dotací a jiných mimořádných příjmů. To znamená připravit projekty za alespoň 150 mil. Kč bez dotací (něco nevyjde, bude odloženo, posunuto v čase, na něco bude získána dotace apod.).
- i) Přednostně použít finance na účtech a až poté čerpat úvěr. Možností je pro provoz místo zůstatků na účtech využívat kontokorent. Snažit se držet minimální dluh a využít vždy přednostně zůstatky na účtech a vkladech či kontokorent.

- ii) **Konkrétně pro záměr realizace rekonstrukce Kulturního domu Jeseníku:**
 - (1) 75 mil. Kč chceme po obci (125 mil. Kč investice – 50 mil. Kč dotace)
 - (a) 25 mil. Kč bude možno s bezpečným odhadem využít již v roce 2026 z vlastního hospodaření, cca 10 účty a 15 mil. Kč provozní přebytek.
 - (b) S rezervou na **cca 60 mil. Kč doporučujeme nastavit Investiční úvěrový rámec** s rezervou (na případné předfinancování dotace využít kontokorent či překlenovací úvěr proti rozhodnutí o dotaci)
 - iii) **Bezpečný limit dluhu:** Na krytí investic je v případě potřeby možné čerpat Investiční úvěrový rámec do bezpečného stropu zadlužení, který spatřujeme u Jeseníku **při správném nastavení parametrů** na hranici max. **120 mil. Kč**. Úroky byly s ohledem na inflaci trvale od roku 2010 výhodné a aktuálně stagnují.
- b) Provozní výdaje:
 - i) **Příspěvek školskému zařízení** po novele RUD by ideálně neměl u Jeseníku přesáhnout cca 5 mil. Kč (obdobnou částku samospráva dostane po novele dle kritéria přepočtených žáků z RUD). **Doporučujeme personálu NPP a ONIV oproti současnosti přidat minimálně 10 %, spíše až 20 %.**
 - c) Cílení rozvoje:
 - i) Soustředit cíle na podmínky pro bydlení a podnikání, infrastrukturu pro atraktivitu samosprávy a získání mladých, dobře situovaných jednotlivců i rodin, ideálně s trvalým bydlištěm na území samosprávy.
- 4) **Udržet vysokou finanční bezpečnost.** Viz kapitola *Doporučená pravidla pro stabilitu financí samosprávy*.
- 5) **Zajistit meziročně o cca 10 % ročně růst platů zaměstnanců obce** (kdyby to nešlo tarify, tak příplatky a odměnami apod.). Šetřit na kvantitě lidí, ale nikoliv na výši odměňování.
- 6) Roční **aktualizaci analýzy financí s výhledem**. Ekonomika se velmi rychle mění a je třeba držet kontakt s včas reagovat.

Finanční možnosti obce na 5let

Finanční potenciál Jeseníku je zmapován na období **5let** (2026 až 2030). Počítáme s jistými zdroji financování, které může samospráva přímo ovlivnit, či jsou předvídatelné. Těmito zdroji jsou:

1. Přebytek provozního rozpočtu včetně oprav (provozní saldo + opravy)
2. Vlastní finanční rezervy
3. Investiční úvěrový rámec – resp. možnost dluhů nastavením limitu

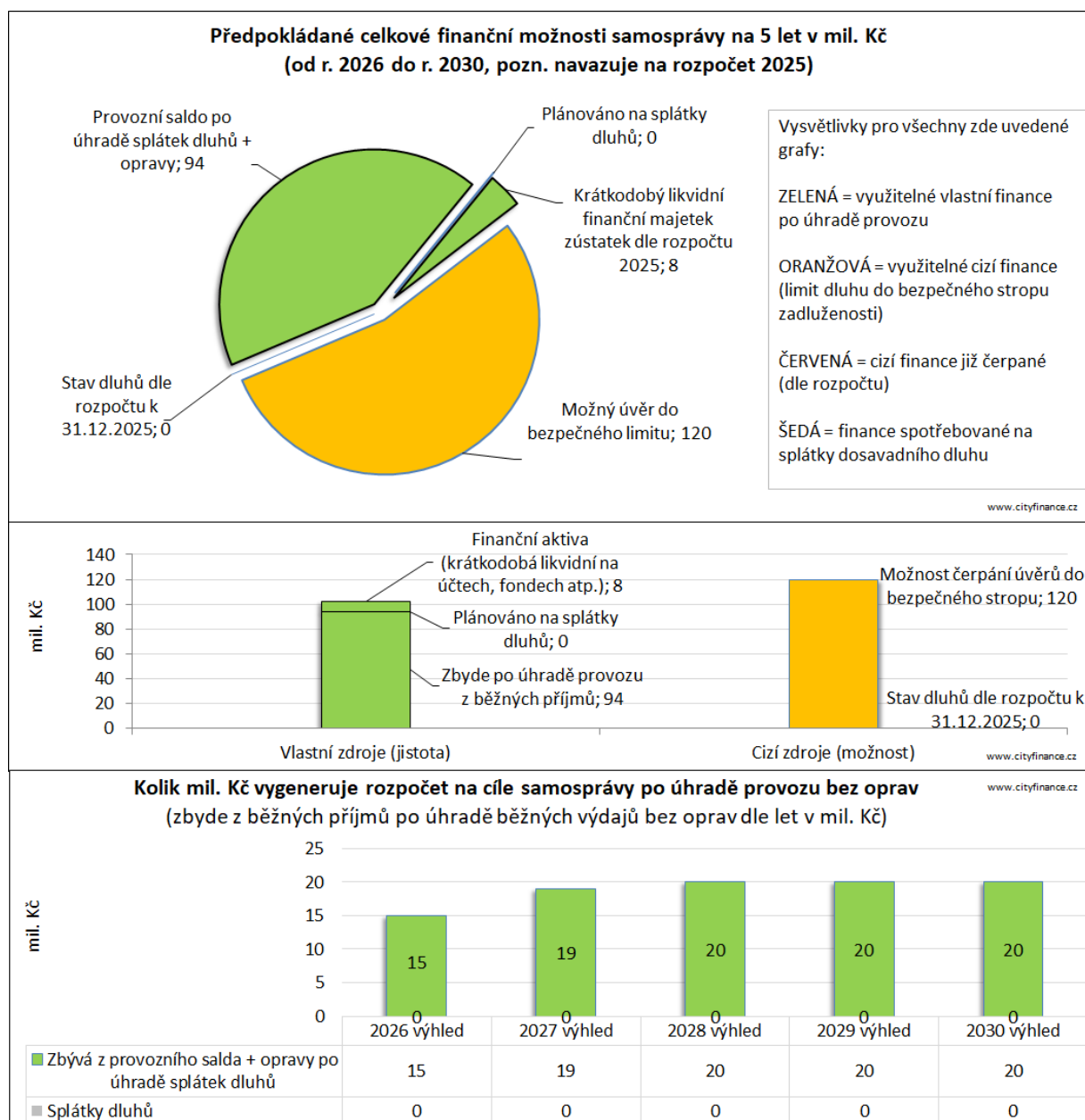
Naopak nepočítáme s nejistými, či těžko předpověditelnými zdroji s vysokou nejistotou, které nelze predikovat s dostatečnou přesností nebo vůbec, jako jsou:

4. Dotace investiční povahy (případně nahodilé neinvestiční dotace)
5. Kapitálové příjmy (prodeje majetku apod.)

Dle předpokladů bude moci samospráva využít bez dotací a kapitálových příjmů v období **let 2026 až 2030** celkem až cca **222 mil. Kč**, a to z těchto zdrojů:

- A. **94 mil. Kč** (průměrně cca 19 mil. Kč ročně) provozní saldo včetně oprav po úhradě splátek dosavadních dluhů (běžné příjmy – běžné výdaje + opravy, tj. účet 511 – splátky dluhů), s tím, že:
- Celkem je provozní saldo včetně oprav před odečtením splátek dluhů počítáno také 94 mil. Kč (průměrně cca 19 mil. Kč ročně), protože Jeseník dluh splatil (navazujeme na rozpočet).
 - Alespoň cca 40 mil. Kč (průměrně 8 mil. Kč ročně) je potřeba na zajištění reprodukce (údržbu) nemovitého majetku ve správě samosprávy.
- B. **8 mil. Kč** zůstatku krátkodobých finančních aktiv předpokládá rozpočet na konci roku 2025, spíše však **očekáváme částku vyšší**.
- C. V případě potřeby možnost využít až **120 mil. Kč** dluhu **do stropu bezpečné zadluženosti**. Zůstatek dluhu má být na konci roku 2025 cca 0 mil. Kč + 120 mil. Kč = **bezpečný strop 120 mil. Kč** pro Jeseník.
- Připomeňme, že průměrná finanční kondice Jeseníku byla za poslední 4 roky cca 21 mil. Kč a rok 2024 uzavřel na podobné hodnotě 21,5 mil. Kč, tj. cca 11,3 tis. Kč na obyvatele (průměr v ČR bez Prahy, Brna, Ostravy a Plzně byl 11,7 tis. Kč na obyvatele). Data minulosti viz *Graf 27. Vývoj finanční kondice Jeseníku*. Výhled počítá s finanční kondicí průměrně necelých 19 mil. Kč.
 - Při docílení bezpečného stropu zadluženosti by při optimálním nastavení úvěrů za normálních okolností směřovalo na splátky 6 mil. Kč bez úroků (20letá splatnost, a úrok při 5 % max. 6 mil. Kč), tj. splátky celkem i s úroky max 12 mil. Kč ročně. Při docílení stropu zadluženosti by průměrně s rezervou ideálně alespoň 7 mil. Kč mělo zbýt na další opravy, investice a výdaje, včetně mimořádných splátek.
 - **Rozpočtová odpovědnost** neuvádí bezpečný limit dluhů. Podle zákona o rozpočtové odpovědnosti začíná platit od dluhu nad cca 33 mil. Kč pro Jeseník platit pravidlo realizovat splátky ve výši alespoň 5 % z rozdílu výše dluhu nad 60 % průměru příjmů za poslední 4 roky (být v režimu splátek). Pakliže samospráva posílá splátky, plní pravidlo..

Graf 35. Grafické vyjádření předpokládaných finančních možností Jeseníku na období 5let 2026 až 2030 po úhradě provozu bez přijatých investičních dotací a kapitálových příjmů v mil. Kč



Zdroj: www.cityfinance.cz

Závěr výhledu

Jeseník má v období 2026 až 2030 (5let) finanční potenciál **z vlastních zdrojů** (po zajištění provozu bez oprav a po úhradě splátek dluhů) cca **102 mil. Kč** (provozní saldo + opravy - úmor dluhů + krátkodobá finanční aktiva dle rozpočtu) **+ až cca 120 mil. Kč** možnost využití Investičního úvěrového rámce do stropu bezpečného zadlužení 120 mil. Kč = cca **222 mil. Kč**. Tyto prostředky může samospráva využít na opravy, investice a splátky případných nových dluhů s tím, že **investiční dotace, kapitálové příjmy a jiné mimořádné příjmy budou navíc** (výhled s nimi nepočítá). Zapracováno je široké spektrum rezerv (výčet dále). Navázali jsme na rozpočet.

Předpoklady a plnění střednědobého výhledu rozpočtu

Střednědobý výhled rozpočtu je pojat konzervativněji s ohledem na dosavadní ekonomický vývoj i prognózy a současně zahrnuje pro nenadálé situace vysoké rezervy zejména v prvních letech.

Střednědobý výhled uvádí **výdaje na opravy a investice** kumulované do přebytků v jednotlivých letech využitelných libovolně dle aktuálních plánů samosprávy.

Výhled v sobě zahrnuje:

- **Novelu RUD** účinnou od 1.1.2026
- Předpoklad financí které budou na opravy a investice k dispozici v roce 2025 a aktuální predikce dalších let;
- *Rezervy:*
 - **Rezerva** výhledu je zakomponovaná **na straně výdajů**, kde je na ostatních běžných výdajích, seskupení 59 (viz v tabulkách výhledu ř. 28 „Rezerva na běžné výdaje a ostatní neinvestiční výdaje“ v celkové výši cca **22 mil. Kč** za celé období (cca 8,7 mil. Kč pro rok 2026 a cca 4,4 mil. Kč pro rok 2027).
 - Výhled nepočítá s kapitálovými příjmy;
 - Výhled nepočítá s nahodilými dotacemi (ať již investiční nebo neinvestiční povahy);
 - Výhled **nezvyšuje** od roku 2026 a dále:
 - přijaté **provozní dotace**,
 - příjmy z **vlastní činnosti**,
 - **místní daně a poplatky**.
- **Růst většiny běžných výdajů** ročně průměrně o cca 5 až 10 % (ve výhledu klesají s roky hlavně rezervy na běžné výdaje), včetně růstu výdajů na platy a pojištění dle očekávání.
- **Konzervativní růst daňových příjmů** průměrně o cca **5,2 %** (dosavadní dlouhodobý průměr za 21 let byl cca 11,2 %).
- **Ukazatel (provozní saldo + opravy) > průměrně alespoň 18,8 mil. Kč**, minulost podrobně viz *Graf 27* a minulost + výhled viz následující *Graf 36*.

Doporučená pravidla pro stabilitu financí samosprávy

Ukazatele a pravidla pro sestavování rozpočtů vedou k udržení a stabilizaci plnění řízení financí. Dodržování ukazatelů finančního zdraví se projeví v zajištění stability a dobrého trendu financí samosprávy.

1. PRAVIDLO: *Dluhy pod kontrolou* – bezpečný strop zůstatku dlouhodobých úvěrů (resp. splatných závazků) je aktuálně **120 mil. Kč**.

2. PRAVIDLO: *Bezpečný provozní výsledek (finanční kondice)* – důrazně doporučujeme v praxi zajistit ukazatel **provozní saldo + opravy + placené úroky > krizově alespoň 10 mil. Kč, ideálně více než 20 mil. Kč**. Výhled počítá s finanční kondicí průměrně cca 19 mil. Kč s tím, že Jeseník docílil za poslední 4 roky průměru 21 mil. Kč a v roce 2024 cca 21,5 mil. Kč, tj. cca 11,3 tis. Kč na obyvatele. Průměr v ČR bez Prahy, Brna, Ostravy a Plzně byl 11,7 tis. Kč na obyvatele. Běžné příjmy musí až na výjimky let vysokých oprav převyšovat běžné výdaje¹⁰, s jistotou je třeba mít vždy finance alespoň na splátky dluhů. Ovšem je třeba myslet také na rezervy a finanční požadavky na reprodukci majetku.

3. PRAVIDLO: *Dobrý trend financování provozu* – Běžné příjmy by se měly průměrně vyvíjet lépe než běžné výdaje (nebo stejně). Opravy stranou.

4. PRAVIDLA *podpůrná*:

- a) Nadále ponechat na **účtech** či v rámci možností **využití kontokorentu** či rezerv na konci roku dle rozpočtů alespoň **5 mil. Kč**.
- b) **Spoření**. Nedoporučujeme hledat spořicí nástroje s vysokými úroky a riziky a doporučujeme svěřovat finance samosprávy ČNB a systémovým bankám (zejména trio ČSOB, KB a ČS, a to také s ohledem na zajištění případných úvěrů).
- a) **Splatnost a úroky úvěrů**. V případě úvěrů upřednostňovat 20 až 25letou splatnost kvůli nižším splátkám a využívat plovoucích úroků, důvodů je řada.
- b) **Nedoporučujeme dodavatelské úvěry** či jinak ukryté dluhy¹¹. Výjimkou jsou využívány tzv. EPC projekty a nové technologie.

Podrobný střednědobý výhled rozpočtu uvádí *tabulky a grafy dále*.

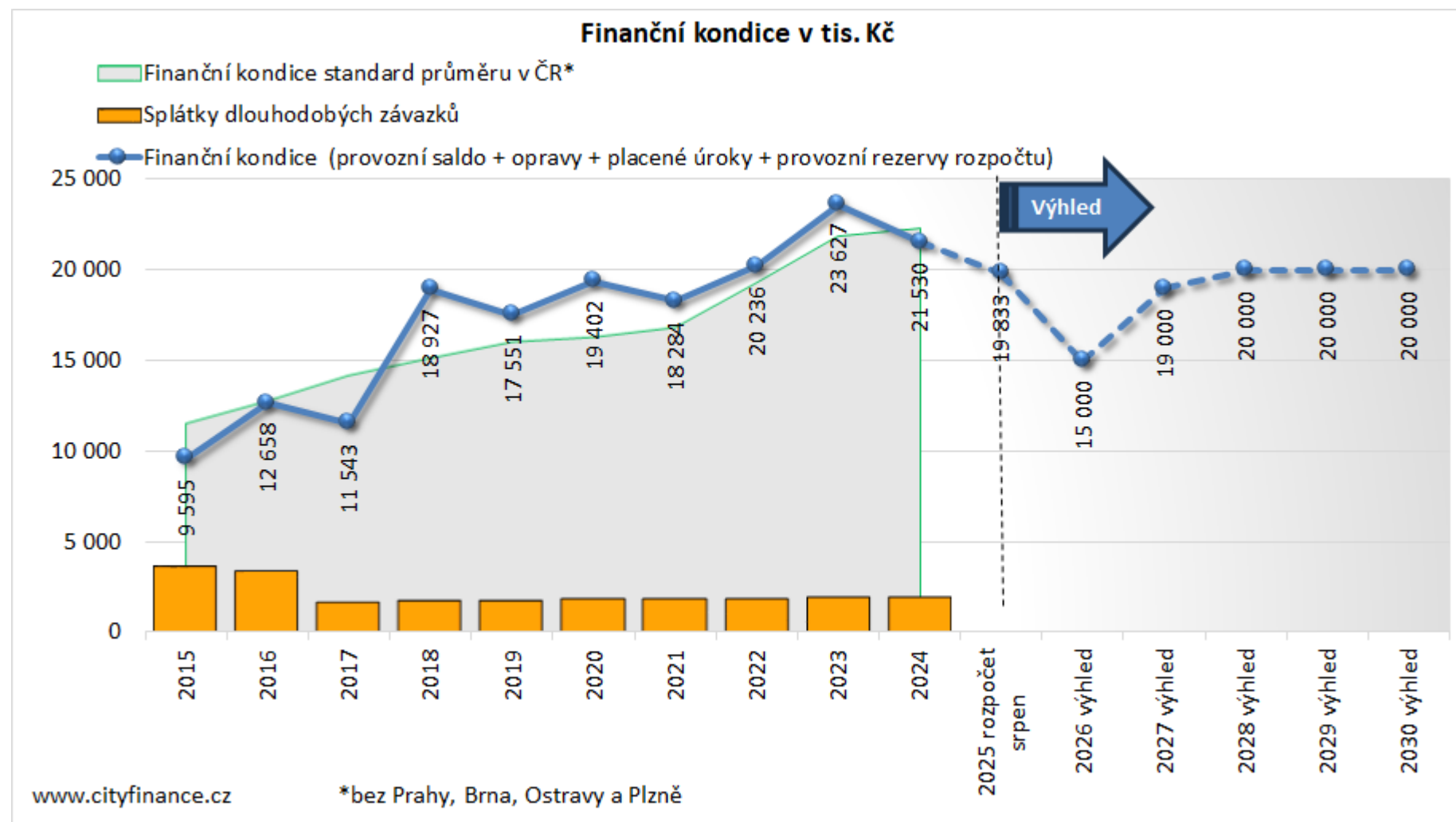
Dodržení výhledu by mělo následující dopad do financí samosprávy.

¹⁰ Výjimku mohou tvořit rozsáhlé mimořádné opravy a rekonstrukce. Tyto mimořádné výdaje je však lépe, pokud to lze, evidovat jako investice.

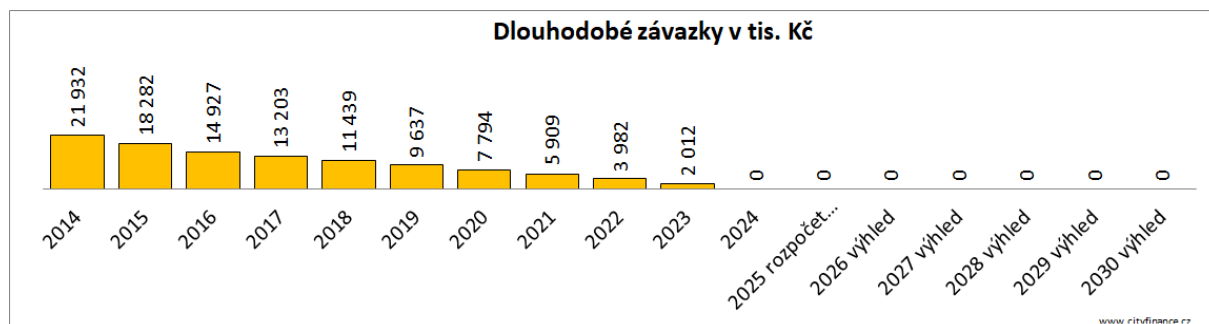
¹¹ Podstupování pohledávek firem bankám nakonec přenese na samosprávu vyšší úrok a zároveň dochází ke skrývání zadluženosti municipality mimo klasickou dluhovou službu.

Dopady střednědobého výhledu rozpočtu do financí obce

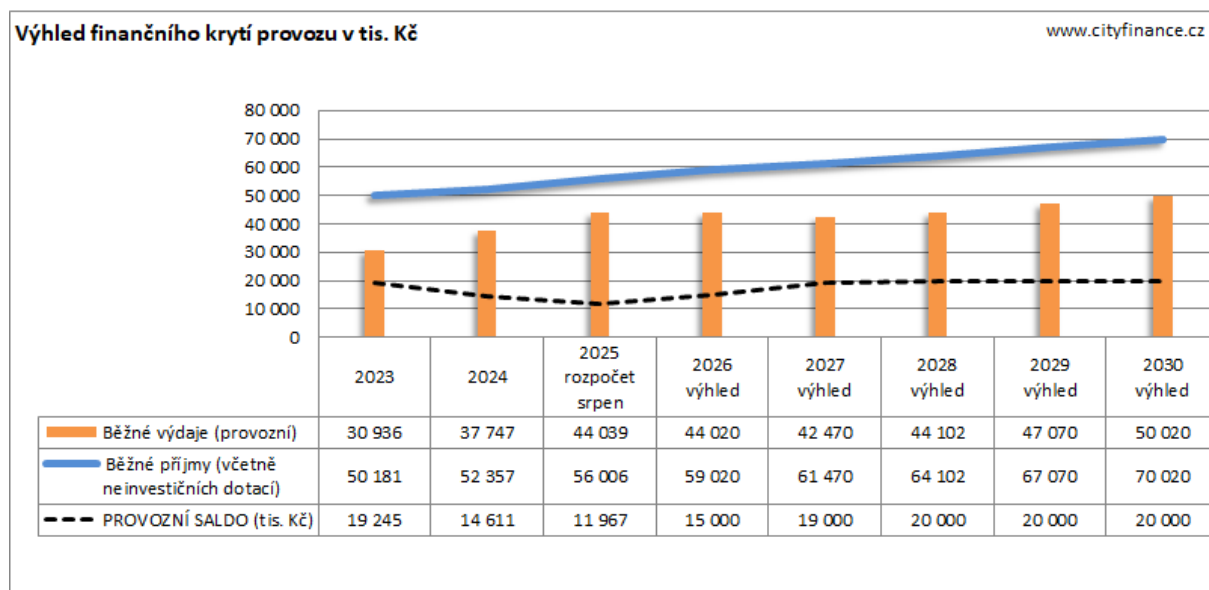
Graf 36. Vývoj a výhled finanční kondice Jeseníku s vyjádřením splátek dluhů



Zdroj: www.cityfinance.cz

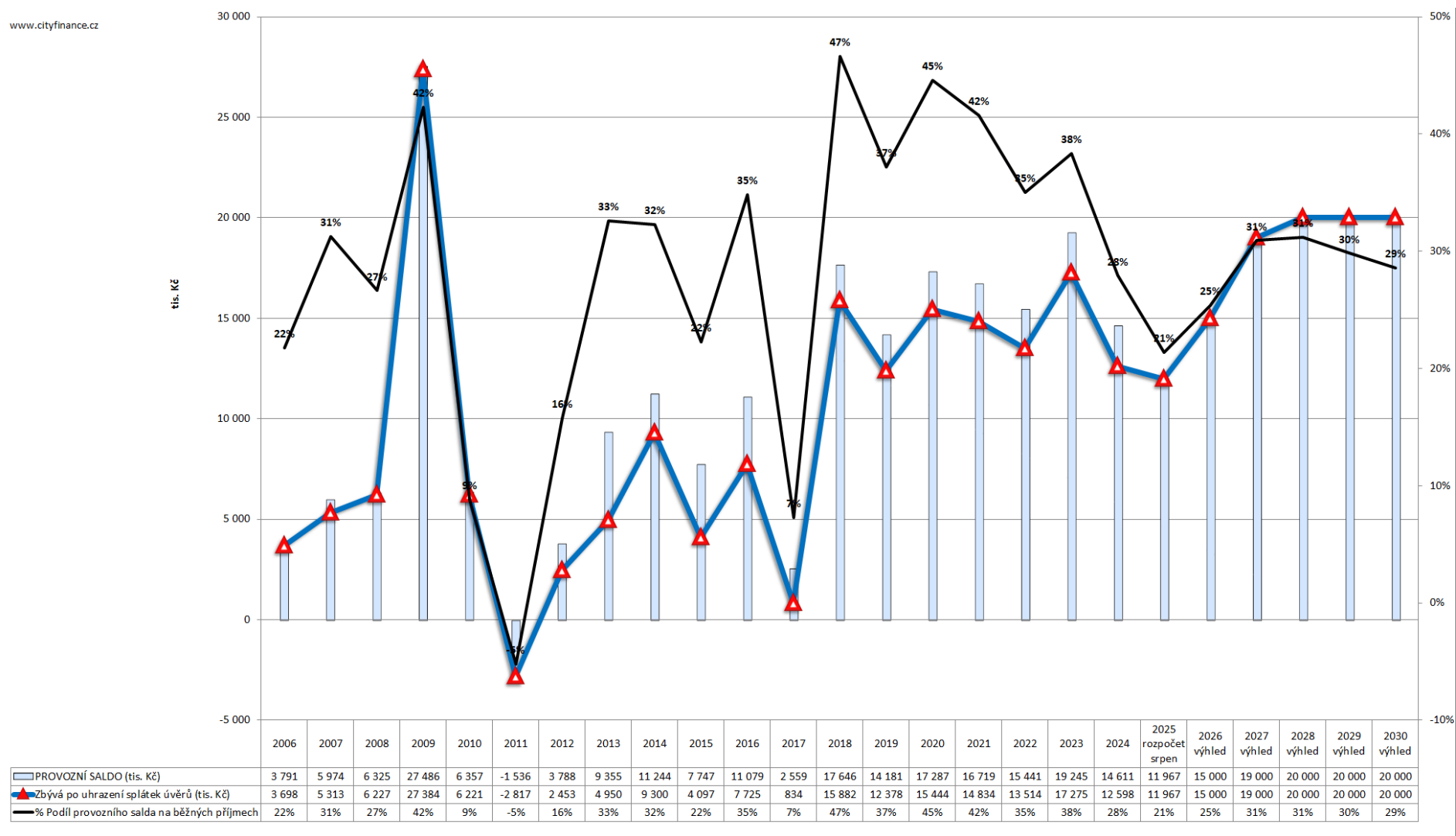
Graf 37. Vývoj a výhled dosud načerpaných dluhů Jeseníku

Zdroj: www.cityfinance.cz

Graf 38. Výhled finančního krytí běžného provozu JeseníkuPOZ. **ve výhledu je provozní saldo zvýšeno o opravy!** Zdroj: www.cityfinance.cz**Tabulka 8. Výhled provozního salda Jeseníku**

tis. Kč										
Údaje (čísla značí druhové členění rozp. skladby)		2023	2024	2025 rozpočet srpen	2026 výhled	2027 výhled	2028 výhled	2029 výhled	2030 výhled	Suma 2026 až 2030
1+2+41	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	50 181	52 357	56 006	59 020	61 470	64 102	67 070	70 020	321 682
5	Běžné výdaje (provozní)	30 936	37 747	44 039	44 020	42 470	44 102	47 070	50 020	227 682
a	PROVOZNÍ SALDO (tis. Kč)	19 245	14 611	11 967	15 000	19 000	20 000	20 000	20 000	94 000
	% Podíl provozního salda na běžných příjmech	38%	28%	21%	25%	31%	31%	30%	29%	
b	Uhrazené splátky dlouhodobých půjček	1 970	2 012	0	0	0	0	0	0	0
c=a-b	Zbývá po uhrazení splátek úvěrů (tis. Kč)	17 275	12 598	11 967	15 000	19 000	20 000	20 000	20 000	94 000
d	Stav na bankovních účtech (tis. Kč)	32 100	30 790	8 186	23 186	42 186	62 186	82 186	102 186	
e=c+d	Provozní saldo po úhradě splátek úvěrů + stav na bankovních účtech předchozího roku (tis. Kč)	50 031	44 699	42 757	23 186	42 186	62 186	82 186	102 186	
f	Stavby (tis. Kč)		330 911	330 911	330 911	330 911	330 911	330 911	0	
ANO= když f/50 ≥ c	Dostačuje potenciál provozního salda po úhradě splátek dluhů na krytí obnovy staveb	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO	
	% ZMĚNY BĚŽNÝCH PŘÍJMŮ	14%	4%	7%	5%	4%	4%	5%	4%	
	% ZMĚNY BĚŽNÝCH VÝDAJŮ	8%	22%	17%	0%	-4%	4%	7%	6%	
	ZMĚNY BĚŽNÝCH PŘÍJMŮ (tis. Kč)	6 123	2 177	3 649	3 014	2 450	2 632	2 968	2 950	14 014
	ZMĚNY BĚŽNÝCH VÝDAJŮ (tis. Kč)	2 319	6 811	6 292	-19	-1 550	1 632	2 968	2 950	5 981

POZ. **ve výhledu je provozní saldo zvýšeno o opravy!** Zdroj: www.cityfinance.czPodrobné informace střednědobého výhledu rozpočtu viz dále tabulková část.

Graf 39. Dlouhodobý vývoj provozního salda Jeseníku (ve výhledu opravy k dobru)

POZ. ve výhledu je provozní saldo zvýšeno o opravy! Zdroj: www.cityfinance.cz

Přílohy

Příloha 1. Střednědobý výhled rozpočtu - tabulková část

Pro střednědobý výhled rozpočtu je ze zákona výchozím rokem rok 2026¹². Tabulky obsahují pro srovnání skutečnosti předchozích let a případně rozpočet.

Důležité upozornění.

- Objem příjmů bude každý rok vyšší o přijaté investiční dotace a kapitálové příjmy. Ve výhledu není s investičními dotacemi a neschválenými kapitálovými příjmy počítáno.
- **Kapitálové výdaje a opravy** obsahují ve výhledu nulové hodnoty s tím, že střednědobý výhled počítá s jejich krytím z limitu provozního salda, rezerv (alternativně je otevřena cesta krytí dotacemi, kapitálovými příjmy a případně dluhy) ve vazbě na schválené projekty samosprávy v rozpočtu a budoucí uzavřené smluvní vztahy.
- Běžný finanční potenciál (bez úvěrů) je kumulován z přebytku provozního salda do finančních rezerv, což znamená, že tyto prostředky mohou být a budou využity na investice a opravy majetku ve vazbě na požadavky samosprávy v rozpočtu.
- Možnost čerpání úvěrů je stanoveno bezpečným limitem, který je kryt běžnými příjmy, potažmo dostatečným provozním saldem.
- Provozní dotace na straně příjmů a výdajů působí neutrálně na saldo, ale budou zvedat obrat prostředků přijatých a vydaných.

¹² Dle zákona „rok následující po roce, na který se sestavuje rozpočet“

Tabulka 9. Podrobný střednědobý výhled rozpočtu Jeseníku

Střednědobý výhled rozpočtu										tis.Kč	
ř.	Druhové třídění dle rozp. skladby	Údaj	2024	2025 rozpočet srpen	2026 výhled	2027 výhled	2028 výhled	2029 výhled	2030 výhled	Průměr % změna 2003 až 2024	Průměr % změna výhledu
1	1	Daňové příjmy	41 696	44 110	48 620	51 070	53 702	56 670	59 620	6,7	5,2
2	1111	DPFO ze závislé činnosti	6 333	7 040	8 000	9 200	10 000	11 000	12 000	5,6	10,7
3	1112	DPFO OSVČ	467	540	800	850	900	950	1 000		5,7
4	1113	DPFO zvláštní sazba (srážková)	1 452	1 160	1 200	800	900	1 000	1 100		0,1
5	1121	DPPO	8 994	9 550	11 000	11 500	12 100	12 700	13 300	7,3	4,9
6	1122	DPPO za obce	1 092	1 083	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000		0,0
7	1211	DPH	18 056	18 723	20 800	21 800	22 800	23 900	25 000	7,9	4,7
8	133 až 138 +1381	Místní poplatky (od roku 2017 včetně daně z hazardu)	1 524	2 194	2 000	2 100	2 200	2 300	2 400	4,4	4,7
9	1361	Správní poplatky	25	20	20	20	2	20	20	-2,2	202,5
10	1511	Daň z nemovitostí	3 753	3 800	3 800	3 800	3 800	3 800	3 800	8,1	0,0
11	2	Nedaňové příjmy	9 010	9 358	8 400	8 400	8 400	8 400	8 400	17,4	0
12	21	Příjmy z vlastní činnosti a odvody	6 250	7 430	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	0,0	0,0
13	22	Přijaté sankční platby a vratky	0	303							0,0
14	23	Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaň. příjmy	2 597	1 425	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400		0
15	24	Přijaté splátky půjček	164	200							0
16	3	Kapitálové příjmy	25	0	0	0	0	0	0		0
17	4	Přijaté dotace (transfery)	9 353	8 402	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	84,2	0,0
18	41	Neinvestiční přijaté dotace (transfery vč. hospodářské činnosti)	1 651	2 538	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	86,8	0,0
20	42	Investiční přijaté dotace (transfery)	7 702	5 864							0,0
		z toho: 4112 a 4212 - neinvestiční a investiční dotace ze SR - souhrnného dotačního vztahu	572	458	400	400	400	400	400		0,0
21	1+2+3+4	PRÍJMY CELKEM	60 085	61 870	59 020	61 470	64 102	67 070	70 020	17,1	4,4
22	5	Běžné výdaje	37 747	44 039	44 020	42 470	44 102	47 070	50 020	12,7	3,3
23	50	Výdaje na platy, ostatní platby za práci a pojištění	10 760	12 821	13 000	14 300	15 700	17 300	19 000		10,0
24	51	Neinvestiční nákupy a související výdaje ve výhledu bez oprav (položka 5171) a rezerv např. na pol. 5169 či mimořádných výdajů (pozn. v roce 2022 přesun dopravy z 5193 na 5213)	18 385	22 565	14 000	15 000	16 000	17 000	18 000	0,0	6,5
25	52	Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	2 215	272	300	300	300	300	300		0,0
26	533	Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím:	2 047	1 403	5 000	5 500	6 000	6 500	7 000		8,8
27	53 bez 533 až 59	Neinvestiční transfery obyvatelstvu, platby daní, půjčky neziskovkám, náhrady FO a ostatní neinv. výdaje:	4 340	2 968	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000		Suma 2026 až 2030
28	59 pouze výhled a rozpočet	Rezerva na běžné výdaje, úroky a ostatní neinvestiční výdaje		4 010	8 720	4 370	3 102	2 970	2 720	0,0	21 882
29	6	Kapitálové výdaje	20 704	40 435	0	0	0	0	0		
30	5+6	VÝDAJE CELKEM	58 451	84 474	44 020	42 470	44 102	47 070	50 020		3,3
31	ř.21 - ř.30	SALDO PRÍJMU A VÝDAJŮ	1 634	-22 604	15 000	19 000	20 000	20 000	20 000		8,0
32	1+2+41	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	52 357	56 006	59 020	61 470	64 102	67 070	70 020	12,2	4,4
33	5	Běžné výdaje (provozní)*	37 747	44 039	44 020	42 470	44 102	47 070	50 020		Suma 2026 až 2030
34	ř.32-ř.33	PROVOZNÍ SALDO (POZOR, ve výhledu + opravy)	14 611	11 967	15 000	19 000	20 000	20 000	20 000		94 000
35	8123	Přijaté dlouhodobé půjčky	0	0	0	0	0	0	0		0
36	8124	Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků	2 012	0	0	0	0	0	0		0
37	ř.31+ř.35-ř.36	Změna stavu na účtech a finančního majetku	-378	-22 604	15 000	19 000	20 000	20 000	20 000		
38	8	FINANCOVÁNÍ ("+" je další "dluh", "-" opak)	-1 634	22 604	-15 000	-19 000	-20 000	-20 000	-20 000		
39	ř.21+ř.35	Kontrolní příjmy veškeré (včetně dluhů)	60 085	61 870	59 020	61 470	64 102	67 070	70 020		
40	ř.30+ř.36+ř.37	Kontrolní výdaje veškeré (včetně splátek a úspor)	60 085	61 870	59 020	61 470	64 102	67 070	70 020		
41	ř.39-ř.40	Kontrolní saldo úplné (včetně financování)	0	0	0	0	0	0	0		
42		Stav na bankovních účtech, termínovaných vkladech a fondech....	30 790	8 186	23 186	42 186	62 186	82 186	102 186		Suma 2026 až 2030
43	ř.34-ř.36	Zbývá z provozního salda po uhrazení splátek úvěrů*	12 598	11 967	15 000	19 000	20 000	20 000	20 000		94 000
44	ř.1+ř.11+pol. 4112 a 4212	Dluhová základna	51 279	53 926	57 420	59 870	62 502	65 470	68 420		
45	ř.36+leasing pol. 5178 +úroky pol. 5141	Dluhová služba	2 012	0	0	0	0	0	0		
46	ř.45/ř.44 %	Ukazatel dluhové služby	3,92%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
47	rozvaha D.II.1	Dlouhodobé úvěry a půjčky (splatné dlouhodobé závazky)	0	0	0	0	0	0	0		
48	rozvaha A.IV	Dlouhodobé pohledávky (účet 462 až 471)	2 000	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800		tis. Kč
49	rozvaha A.II.3	Stavby (účet 021)	330 911	330 911	330 911	330 911	330 911	330 911	330 911		Suma 2026 až 2030
50		Reprodukce dlouhodobého majetku (doporučený údaj)			8 000	8 000	8 000	8 000	8 000		40 000
51	ř.34-ř.50	Zbývá po zahrnutí reprodukce majetku bez splátek dluhů (bez přijatých úvěrů, investičních dotací, kapitálových příjmů)			7 000	11 000	12 000	12 000	12 000		54 000

Vysvětlivky: RUD = rozpočtové určení daní (zákon č. 243/2000 Sb.)

POZ. Rozpis tříd, případné seskupení položek je ekvivalentem "Z toho:"

**bez 511 Oprav a rezerv; *ve výhledu včetně oprav

Zdroj: www.cityfinance.cz

DOPORUČENÝ ÚDAJ

STROP ZÚSTATKU DLOUHODOBÝCH ÚVĚRŮ

120 000

94 000

18 800

54 824 32 894 je 60% průměru příjmů za 4 roky

Tabulka 10. Podrobný střednědobý výhled rozpočtu Jeseníku s pohledem na finance od r. 2021

Střednědobý výhled rozpočtu												tis.Kč
ř.	Druhově třídění dle rozp. skladby	Údaj	2021	2022	2023	2024	2025 rozpočet srpen	2026 výhled	2027 výhled	2028 výhled	2029 výhled	2030 výhled
1	1	Daňové příjmy	32 191	36 338	40 336	41 696	44 110	48 620	51 070	53 702	56 670	59 620
2	1111	DPFO ze závislé činnosti	4 729	5 053	5 813	6 333	7 040	8 000	9 200	10 000	11 000	12 000
3	1112	DPFO OSVČ	308	461	485	467	540	800	850	900	950	1 000
4	1113	DPFO zvláštní sazba (srážková)	800	1 024	1 399	1 452	1 160	1 200	800	900	1 000	1 100
5	1121	DPPO	6 748	7 741	10 142	8 994	9 550	11 000	11 500	12 100	12 700	13 300
6	1122	DPPO za obce	913	794	716	1 092	1 083	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
7	1211	DPH	15 098	17 591	18 263	18 056	18 723	20 800	21 800	22 800	23 900	25 000
8	133 až 138 +1381	Místní poplatky (od roku 2017 včetně daně z hazardu)	1 448	1 395	1 387	1 524	2 194	2 000	2 100	2 200	2 300	2 400
9	1361	Správní poplatky	26	25	18	25	20	20	20	2	20	20
10	1511	Daň z nemovitostí	2 121	2 254	2 113	3 753	3 800	3 800	3 800	3 800	3 800	3 800
11	2	Nedaňové příjmy	5 728	5 768	7 616	9 010	9 358	8 400	8 400	8 400	8 400	8 400
12	21	Příjmy z vlastní činnosti a odvody	3 534	4 685	6 031	6 250	7 430	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000
13	22	Přijaté sankční platby a vratky	432	10	114	0	303					
14	23	Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaň. příjmy	1 571	835	1 310	2 597	1 425	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400
15	24	Přijaté splátky půjček	192	238	162	164	200					
16	3	Kapitálové příjmy	2 904	5 963	48	25	0	0	0	0	0	0
17	4	Přijaté dotace (transfery)	11 922	5 792	4 603	9 353	8 402	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
18	41	Neinvestiční přijaté dotace (transfery vč. hospodářské činnosti)	2 290	1 952	2 229	1 651	2 538	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
20	42	Investiční přijaté dotace (transfery)	9 633	3 840	2 374	7 702	5 864					
		z toho: 4112 a 4212 - neinvestiční a investiční dotace ze SR - souhrnného dotačního vztahu	592	578	585	572	458	400	400	400	400	400
21	1+2+3+4	PŘÍJMY CELKEM	52 746	53 861	52 603	60 085	61 870	59 020	61 470	64 102	67 070	70 020
22	5	Běžné výdaje	23 490	28 617	30 936	37 747	44 039	44 020	42 470	44 102	47 070	50 020
23	50	Výdaje na platy, ostatní platby za práci a pojistné	8 577	9 001	9 940	10 760	12 821	13 000	14 300	15 700	17 300	19 000
24	51	Neinvestiční nákupy a související výdaje ve výhledu bez oprav (položka 5171) a rezerv např. na pol. 5169 či mimořádných výdajů (pozn. v roce 2022 přesun dopravy z 5193 na 5213)	9 671	15 112	14 796	18 385	22 565	14 000	15 000	16 000	17 000	18 000
25	52	Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	201	238	186	2 215	272	300	300	300	300	300
26	533	Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím:	1 597	1 157	2 868	2 047	1 403	5 000	5 500	6 000	6 500	7 000
27	53 bez 533 až 59	Neinvestiční transfery obyvatelstvu, platby daní, půjčky neziskovkám, náhrady FO a ostatní neinv. výdaje:	3 444	3 110	3 146	4 340	2 968	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
28	59 pouze výhled a rozpočet	Rezerva na běžné výdaje, úroky a ostatní neinvestiční výdaje					4 010	8 720	4 370	3 102	2 970	2 720
29	6	Kapitálové výdaje	38 918	8 236	21 696	20 704	40 435	0	0	0	0	0
30	5+6	VÝDAJE CELKEM	62 408	36 854	52 632	58 451	84 474	44 020	42 470	44 102	47 070	50 020
31	ř.21 - ř.30	SALDO PŘÍJMU A VÝDAJŮ	-9 663	17 008	-28	1 634	-22 604	15 000	19 000	20 000	20 000	20 000
32	1+2+41	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	40 209	44 058	50 181	52 357	56 006	59 020	61 470	64 102	67 070	70 020
33	5	Běžné výdaje (provozní)*	23 490	28 617	30 936	37 747	44 039	44 020	42 470	44 102	47 070	50 020
34	ř.32-ř.33	PROVOZNÍ SALDO (POZOR, ve výhledu + opravy)	16 719	15 441	19 245	14 611	11 967	15 000	19 000	20 000	20 000	20 000
35	8123	Přijaté dlouhodobé půjčky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	8124	Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků	1 885	1 927	1 970	2 012	0	0	0	0	0	0
37	ř.31+ř.35-ř.36	Změna stavu na účtech a finančního majetku	-11 548	15 081	-1 999	-378	-22 604	15 000	19 000	20 000	20 000	20 000
38	8	FINANCOVÁNÍ ("+" je další "dluh", "-" opak)	9 663	-17 008	28	-1 634	22 604	-15 000	-19 000	-20 000	-20 000	-20 000
39	ř.21+ř.35	Kontrolní příjmy veškeré (včetně dluhů)	52 746	53 861	52 603	60 085	61 870	59 020	61 470	64 102	67 070	70 020
40	ř.30+ř.36+ř.37	Kontrolní výdaje veškeré (včetně splátek a úspor)	52 746	53 861	52 603	60 085	61 870	59 020	61 470	64 102	67 070	70 020
41	ř.39-ř.40	Kontrolní saldo úplné (včetně financování)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42		Stav na bankovních účtech, termínovaných vkladech a fondech...	18 275	32 756	32 100	30 790	8 186	23 186	42 186	62 186	82 186	102 186
43	ř.34-ř.36	Zbývá z provozního salda po uhrazení splátek úvěrů*	14 834	13 514	17 275	12 598	11 967	15 000	19 000	20 000	20 000	20 000
44	ř.1+ř.11+pol. 4112 a 4212	Dluhová základna	38 511	42 684	48 536	51 279	53 926	57 420	59 870	62 502	65 470	68 420
45	ř.36+leasing pol. 5178 +úroky pol. 5141	Dluhová služba	1 885	1 927	1 970	2 012	0	0	0	0	0	0
46	ř.45/ř.44 *	Ukazatel dluhové služby	4,89%	4,51%	4,06%	3,92%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
47	rozvaha D.II.1	Dlouhodobé úvěry a půjčky (splátané dlouhodobé závazky)	5 909	3 982	2 012	0	0	0	0	0	0	0
48	rozvaha A.IV	Dlouhodobé pohledávky (účet 462 až 471)	4 884	3 238	0	2 000	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800
49	rozvaha A.II.3	Stavby (účet 021)	311 244	308 280	316 953	330 911	330 911	330 911	330 911	330 911	330 911	330 911
50		Reprodukce dlouhodobého majetku (doporučený údaj)						8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
51	ř.34-ř.50	Zbývá po zahrnutí reprodukce majetku bez splátek dluhů (bez přijatých úvěrů, investičních dotací, kapitálových příjmů)						7 000	11 000	12 000	12 000	12 000

Vysvětlivky: RUD = rozpočtové určení daní (zákon č. 243/2000 Sb.)

POZ. Rozpis tříd, případné seskupení položek je ekvivalentem "Z toho:"

**bez 511 Oprav a rezerv; *ve výhledu včetně oprav

DOPORUČENÝ ÚDAJ**STROP ZÚSTATKU DLOUHODOBÝCH ÚVĚRŮ** 120 000

54 824 32 894 je 60% průměru příjmů za 4 roky

Zdroj: www.cityfinance.cz

Tabulka 11. Kumulovaný střednědobý výhled rozpočtu Jeseníku

Střednědobý výhled rozpočtu									tis.Kč
ř.	Druhé třídění dle rozp. skladby	Údaj	2024	2025 rozpočet srpen	2026 výhled	2027 výhled	2028 výhled	2029 výhled	2030 výhled
1	1	Daňové příjmy	41 696	44 110	48 620	51 070	53 702	56 670	59 620
11	2	Nedaňové příjmy	9 010	9 358	8 400	8 400	8 400	8 400	8 400
16	3	Kapitálové příjmy	25	0	0	0	0	0	0
17	4	Přijaté dotace (transfery)	9 353	8 402	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
18	41	Neinvestiční přijaté dotace (transfery vč. hospodářské činnosti)	1 651	2 538	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
20	42	Investiční přijaté dotace (transfery)	7 702	5 864	0	0	0	0	0
0	0	z toho: 4112 a 4212 - neinvestiční a investiční dotace ze SR - souhrnného dotačního vztahu	572	458	400	400	400	400	400
21	1+2+3+4	PŘÍJMY CELKEM	60 085	61 870	59 020	61 470	64 102	67 070	70 020
22	5	Běžné výdaje	37 747	44 039	44 020	42 470	44 102	47 070	50 020
29	6	Kapitálové výdaje	20 704	40 435	0	0	0	0	0
30	5+6	VÝDAJE CELKEM	58 451	84 474	44 020	42 470	44 102	47 070	50 020
31	ř.21 - ř.30	SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	1 634	-22 604	15 000	19 000	20 000	20 000	20 000
32	1+2+41	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	52 357	56 006	59 020	61 470	64 102	67 070	70 020
33	5	Běžné výdaje (provozní)*	37 747	44 039	44 020	42 470	44 102	47 070	50 020
34	ř.32-ř.33	PROVOZNÍ SALDO (POZOR, ve výhledu + opravy)	14 611	11 967	15 000	19 000	20 000	20 000	20 000
35	8123	Přijaté dlouhodobé půjčky	0	0	0	0	0	0	0
36	8124	Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků	2 012	0	0	0	0	0	0
42		Stav na bankovních účtech, termínovaných vkladech a fondech...	30 790	8 186	23 186	42 186	62 186	82 186	102 186
43	ř.34-ř.36	Zbývá z provozního salda po uhrazení splátek úvěrů*	12 598	11 967	15 000	19 000	20 000	20 000	20 000
47	rozvaha D.II.1	Dlouhodobé úvěry a půjčky (splatné dlouhodobé závazky)	0	0	0	0	0	0	0
48	rozvaha A.IV	Dlouhodobé pohledávky (účet 462 až 471)	2 000	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800
50		Reprodukce dlouhodobého majetku (doporučený údaj)			8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
51	ř.34-ř50	Zbývá po zahrnutí reprodukce majetku bez splátek dluhů (bez přijatých úvěrů, investičních dotací, kapitálových příjmů)			7 000	11 000	12 000	12 000	12 000
DOPORUČENÝ ÚDAJ									tis. Kč
STROP ZŮSTATKU DLOUHODOBÝCH ÚVĚRŮ									120 000
54 824 32 894 je 60% průměru příjmů za 4 roky									

*ve výhledu včetně oprav

Zdroj: www.cityfinance.cz

Příloha 2. Střednědobý výhled rozpočtu Jeseníku – dle zákona povinně zveřejňované informace**Tabulka 12. Informace podle zákona č. 250/2000 ke zveřejnění na úřední desce****Střednědobý výhled rozpočtu - informace podle zákona č. 250/2000 Sb.**

tis.Kč

Údaj	2026 výhled	2027 výhled	2028 výhled	2029 výhled	2030 výhled
PŘÍJMY CELKEM	59 020	61 470	64 102	67 070	70 020
VÝDAJE CELKEM	44 020	42 470	44 102	47 070	50 020
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	15 000	19 000	20 000	20 000	20 000
Dlouhodobé závazky (úvěry)	0	0	0	0	0
Dlouhodobé pohledávky (účet 462 až 471)	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800
Zbývá z provozního salda po uhrazení splátek úvěrů*	15 000	19 000	20 000	20 000	20 000
Účty, resp.krátkodobá finanční aktiva dle rozpočtu k 31.12.2025	8 186				

* finanční zdroje a potřeby dlouhodobě realizovaných záměrů (**Vypočte se = provozní saldo - splátky dluhů + opravy**)

Střednědobý výhled rozpočtu je zveřejněn na internetových stránkách samosprávy a je k dispozici v listinné podobě k nahlédnutí na úřadě samosprávy.

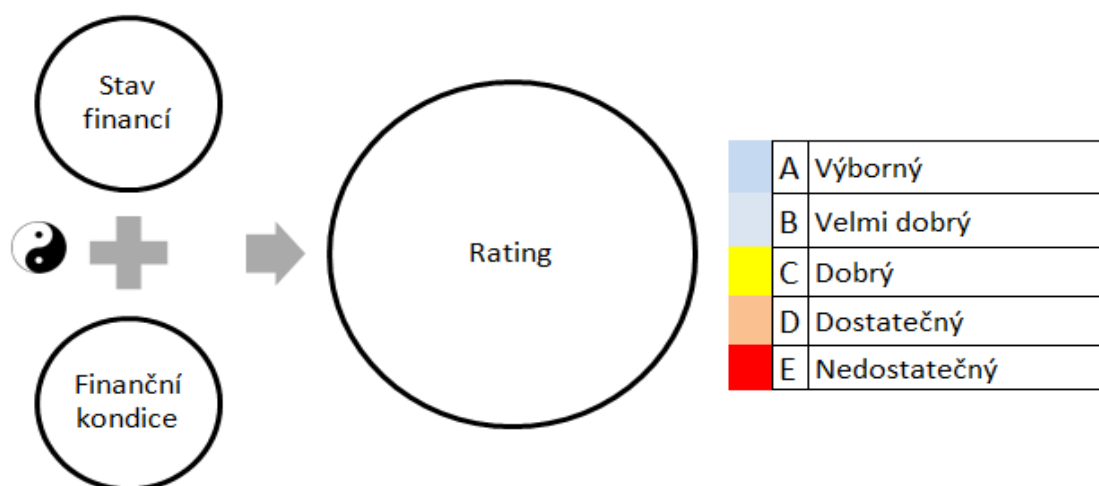
Příloha 3. Ekonomické hodnocení finančního zdraví (rating)

Předpokladem pro řízení financí s citem¹³ je znalost stavu financí a finanční kondice. Rozhodující pro budoucnost je vývoj, stav, trendy a potenciál financí. Teprve se znalostí finančního zdraví lze smysluplně navrhnout **finanční strategii**.

Samospráva může získat ucelený pohled na finance pouze tehdy, má-li souhrnné informace v časové řadě a v souvislostech. Bez těchto svodných údajů se může stát, že se finance snadno vymknou kontrole. Zhodnotíme nyní celkový vývoj financí samosprávy. Poté vyvodíme srozumitelné a stručné závěry, které vyhodnotíme tím, že stanovíme rating financí samosprávy a SWOT analýzu.

Ekonomické hodnocení finančního zdraví (rating)

Obrázek 3: Podstata hodnocení finančního zdraví dle CityFinance



Zdroj:

Luděk Tesař, www.cityfinance.cz

Použili jsme vlastní stupnici ekonomického hodnocení finančního zdraví samospráv, která je ojedinělá tím, že na rozdíl od stupnic jiných společností je zaměřená na praxi samosprávy. Současně hodnotíme stav financí a finanční kondici samosprávy. Hodnocení u ratingu je odstupňováno obdobně jako na vysokých školách na škále od A (výborný) až po E (nedostatečný).

Stav financí

Stav financí je finanční stavovou veličinou¹⁴ zobrazující aktuální stav finančních a účetních ukazatelů bez ohledu na finanční kondici subjektu.

¹³ www.cityfinance.cz

¹⁴ Stavová veličina vycházející zejména ze stavu závazků, příjmů, výdajů, salda rozpočtu, provozního salda, pohledávek, rozložení aktiv, cash flow, finanční obnovy majetku...

Finanční kondice (síla)

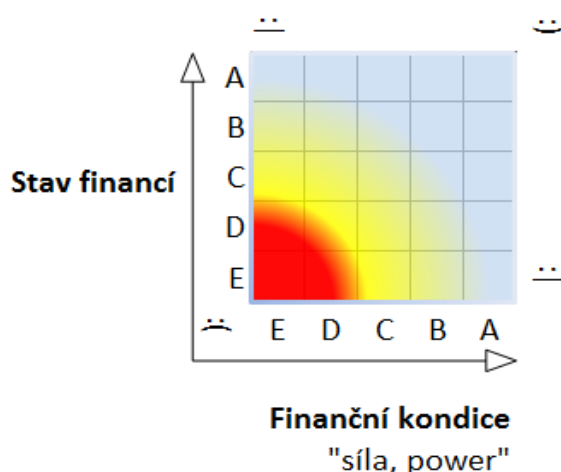
Finanční kondice zahrnuje finanční potenciál, tedy schopnost vytvářet finance bez ohledu na stav financí subjektu. Tento ukazatel je kondiční.¹⁵ Je stanoven s ohledem na „finanční velikost samosprávy“, myšleno finanční objemy, tedy běžné obraty na straně příjmů a výdajů.

Tabulka 13. Stupnice ekonomického hodnocení finančního zdraví (rating)

A	Výborný
B	Velmi dobrý
C	Dobrý
D	Dostatečný
E	Nedostatečný

Výsledkem hodnocení je zpracování do matice, kde pozice dle svislé osy znázorňuje stav financí a pozice dle základny vyhodnocuje finanční kondici (sílu). Pozice samosprávy v matici stanovuje výsledný rating, říkáme mu „sluneční rating“ díky vzhledu výsledného znázornění.

Obrázek 4. Matice pro hodnocení finančního zdraví obcí dle Cityfinance



POZ. Škála známkování jako ve škole, město pak představuje symbol planetky (zde není).

Čím dále a výše od "slunce" se v matici planetka nachází, tím lepší finanční zdraví města.

© Ludek Tesař, Cityfinance, www.cityfinance.cz

Zjednodušeně lze říci, že čím blíže „žhnoucímu slunci“ se město/městys/obec nachází, tím více jsou její (jeho) finance v ohrožení a „zóna života“ je v modrých polích.

¹⁵ Kondiční veličina, tedy schopnost vytvářet finance a měnit stav financí, vyjadřuje finanční potenciál.

Příloha 4. Úvod do finančního hospodaření samosprávy

Při posuzování finanční kondice obce, městyse nebo města je nutné si uvědomit, že rozpočet je složen z příjmů a výdajů. Příjmy se dělí na ty, které se každoročně opakují (tzv. běžné příjmy), to jsou veškeré příjmy, vyjma kapitálových příjmů (prodejů majetku) a investičních dotací. Výdaje je možné dělit podobně. Výdaje, které obec/městys/město musí každý rok vynaložit na provoz (běžné nebo též provozní výdaje, paralela ke státnímu rozpočtu, kde se nazývají mandatorními a quasi mandatorními výdaji). Běžné výdaje musí samospráva vydat ze zákona nebo jimi financuje své provozní aktivity (údržba města nebo obce, provoz příspěvkových organizací, organizačních složek, úřadu apod.). Rozdíl mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji nazýváme **provozní saldo** (to jsou prostředky, které zbývají samosprávě po úhradě provozu z běžných příjmů k „volnému“ rozhodování). Vedle běžných výdajů existují také investice (kapitálové výdaje). Kapitálové výdaje jsou nárazové výdaje většinou na rozvoj a větší opravy. Rozdíl mezi veškerými příjmy a veškerými výdaji uskutečněnými od 1. ledna do 31. prosince daného roku (tzv. rozpočtového roku) se nazývá **saldo rozpočtu**. Provozní saldo rozpočtu je ale jiný a mnohem důležitější údaj než samotné saldo rozpočtu. Když totiž existuje deficitní rozpočet, znamená to, že obec/městys/město realizovalo daný rok více výdajů než příjmů, ale deficit může být pokryt z úspor z předchozích let, z dotací, které dorazí až následující rok, úvěrem apod. Avšak záporné provozní saldo může znamenat vážnou situaci, kdy obec/městys/město již nemá dostatek pravidelných příjmů na úhradu samotného provozu (běžných výdajů). To je obdobné, jako kdyby lidem doma nezbývalo daný rok dost peněz z výplaty na nájem a jiné výdaje chodu domácnosti.

Vážnější úvaha se však týká delší budoucnosti fungování samosprávy a správy veřejného majetku. Města a obce v běžných výdajích většinou nemají zahrnuty **výdaje na odpisy**¹⁶ a nevytváří na ně ani rezervy, a to je opravdu velmi vážný problém. Města, městyse a obce financují opravy a havárie většinou z běžného rozpočtu nahodile a nevytváří odpovídající finanční zdroje (rezervy, fondy) na obnovu svého majetku, včetně technologických celků tak, aby existoval dlouhodobý finanční **přehled (bilance) potřeby financí na opravy a investice a skutečně vynaložených prostředků**. Přesto často budují nový majetek, který opět vyvolá potřebu vytvářet další zdroje na další odpisy (opravy a modernizace takto vybudovaného majetku). Výsledkem je často roky vytvořený zbytečně velký objem zanedbaného či zastaralého obecního majetku (včetně infrastruktury), který již dobře neslouží svému účelu.

¹⁶ Odpisy = v prostředí samospráv zjednodušeně finance potřebné na obnovu dosavadního majetku.

Ideální by byl stav, kdyby rozpočet samosprávy pokryl z běžných příjmů základní provozní výdaje¹⁷ a obnova majetku byla řešena tvorbou finančních zdrojů na odpisy majetku a jejich čerpání, obdobně jako je tomu v podnikatelském sektoru.

Obrázek 5. Na čem závisí příjmy a výdaje samosprávy

PŘÍJMY	VÝDAJE
Počet obyvatel	Provoz
Počet žáků	Objem a stav majetku – údržba
Velikost katastru	Majetek udržitelný = odpisy alokovány do výdajů či fondu na obnovu majetku
Daň z nemovitostí	Ceny nakupovaných služeb a zboží – kvalita a kvantita, vývoj cen a spotřeby
Místní poplatky	Efektivita organizací a společností
Vlastní činnost	Smlouvy – ceny vs. dodávky
Podniky, pronájmy majetku atd.	Zaměstnanci – kvalita a produktivita, počty a růst mezd
Dotace	Správa dluhu - výše a ceny dluhů
Na výkon státní správy	Úřad a samospráva – lidé a efektivita jejich práce, efektivita procesů
Na provoz zařízení samosprávy	Investice
Investiční dotace	Politika rozvoje a řízení projektů
Počet zaměstnanců pracujících v katastru	Obnova majetku
Výnosy sdílených daní v ČR	Rozložení portfolia aktiv vč. kapitálu
Prodeje majetku	Náklady na dluhy – úroky a poplatky

Zdroj: www.cityfinance.cz

Zřejmé je, že **samospráva může efektivně řídit finance především skrze výdaje, ale poměrně výrazně i úpravou některých běžných příjmů** (poplatky, daň z nemovitostí, ceny služeb apod.). Proto stav a vývoj financí bude vždy záviset především na stavu příjmů daného vnější ekonomikou, počtu obyvatel, a hlavně na politice samosprávy na straně výdajů.

¹⁷ tzn. kladné provozní saldo.

Příloha 5. Příjmy obce – podrobná struktura a vývoj za 4 roky**Tabulka 14. Příjmy Jeseníku – druhové třídění na položky v tis. Kč**

		tis. Kč						
Třída položek (název)	Položka	2021	2022	2023	2024	Změna poslední rok	Změna za 4 roky	Suma
Daňové příjmy	Příjem z daně z příjmů fyzických osob placené plátcí	4 729	5 053	5 813	6 333	520	1 604	21 929
Daňové příjmy	Příjem z daně z příjmů fyzických osob placené poplatníky	308	461	485	467	-18	159	1 721
Daňové příjmy	Příjem z daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně	800	1 024	1 399	1 452	53	652	4 675
Daňové příjmy	Příjem z daně z příjmů právnických osob	6 748	7 741	10 142	8 994	-1 148	2 246	33 624
Daňové příjmy	Příjem z daně z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je obec, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně	913	794	716	1 092	376	179	3 515
Daňové příjmy	Příjem z daně z přidané hodnoty	15 098	17 591	18 263	18 056	-206	2 959	69 008
Daňové příjmy	Příjem z odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu podle zákona upravujícího ochranu zemědělského půdního fondu	258	27	13	7	-6	-250	305
Daňové příjmy	Příjem z poplatku za odnětí pozemku podle lesního zákona	0	1	0	0	0	0	2
Daňové příjmy	Příjem z poplatku ze psů	54	53	49	49	0	-5	205
Daňové příjmy	Příjem z poplatku za obecní systém odpadového hospodářství a příjem z poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovitě věci	910	1 059	1 061	1 073	12	163	4 104
Daňové příjmy	Příjem ze zrušených místních poplatků	0	4	2	0	-2	0	6
Daňové příjmy	Příjem z úhrad za dobývání nerostů a poplatků za geologické práce	3	3	3	4	1	1	11
Daňové příjmy	Příjem ze správních poplatků	26	25	18	25	8	-1	95
Daňové příjmy	Příjem z daně z hazardních her s výjimkou dílčí daně z technických her	223	249	259	75	-183	-147	806
Daňové příjmy	Příjem z daně z hazardních her s výjimkou technických her neprovozovaných prostřednictvím internetu	0	0	0	211	211	211	211
Daňové příjmy	Příjem z daně z technických her neprovozovaných prostřednictvím internetu	0	0	0	104	104	104	104
Daňové příjmy	Příjem z daně z nemovitých věcí	2 121	2 254	2 113	3 753	1 640	1 632	10 242
Nedaňové příjmy	Příjem z poskytování služeb, výrobků, prací, výkonů a práv	1 758	1 993	2 725	2 736	11	978	9 213
Nedaňové příjmy	Příjem z prodeje zboží (již nakoupeného za účelem prodeje)	1	1	52	62	10	61	115
Nedaňové příjmy	Ostatní příjmy z vlastní činnosti	71	118	52	113	61	42	353
Nedaňové příjmy	Příjem z odvodů příspěvkových organizací	250	0	0	0	0	-250	250
Nedaňové příjmy	Příjem z pronájmu nebo pachtu pozemků	225	238	312	278	-34	53	1 052
Nedaňové příjmy	Příjem z pronájmu nebo pachtu ostatních nemovitých věcí a jejich částí	1 161	1 644	1 998	2 125	127	964	6 928
Nedaňové příjmy	Příjem z pronájmu nebo pachtu movitých věcí	3	4	4	2	-2	-1	13
Nedaňové příjmy	Ostatní příjmy z pronájmu nebo pachtu majetku	44	13	124	112	-12	67	292
Nedaňové příjmy	Příjem z úroků	21	676	763	822	59	801	2 282
Nedaňové příjmy	Příjem sankčních plateb přijatých od jiných osob	432	10	113	0	-113	-432	555
Nedaňové příjmy	Ostatní přijaté vratky transferů a podobné příjmy	0	0	1	0	-1	0	1
Nedaňové příjmy	Přijaté peněžité neinvestiční dary	10	68	102	293	191	283	473
Nedaňové příjmy	Příjem z pojistných plnění	0	0	200	359	159	359	559
Nedaňové příjmy	Přijaté neinvestiční příspěvky a náhrady	1 546	756	994	1 920	925	373	5 216
Nedaňové příjmy	Ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené	14	12	13	25	12	11	65
Nedaňové příjmy	Splátky půjčených prostředků od fyzických osob	192	238	162	164	3	-28	755
Kapitálové příjmy	Příjem z prodeje pozemků	1 218	400	0	0	0	-1 218	1 618
Kapitálové příjmy	Příjem z prodeje ostatních nemovitých věcí a jejich částí	899	0	0	0	0	-899	899
Kapitálové příjmy	Přijaté dary na pořízení dlouhodobého majetku	0	0	48	25	-23	25	73
Kapitálové příjmy	Ostatní kapitálové příjmy jinde nezařazené	787	5 563	0	0	0	-787	6 350
Přijaté transfery	Neinvestiční přijaté transfery z všeobecné pokladni správy státního rozpočtu	523	279	154	254	100	-269	1 210
Přijaté transfery	Neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu	592	578	585	572	-13	-20	2 327
Přijaté transfery	Ostatní neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu	1 174	443	1 490	196	-1 294	-978	3 303
Přijaté transfery	Neinvestiční přijaté transfery od krajů	0	0	0	629	629	629	629
Přijaté transfery	Ostatní neinvestiční přijaté transfery od rozpočtů územní úrovně	1	652	0	0	0	-1	653
Přijaté transfery	Investiční přijaté transfery ze státních fondů	6 081	0	0	0	0	-6 081	6 081
Přijaté transfery	Ostatní investiční přijaté transfery ze státního rozpočtu	1 070	3 120	2 054	7 222	5 169	5 152	13 467
Přijaté transfery	Investiční přijaté transfery od krajů	2 482	720	320	480	160	-2 002	4 002

Zdroj: MF ČR, www.cityfinance.cz

Příloha 6. Výdaje obce – podrobná struktura a vývoj za 4 roky**Tabulka 15. Běžné výdaje Jeseníku – odvětvové třídění v tis. Kč**

Pododdíl paragrafů (název)					tis. Kč			index 4roky
	2021	2022	2023	2024	Změna poslední rok	Změna za 4roky	Suma za 4 roky	
Regionální a místní správa	6 743	7 807	8 490	8 970	480	2 227	32 010	133
Komunální služby a územní rozvoj	4 090	3 733	3 172	3 337	165	-753	14 332	82
Zastupitelské orgány a volby	2 412	2 516	3 081	3 312	231	900	11 322	137
Předškolní a základní vzdělávání	1 821	1 835	3 437	2 524	-913	703	9 617	139
Pozemní komunikace	956	2 282	1 964	3 850	1 886	2 895	9 052	403
Nakládání s odpady	1 899	2 000	2 071	2 329	258	430	8 299	123
Ostatní činnosti v záležitostech kultury, církví a sdělovacích prostředků	591	1 354	2 015	3 777	1 762	3 186	7 736	639
Rozvoj bydlení a bytové hospodářství	929	1 387	1 300	1 795	494	866	5 411	193
Odvádění a čištění odpadních vod	728	1 409	1 106	976	-130	248	4 220	134
Ostatní finanční operace	1 011	892	654	700	47	-310	3 256	69
Ambulantní péče	0	0	0	2 000	2 000	2 000	2 000	0
Pitná voda	129	476	905	192	-712	63	1 702	149
Lesní hospodářství	434	365	304	387	83	-47	1 490	89
Zájmová činnost a rekreace	218	339	285	473	188	255	1 314	217
Pojištění funkčně nespecifikované	318	280	252	333	81	16	1 183	105
Sport	63	617	272	229	-43	166	1 182	364
Vnitřní obchod, služby a cestovní ruch	232	223	191	303	113	71	949	131
Ochrana přírody a krajiny	242	201	172	230	58	-12	845	95
Ostatní záležitosti civilní připravenosti pro krizové stavy	100	0	0	715	715	615	815	715
Ostatní činnost a nespecifikované výdaje v dopravě	98	209	201	184	-17	87	692	189
Požární ochrana	134	133	172	174	2	40	614	130
Ochrana památek a péče o kulturní dědictví a národní a historické povědomí	4	65	328	33	-295	28	430	770
Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc	0	0	193	218	25	218	410	0
Sdělovací prostředky	65	140	105	95	-10	29	405	145
Ochrana fyzických osob	0	0	0	306	306	306	306	0
Kultura	29	46	69	54	-15	26	198	190
Sociální poradenství	119	70	0	0	0	-119	189	0
Bezpečnost a veřejný pořádek	22	33	38	86	47	64	179	390
Ostatní činnosti	31	44	65	26	-39	-6	166	82
Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	29	40	46	48	2	19	162	165
Zahraniční pomoc a mezinárodní spolupráce jinde nezařazená	0	100	10	0	-10	0	110	0

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz Pozn. Řazeno dle sumy za 4roky sestupně a zobrazeny hodnoty nad 100 tis. Kč.

Tabulka 16. Běžné výdaje Jeseníku na § v tis. Kč

Paragraf (název)					Změna		INDEX
	2021	2022	2023	2024	2024-2021	Suma	
tis. Kč							4roky
Činnost místní správy	6 743	7 807	8 490	8 970	2 227	32 010	133
Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	3 589	3 010	2 458	2 283	-1 306	11 340	64
Zastupitelstva obcí	2 297	2 384	2 953	3 124	827	10 758	136
Základní školy	1 821	1 835	3 437	2 524	703	9 617	139
Silnice	838	2 282	1 964	3 641	2 803	8 725	434
Ostatní záležitosti kultury, církví a sdělovacích prostředků	198	1 354	2 015	3 777	3 579	7 343	1 908
Bytové hospodářství	780	1 194	1 219	1 575	795	4 768	202
Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly	728	1 409	1 106	976	248	4 220	134
Sběr a svoz komunálních odpadů	789	921	932	1 134	344	3 775	144
Sběr a svoz ostatních odpadů jiných než nebezpečných a komunálních	0	1 023	1 091	1 155	1 155	3 269	0
Ostatní finanční operace	1 011	892	654	700	-310	3 256	69
Veřejné osvětlení	501	723	712	1 051	550	2 987	210
Stomatologická péče	0	0	0	2 000	2 000	2 000	0
Pitná voda	129	476	905	192	63	1 702	149
Podpora ostatních produkčních činností	434	365	304	387	-47	1 490	89
Pojištění funkčně nespecifikované	318	280	252	333	16	1 183	105
Sportovní zařízení ve vlastnictví obce	63	617	272	229	166	1 182	364
Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	1 070	0	0	0	-1 070	1 070	0
Ostatní zájmová činnost a rekreace	215	180	273	292	77	960	136
Cestovní ruch	232	223	191	303	71	949	131
Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň	242	201	172	230	-12	845	95
Ostatní záležitosti civilní připravenosti na krizové stavy	100	0	0	715	615	815	715
Dopravní obslužnost veřejnými službami - linková	98	209	201	184	87	692	189
Nebytové hospodářství	149	193	81	220	71	643	148
Požární ochrana - dobrovolná část	134	133	172	174	40	614	130
Pořízení, zachování a obnova hodnot místního kulturního, národního a historického povědomí	4	65	328	33	28	430	770
Zájmová činnost v kultuře	393	0	0	0	-393	393	0
Ostatní sociální péče a pomoc ostatním skupinám fyzických osob	0	0	143	218	218	360	0
Ostatní záležitosti sdělovacích prostředků	63	113	90	92	29	357	146
Využití volného času dětí a mládeže	3	159	12	180	177	354	5 510
Ostatní záležitosti pozemních komunikací	117	0	0	209	92	327	178
Krizová opatření	16	0	0	306	290	321	1 957
Volby do zastupitelstev územních samosprávných celků	0	105	0	100	100	204	0
Základní sociální poradenství	119	70	0	0	-119	189	0
Bezpečnost a veřejný pořádek	22	33	38	86	64	179	390
Sběr a svoz nebezpečných odpadů	34	53	45	38	4	170	112
Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	29	40	46	48	19	162	165
Volba prezidenta republiky	0	27	129	0	0	156	0
Činnosti knihovnické	29	46	40	25	-4	140	86
Finanční vypořádání	31	44	35	26	-6	136	82
Volby do Parlamentu ČR	115	0	0	0	-115	115	0
Humanitární zahraniční pomoc přímá	0	100	10	0	0	110	0

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz Pozn. Řazeno dle sumy za 4roky sestupně a zobrazeny hodnoty nad 100 tis. Kč.

Tabulka 17. Běžné výdaje Jeseníku podrobně na položky a § v tis. Kč

							tis. Kč		Index za 4 roky
Položka	§	2021	2022	2023	2024	Změna za 4 roky	Suma		
Platy zaměstnanců v pracovním poměru výjma zaměstnanců na služebních místech	Činnost místní správy	3 789	4 221	4 516	4 903	1 114	17 429	129	
Odměny členů zastupitelstev obcí a krajů	Zastupitelstva obcí	1 769	1 742	2 205	2 315	547	8 031	131	
Opravy a udržování	Silnice	626	2 159	1 870	3 374	2 748	8 029	539	
Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím	Základní školy	1 024	1 140	1 792	1 941	917	5 897	190	
Povinné pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	Činnost místní správy	946	1 042	1 120	1 217	271	4 325	129	
Nákup ostatních služeb	Sběr a svoz komunálních odpadů	760	906	929	1 134	374	3 728	149	
Platby daní krajům, obcím a státním fondům	Ostatní finanční operace	913	794	716	1 092	179	3 515	120	
Nákup ostatních služeb	Sběr a svoz ostatních odpadů jiných než nebezpečných a komunálních	0	1 018	1 086	1 149	1 149	3 253	0	
Elektrická energie	Veřejné osvětlení	376	643	555	749	373	2 323	199	
Nákup ostatních služeb	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	673	963	203	326	-347	2 166	49	
Elektrická energie	Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly	384	682	444	566	182	2 076	147	
Opravy a udržování	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	310	491	757	501	191	2 058	162	
Nákup ostatních služeb	Činnost místní správy	432	596	521	493	61	2 042	114	
Neinvestiční transfery nefinančním podnikatelům – právnickým osobám	Stomatologická péče	0	0	0	2 000	2 000	2 000	0	
Opravy a udržování	Bytové hospodářství	392	717	547	277	-114	1 934	71	
Opravy a udržování	Ostatní záležitosti kultury, církví a sdělovacích prostředků	0	11	120	1 779	1 779	1 910	0	
Ostatní osobní výdaje	Činnost místní správy	276	400	454	588	313	1 719	213	
Platy zaměstnanců v pracovním poměru výjma zaměstnanců na služebních místech	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	615	455	370	267	-348	1 707	43	
Neinvestiční transfery zřízeným příspěvkovým organizacím	Základní školy	568	0	1 057	76	-492	1 701	13	
Ostatní neinvestiční transfery rozpočtům územní úrovně	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	1 188	158	152	172	-1 017	1 670	14	
Povinné pojistné na veřejné zdravotní pojištění	Činnost místní správy	343	380	407	442	98	1 572	129	
Povinné pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	Zastupitelstva obcí	339	338	425	447	109	1 549	132	
Odměny za užití duševního vlastnictví	Ostatní záležitosti kultury, církví a sdělovacích prostředků	38	399	420	573	535	1 431	1508	
Ostatní neinvestiční transfery fyzickým osobám	Činnost místní správy	250	321	389	451	201	1 410	181	
Nákup ostatních služeb	Podpora ostatních produkčních činností	378	330	292	372	-6	1 371	98	
Služby peněžních ústavů	Pojištění funkčně nespecifikované	318	280	252	333	16	1 183	105	
Plyn	Ostatní záležitosti kultury, církví a sdělovacích prostředků	0	160	530	444	444	1 134	0	
Nákup ostatních služeb	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	1 066	0	0	0	-1 066	1 066	0	
Plyn	Bytové hospodářství	112	124	432	374	262	1 042	334	
Nákup ostatních služeb	Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly	95	433	226	289	194	1 042	305	
Pohonné hmoty a maziva	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	246	280	260	247	1	1 033	100	
Neinvestiční půjčené prostředky fyzickým osobám	Činnost místní správy	200	200	200	200	0	800	100	
Plyn	Základní školy	103	96	393	194	91	786	188	
Nákup ostatních služeb	Pitná voda	40	86	601	33	-7	759	83	
Výdaje na věcné dary	Cestovní ruch	142	202	170	245	103	759	172	
Nákup ostatních služeb	Ostatní záležitosti kultury, církví a sdělovacích prostředků	42	285	240	171	129	738	408	
Povinné pojistné na veřejné zdravotní pojištění	Zastupitelstva obcí	162	159	199	211	49	730	130	
Neinvestiční transfery krajům	Dopravní obslužnost veřejnými službami - linková	98	209	201	184	87	692	189	
Neinvestiční transfery spolkům	Ostatní zájmová činnost a rekreace	181	133	166	200	19	679	111	
Nákup ostatních služeb	Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň	179	86	168	230	51	662	129	
Nákup materiálu jinde nezařazený	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	152	183	158	126	-26	619	83	
Výdaje na věcné dary	Ostatní záležitosti kultury, církví a sdělovacích prostředků	59	89	192	210	151	550	356	
Opravy a udržování	Sportovní zařízení ve vlastnictví obce	1	520	0	0	-1	521	0	
Nákup ostatních služeb	Silnice	178	103	51	184	6	516	103	

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz Pozn. Řazeno dle sumy za 4 roky a zobrazeny hodnoty nad 500 tis. Kč.

Tabulka 18. Opravy a udržování vyjádřeno výdaji Jeseníku v tis. Kč

tis. Kč

§ v položce oprav a udržování	2021	2022	2023	2024	Suma
Silnice	626	2 159	1 870	3 374	8 029
Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	310	491	757	501	2 058
Bytové hospodářství	392	717	547	277	1 934
Ostatní záležitosti kultury, církví a sdělovacích prostředků	0	11	120	1 779	1 910
Sportovní zařízení ve vlastnictví obce	1	520	0	0	521
Veřejné osvětlení	125	80	143	147	495
Pitná voda	0	271	56	159	487
Základní školy	0	118	165	124	406
Pořízení, zachování a obnova hodnot místního kulturního, národního a historického povědomí	0	42	324	18	385
Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly	2	91	274	0	367
Ostatní záležitosti pozemních komunikací	0	0	0	209	209

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz Pozn. Řazeno dle sumy za 4roky sestupně a zobrazeny hodnoty nad 200 tis. Kč.

Tabulka 19. Investice Jeseníku na položky v tis. Kč

tis. Kč

Položka (název)	2021	2022	2023	2024	Suma
Stavby	37 760	6 706	21 542	19 130	85 138
Stroje, přístroje a zařízení	244	962	68	882	2 156
Pozemky	914	548	86	492	2 040
Investiční transfery církvím a náboženským společnostem	0	0	0	200	200
Kulturní předměty	0	20	0	0	20

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz Pozn. Řazeno dle sumy za 4roky sestupně.

Tabulka 20. Investice Jeseníku na § v tis. Kč

tis. Kč

Paragraf (název)	2021	2022	2023	2024	Suma
Základní školy	0	0	3 693	11 343	15 036
Bytové hospodářství	10 943	1 823	0	1 077	13 843
Ostatní záležitosti pozemních komunikací	10 502	0	1 682	922	13 106
Cestovní ruch	10 286	0	0	0	10 286
Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	2 186	3 049	704	1 467	7 405
Veřejné osvětlení	18	203	5 922	0	6 143
Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly	0	0	5 815	139	5 955
Sportovní zařízení ve vlastnictví obce	22	0	1 024	2 647	3 692
Ostatní záležitosti kultury, církví a sdělovacích prostředků	0	189	2 325	94	2 608
Pohřebnictví	2 493	0	0	0	2 493
Provoz veřejné silniční dopravy	0	0	0	2 295	2 295
Silnice	1 327	0	385	84	1 796
Pořízení, zachování a obnova hodnot místního kulturního, národního a historického povědomí	97	1 304	90	136	1 627
Pitná voda	135	1 243	0	153	1 532
Činnost místní správy	244	250	0	0	494
Ubytování a stravování	409	0	0	0	409
Vodní díla v zemědělské krajině	0	126	55	147	328
Rybářství	256	0	0	0	256
Činnosti registrovaných církví a náboženských společností	0	0	0	200	200

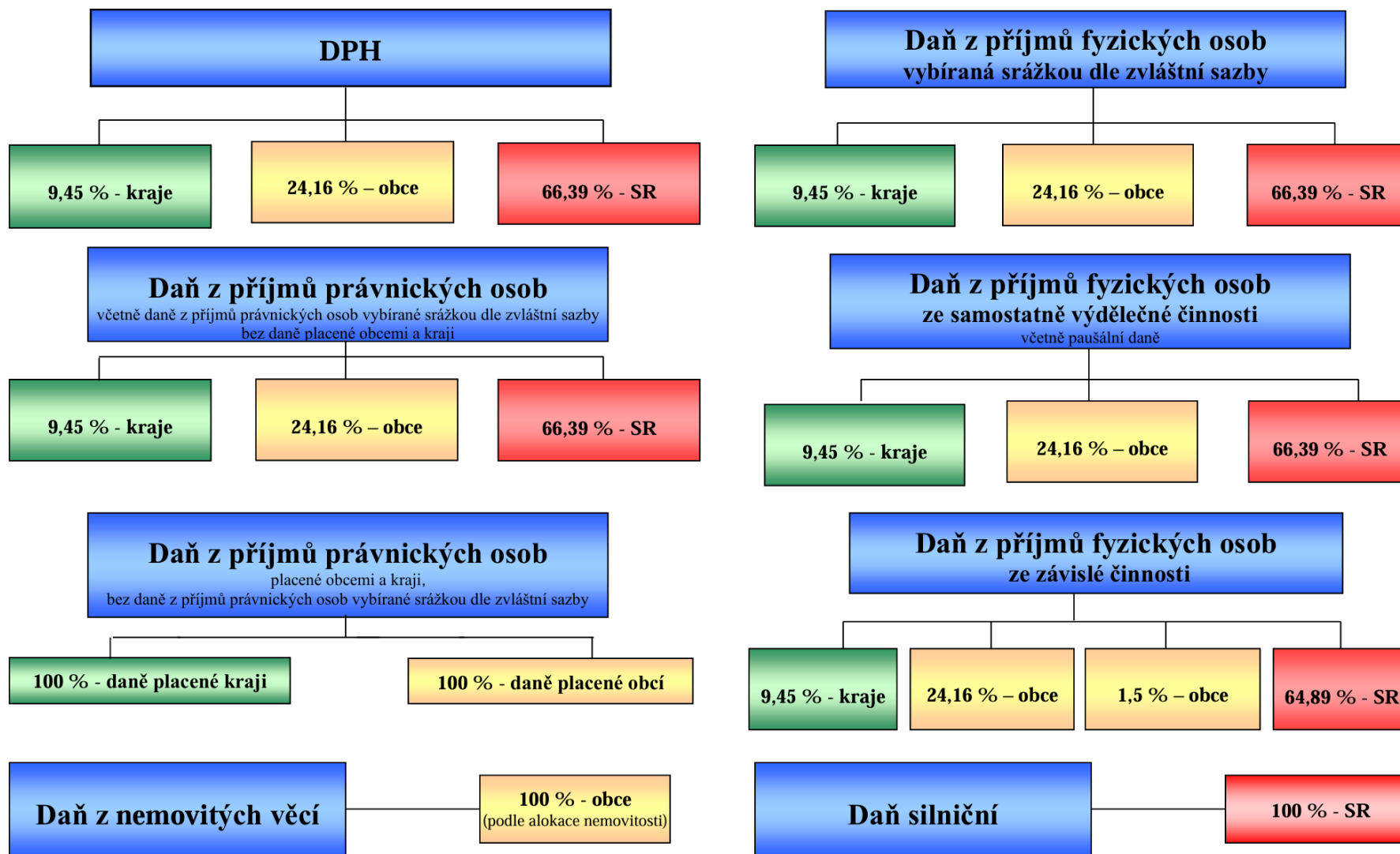
Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz Pozn. Řazeno dle sumy za 4roky sestupně a zobrazeny hodnoty nad 200 tis. Kč.

Tabulka 21. Investice Jeseníku podrobně na položky a paragrafy v tis. Kč

tis. Kč

Položka	§	2021	2022	2023	2024	Suma
Stavby	Základní školy	0	0	3 693	11 343	15 036
Stavby	Bytové hospodářství	10 943	1 823	0	1 077	13 843
Stavby	Ostatní záležitosti pozemních komunikací	10 502	0	1 682	922	13 106
Stavby	Cestovní ruch	10 286	0	0	0	10 286
Stavby	Veřejné osvětlení	18	203	5 922	0	6 143
Stavby	Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly	0	0	5 815	57	5 873
Stavby	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	1 272	2 501	550	175	4 498
Stavby	Sportovní zařízení ve vlastnictví obce	22	0	1 024	2 647	3 692
Stavby	Ostatní záležitosti kultury, církví a sdělovacích prostředků	0	189	2 325	94	2 608
Stavby	Pohřebnictví	2 493	0	0	0	2 493
Stavby	Provoz veřejné silniční dopravy	0	0	0	2 295	2 295
Pozemky	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	914	548	86	492	2 040
Stavby	Silnice	1 327	0	385	84	1 796
Stavby	Pořízení, zachování a obnova hodnot místního kulturního, národního a historického povědomí	97	1 284	90	136	1 607
Stavby	Pitná voda	135	580	0	153	868
Stroje, přístroje a zařízení	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	0	0	68	800	868
Stroje, přístroje a zařízení	Pitná voda	0	663	0	0	663
Stroje, přístroje a zařízení	Činnost místní správy	244	250	0	0	494
Stavby	Ubytování a stravování	409	0	0	0	409
Stavby	Vodní díla v zemědělské krajině	0	126	55	147	328
Stavby	Rybářství	256	0	0	0	256
Investiční transfery církvím a náboženským společnostem	Činnosti registrovaných církví a náboženských společností	0	0	0	200	200
Stroje, přístroje a zařízení	Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly	0	0	0	82	82
Stroje, přístroje a zařízení	Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň	0	49	0	0	49
Kulturní předměty	Pořízení, zachování a obnova hodnot místního kulturního, národního a historického povědomí	0	20	0	0	20

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz Pozn. Řazeno dle sumy za 4 roky sestupně.

Příloha 7. Rozpočtové určení daní (tzv. RUD) od 1. 1. 2025 do 31.12.2025

Zdroj: MF ČR

Příloha 8. Právnícké osoby s vlivem obce a přehled dluhů

Tabulka 22. Příspěvkové organizace Jeseníku

Období: 31.08.2025

Poznámka: Počet organizací: 1

IČO	Název	Klasifikace COFOG
70985871	Základní škola a Mateřská škola Jeseník nad Odrou okres Nový Jičín, příspěvková organizace	Primární vzdělávání

Zdroj: MF ČR, POZ. COFOG (Classification of the Functions of Government), v překladu Klasifikace funkcí vládních institucí je mezinárodně používaný klasifikační standard pro členění výdajů států (státních rozpočtů) s ohledem na jejich účel (funkci)

Tabulka 23. Jiné právnícké osoby s účastí Jeseníku

Rok: 2024

IČ/Kód právnícké osoby	Název právnícké osoby	Vliv přímý (%)	Vliv nepřímý (%)	Podíl přímý (%)	Podíl nepřímý (%)
70953201	Mikroregion Odersko	9,09%	0,00%	12,86%	0,00%
69581762	REGION POODŘÍ	5,00%	0,00%	7,50%	0,00%
68941773	Euroregion Silesia - CZ	1,72%	0,00%	1,72%	0,00%
25872826	ASOMPO, a.s.	1,62%	0,00%	1,62%	0,00%
64937178	Spolek pro obnovu venkova ČR	0,12%	0,00%	0,12%	0,00%
63113074	Svaz měst a obcí České republiky	0,04%	0,00%	0,04%	0,00%
75130165	Sdružení místních samospráv České republiky, z. s.	0,04%	0,00%	0,04%	0,00%

Zdroj: MF ČR

Tabulka 24. Přehled přijatých úvěrů, zápůjček a návratných výpomocí Jeseníku v tis. Kč

Rok: 2024

Řád částek: tisíce Kč

Poskytovatel název	Typ název	Účel úvěru, zápůjčky nebo NFV	Datum smlouvy	Termín splatnosti	Sjednaná částka	Čerpaná částka	Splacená jistina	Zaplacené úroky a poplatky
Česká spořitelna, a.s.	Úvěr	Kanalizace a ČOV obce Jeseník nad Odrou	03.04.2013	31.12.2024	20 800	20 800	20 800	2 833

Zdroj: MF ČR

Příloha 9. Vybrané oblasti hospodaření z finančních výkazů obce

Důležitá pozn.: Údaje jsou účetně zachycené z pohledu finančních toků z výkazu rozpočtu a členění jeho §. Je třeba vnímat následující údaje jako orientační, protože nejsou zachyceny finanční toky z jiných zdrojů a jinými cestami, zejména v případě existence přijatých dotací, externích společností, smluv, u kterých se platí za dané činnosti dodavateli společně s dalšími činnostmi (např. odpady + zimní údržba) a případně společností dotovaných samosprávou a fungujících v daných oblastech. V takových případech nemusí být finanční toky příjmů a výdajů evidované na příslušném paragrafu sledované oblasti a finance nemusí být v takových případech kompletní a tím směřodonné.

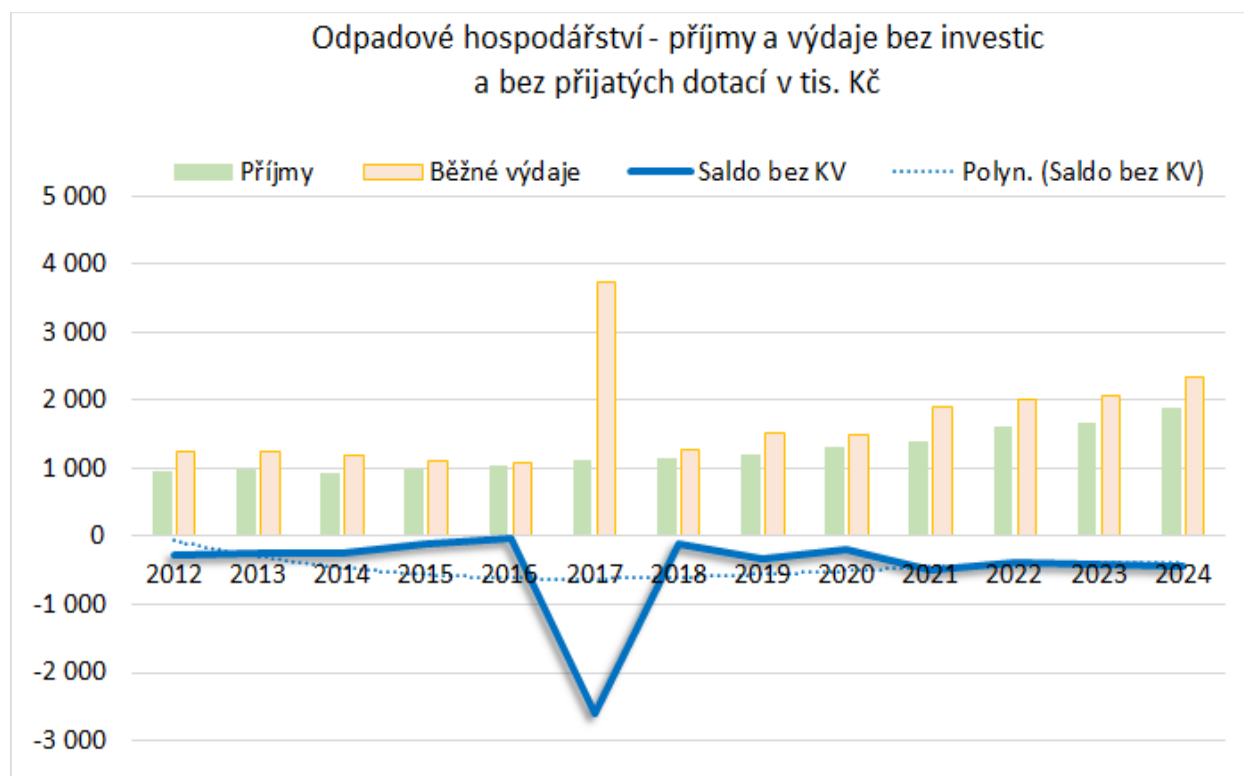
Tabulka 25. Odpadové hospodářství Jeseníku dle výkazů, příjmy, výdaje a saldo

														tis. Kč
Nakládání s odpady	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	SUMA
Příjmy	950	996	940	986	1 033	1 123	1 157	1 210	1 308	1 393	1 610	1 662	1 885	16 254
Výdaje	1 275	1 297	1 183	1 102	1 065	4 302	1 274	1 529	1 502	1 899	2 000	2 071	2 329	22 827
Saldo	-325	-300	-242	-116	-32	-3 180	-117	-319	-194	-505	-390	-409	-444	-6 573

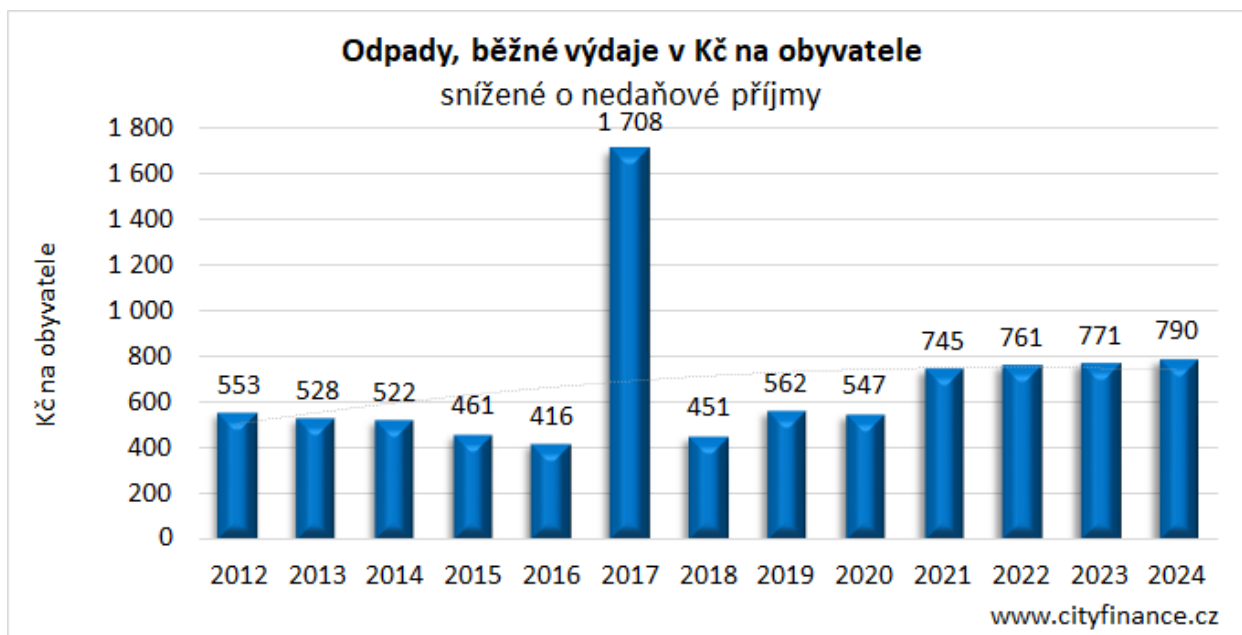
Zdroj: MF ČR, www.cityfinance.cz

Odpadové hospodářství ukázalo doplácení. Aktuálně je poplatek nastaven na 800 Kč na poplatníka. Samospráva vybrala v roce 2024 cca 559 Kč na obyvatele a zaplatila 790 Kč na obyvatele, což je neobvykle nízká částka v rámci běžných hodnot v ČR. Samospráva Jeseníku za 13let doplatila za tvůrce odpadů **6,6 mil. Kč**.

Graf 40. Odpadové hospodářství Jeseníku, příjmy, výdaje bez investic a saldo v tis. Kč



Zdroj: MF ČR, www.cityfinance.cz

Graf 41. Odpadové hospodářství Jeseníku, kolik by se muselo vybrat na obyvatele aby byl výsledek příjmů a výdajů = 0


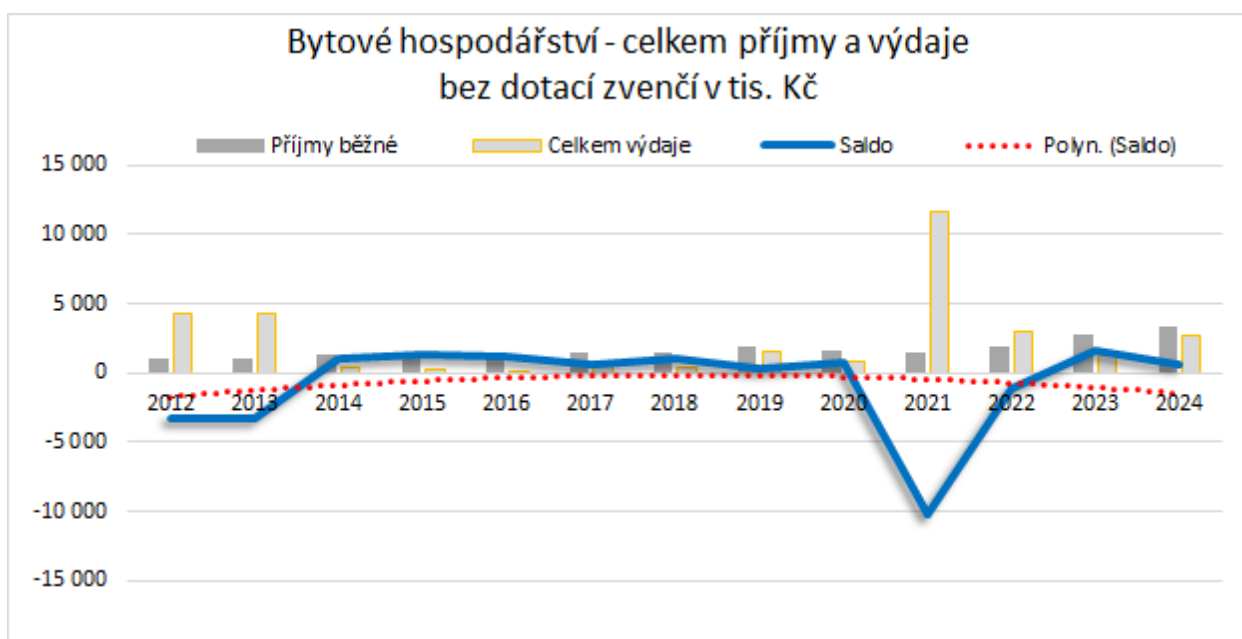
Zdroj: MF ČR, www.cityfinance.cz

Tabulka 26. Bytové hospodářství Jeseníku dle výkazů, příjmy, výdaje a saldo

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	SUMA
§3612														
Příjmy běžné	992	1 054	1 401	1 493	1 433	1 511	1 532	1 879	1 625	1 498	1 970	2 830	3 303	22 520
Celkem výdaje	4 268	4 275	376	210	182	847	406	1 496	885	11 723	3 017	1 219	2 652	31 557
Saldo	-3 276	-3 221	1 024	1 283	1 251	663	1 126	383	739	-10 225	-1 047	1 611	651	-9 038

tis. Kč

Zdroj: MF ČR, www.cityfinance.cz

Graf 42. Bytové hospodářství Jeseníku, příjmy, výdaje, saldo v tis. Kč


Zdroj: MF ČR, www.cityfinance.cz

Seznam obrázků, tabulek a grafů

Obrázky

OBRÁZEK 1. RATING – HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ JESENÍKU.....	35
OBRÁZEK 2. PŘEDPOKLADY PROSPERITY MĚST A OBCÍ (ČERVENĚ NA ČEM MŮŽE SAMOSPRÁVA VÍCE ZAPRACOVAT)	37
OBRÁZEK 3: PODSTATA HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ DLE CITYFINANCE	53
OBRÁZEK 4. MATICE PRO HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ OBCÍ DLE CITYFINANCE	54
OBRÁZEK 5. NA ČEM ZÁVISÍ PŘÍJMY A VÝDAJE SAMOSPRÁVY	56

Tabulky

TABULKA 1. VÝVOJ ZÁKLADNÍCH UKAZATELŮ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ JESENÍKU	8
TABULKA 2. PODROBNÝ VÝVOJ DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ JESENÍKU	13
TABULKA 3. POLOŽKY DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ JESENÍKU SE ZMĚNAMI V TIS. KČ	13
TABULKA 4. NEDAŇOVÉ PŘÍJMY JESENÍKU PODROBNĚ NA POLOŽKY A § V TIS. KČ.....	15
TABULKA 5. VÝVOJ PROVOZNÍHO SALDA JESENÍKU	26
TABULKA 6. SILNÉ A SLABÉ STRÁNKY FINANCÍ JESENÍKU (ŘAZENO DLE VÝZNAMU SESTUPNĚ).....	34
TABULKA 7. PŘÍLEŽITOSTI A OHROŽENÍ FINANCÍ JESENÍKU (ŘAZENO DLE VÝZNAMU SESTUPNĚ).....	35
TABULKA 8. VÝHLED PROVOZNÍHO SALDA JESENÍKU	46
TABULKA 9. PODROBNÝ STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU JESENÍKU.....	49
TABULKA 10. PODROBNÝ STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU JESENÍKU S POHLEDEM NA FINANCE OD R. 2021.....	50
TABULKA 11. KUMULOVANÝ STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU JESENÍKU	51
TABULKA 12. INFORMACE PODLE ZÁKONA Č. 250/2000 KE ZVEŘEJNĚNÍ NA ÚŘEDNÍ DESCE	52
TABULKA 13. STUPNICE EKONOMICKÉHO HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ (RATING)	54
TABULKA 14. PŘÍJMY JESENÍKU – DRUHOVÉ TŘÍDĚNÍ NA POLOŽKY V TIS. KČ.....	57
TABULKA 15. BĚŽNÉ VÝDAJE JESENÍKU – ODVĚTVOVÉ TŘÍDĚNÍ V TIS. KČ.....	58
TABULKA 16. BĚŽNÉ VÝDAJE JESENÍKU NA § V TIS. KČ.....	59
TABULKA 17. BĚŽNÉ VÝDAJE JESENÍKU PODROBNĚ NA POLOŽKY A § V TIS. KČ	60
TABULKA 18. OPRAVY A UDRŽOVÁNÍ VYJÁDŘENO VÝDAJI JESENÍKU V TIS. KČ	61
TABULKA 19. INVESTICE JESENÍKU NA POLOŽKY V TIS. KČ.....	61
TABULKA 20. INVESTICE JESENÍKU NA § V TIS. KČ.....	61
TABULKA 21. INVESTICE JESENÍKU PODROBNĚ NA POLOŽKY A PARAGRAFY V TIS. KČ	62
TABULKA 22. PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE JESENÍKU	64
TABULKA 23. JINÉ PRÁVNICKÉ OSOBY S ÚČASTÍ JESENÍKU	64
TABULKA 24. PŘEHLED PŘIJATÝCH ÚVĚŘŮ, ZÁPŮJČEK A NÁVRATNÝCH VÝPOMOCÍ JESENÍKU V TIS. KČ	64
TABULKA 25. ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ JESENÍKU DLE VÝKAZŮ, PŘÍJMY, VÝDAJE A SALDO	65
TABULKA 26. BYTOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ JESENÍKU DLE VÝKAZŮ, PŘÍJMY, VÝDAJE A SALDO	66

Grafy

GRAF 1. POČET OBYVATEL, ŽÁKŮ A ZAMĚSTNANCŮ V JESENÍKU.....	5
GRAF 2. SUMA DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ DLE KRITÉRIA POČTU ŽÁKŮ PRO JESENÍK	7
GRAF 3. ZMĚNY OBYVATEL, ŽÁKŮ A ZAMĚSTNANCŮ ZA POSLEDNÍCH 10 LET S FINANČNÍMI DOPADY NA ROČNÍ SDÍLENÉ DAŇOVÉ PŘÍJMY JESENÍKU	7
GRAF 4. VÝVOJ SALDA ROZPOČTU JESENÍKU.....	9
GRAF 5. VÝVOJ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ JESENÍKU.....	9
GRAF 6. VÝVOJ STRUKTURY PŘÍJMŮ JESENÍKU	10

GRAF 7: VÝVOJ DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ JESENÍKU V TIS. KČ	11
GRAF 8: VÝVOJ ZMĚN A STRUKTURY DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ JESENÍKU	12
GRAF 9: VÝVOJ NEDAŇOVÝCH PŘÍJMŮ JESENÍKU V TIS. KČ.....	14
GRAF 10: NEJVYŠŠÍ NEDAŇOVÉ PŘÍJMY JESENÍKU ZA 4 ROKY NA POLOŽKY	14
GRAF 11: VÝVOJ DOTACÍ A KAPITÁLOVÝCH PŘÍJMŮ JESENÍKU	16
GRAF 12: MIMOŘÁDNÉ PŘÍJMY A INVESTICE JESENÍKU	16
GRAF 13: STRUKTURA A VÝVOJ VÝDAJŮ JESENÍKU	17
GRAF 14: VÝVOJ INVESTIC JESENÍKU A JEJICH KRYTÍ Z DOTACÍ A VLASTNÍCH ZDROJŮ	18
GRAF 15: SUMA NEJVYŠŠÍCH INVESTIC JESENÍKU ZA UPLYNULÉ 4 ROKY	19
GRAF 16: VÝVOJ ZÁKLADNÍCH BĚŽNÝCH VÝDAJŮ JESENÍKU	19
GRAF 17: SUMA NEJVYŠŠÍCH BĚŽNÝCH VÝDAJŮ JESENÍKU ZA 4 ROKY V TIS. KČ.....	20
GRAF 18: NEJVYŠŠÍ RŮST BĚŽNÝCH VÝDAJŮ JESENÍKU ZA 4 ROKY V TIS. KČ.....	20
GRAF 19: FINANČNÍ SCHOPNOST JESENÍKU UDRŽOVAT DOSAVADNÍ MAJETEK	21
GRAF 20: FINANCOVÁNÍ OBNOVY A BUDOVÁNÍ MAJETKU JESENÍKU V TIS. KČ.....	22
GRAF 21: VÝVOJ PROVOZNÍHO HOSPODAŘENÍ JESENÍKU	23
GRAF 22: VÝVOJ PROVOZNÍHO SALDA JESENÍKU	24
GRAF 23: PROVOZNÍ SALDO JESENÍKU, BĚŽNÉ PŘÍJMY, BĚŽNÉ VÝDAJE A SALDO	25
GRAF 24: VÝVOJ ZÁTĚŽE PROVOZNÍHO SALDA SPLÁTKAMI DLUHŮ JESENÍKU	25
GRAF 25: POROVNÁNÍ VÝVOJE PROVOZNÍHO SALDA JESENÍKU S PRŮMĚREM V ČR	26
GRAF 26: POROVNÁNÍ FINANČNÍ KONDICE JESENÍKU S PRŮMĚREM V ČR (KČ/OBYV.).....	27
GRAF 27: VÝVOJ FINANČNÍ KONDICE JESENÍKU (MODRÉ SLOUPCE)	28
GRAF 28: VOLNÝ FINANČNÍ PROSTOR SAMOSPRÁVY JESENÍKU Z BĚŽNÝCH PŘÍJMŮ.....	29
GRAF 29: VÝVOJ OKAMŽITÉHO FINANČNÍHO POTENCIÁLU JESENÍKU.....	29
GRAF 30: OPRAVY A INVESTICE VS. KRÁTKODOBÁ FINANČNÍ AKTIVA JESENÍKU	30
GRAF 31: STRUKTURA KRÁTKODOBÉHO FINANČNÍHO MAJETKU JESENÍKU	30
GRAF 32: FINANČNÍ PLÁNOVÁNÍ VS REALITA JESENÍKU UKAZUJE VÝBORNOU KVALITU/PŘESNOST FINANČNÍHO PLÁNOVÁNÍ	31
GRAF 33: VÝVOJ DLUHŮ A SPLÁTEK JESENÍKU	32
GRAF 34: VÝVOJ DLOUHODOBÝCH POHLEDÁVEK JESENÍKU	32
GRAF 35: GRAFICKÉ VYJÁDRĚNÍ PŘEDPOKLÁDANÝCH FINANČNÍCH MOŽNOSTÍ JESENÍKU NA OBDOBÍ 5 LET 2026 AŽ 2030 PO ÚHRADĚ PROVOZU BEZ PŘIJATÝCH INVESTIČNÍCH DOTACÍ A KAPITÁLOVÝCH PŘÍJMŮ V MIL. KČ	42
GRAF 36: VÝVOJ A VÝHLED FINANČNÍ KONDICE JESENÍKU S VYJÁDRĚNÍM SPLÁTEK DLUHŮ	45
GRAF 37: VÝVOJ A VÝHLED DOSUD NAČERPANÝCH DLUHŮ JESENÍKU	46
GRAF 38: VÝHLED FINANČNÍHO KRYTÍ BĚŽNÉHO PROVOZU JESENÍKU.....	46
GRAF 39: DLOUHODOBÝ VÝVOJ PROVOZNÍHO SALDA JESENÍKU (VE VÝHLEDU OPRAVY K DOBRU)	47
GRAF 40: ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ JESENÍKU, PŘÍJMY, VÝDAJE BEZ INVESTIC A SALDO V TIS. KČ.....	65
GRAF 41: ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ JESENÍKU, KOLIK BY SE MUSELO VYBRAT NA OBYVATELE ABY BYL VÝSLEDEK PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ = 0.....	66
GRAF 42: BYTOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ JESENÍKU, PŘÍJMY, VÝDAJE, SALDO V TIS. KČ.....	66

Kontakt na zpracovatele



Ing. Luděk Tesař

www.cityfinance.cz
ludek.tesar@cityfinance.cz
tesar@cityfinance.cz
sekretariat@cityfinance.cz

IČO: 74372246
DIČ: CZ7403252780
ČÚ: 35-8828820267/0100
Živnost vedena u MČ Praha 5
Datová schránka: bi8jbh

Adresa:
Nad Horou 352
252 07 Štěchovice Praha-západ

Profesní profil zpracovatele

Ekonom specializující se od roku 1998 na města a obce s dlouholetou zkušeností z MF ČR, ÚV ČR a podnikatelského sektoru. Spoluautor zákona o rozpočtovém určení daní. Zavedl první ISO 9001 v ústřední státní správě v ČR, na Úřadu vlády v jím řízeném Institutu státní správy v roce 2006. Zasadil se o vznik metod CAF, RIA a vedl odbor na úrovni sekce spadající pod předsedu vlády¹⁸, kde tehdy úspěšně vznikaly metody a procesy zlepšování kvality regulace. Byl externím poradcem bývalého místopředsedy vlády a ministra financí Bohuslava Sobotky (ČSSD). Pracoval jako kancléř hejtmana Pardubického kraje a ekonoma Michala Rabase (ODS). Spoluzaložil značku Regionservis a založil značku CityFinance. Zkušený v praktické aplikaci standardů řízení kvality a procesů ISO, CAF¹⁹ a EFQM²⁰, strategickém a projektovém řízení s osvědčením dle mezinárodních standardů IPMA²¹. Má zkušenosti dle licence ČNB ze zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Je tvůrcem systému financování obnovy majetku obcí. Pořádá každý rok tradiční úspěšnou konferenci Rozpočet a finanční vize měst a obcí, na které vystupují ekonomické kapacity ČR, např. viceguvernéři a ředitelé z ČNB, předsedové ČSÚ, hlavní ekonom KB, náměstci a ředitelé z MF ČR a další osobnosti finančního světa. Zastával funkce od referenta, analytika, ředitele odboru na úrovni sekce, přes vrchního vládního radu, poradce ministra a místopředsedy vlády až po projekt partnera a jednatele obchodní společnosti. Je autorem velkého množství odborných článků. Řadu let byl korektorem časopisu Daně a právo v praxi, lektorem CEVRO institutu a je člen správní rady European Business School SE. Je nezávislým poradcem mnoha úspěšných měst a obcí v ČR. Reference a další informace jsou na www.cityfinance.cz

¹⁸ Vystřídali se tu premiéři: Zeman, Špidla, Gross, Paroubek, Topolánek

¹⁹ Společný sebehodnotící rámec (Common Assessment Framework)

²⁰ EFQM (European Foundation for Quality Management).

²¹ International Project Management Association (IPMA) je nadnárodní sdružení projektových manažerů.